ဘိုကလေး(ချင်း)ကျေးရွာ
ဂွမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း (၂၀၁၆ - ၂၀၂၀)

ပြုစုရေးဆွဲသူ
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
ဘိုကလေး(ချင်း)ကျေးရွာ၊ဂွမြို့နယ်

(မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ

မာတိကာ

မာတိကာ ၁

စကားချီး ၄

ဘိုကလေး(ချင်း)ကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြဓေပုံ၊ ဂွမြို့နယ် ၅

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် အစီအစဉ် ၆

(၁) နိဒါန်း - ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု ၆

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင်အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ၈

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(၃) လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအခြေအနေ ၈

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်လက်များ

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ ရှိလက်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအခြေအနေ ၁၁

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါးထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦ –လမ်း၊ တံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

(ဈ) တည်ငြိမ်းအေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေသောအခြေအနေများ၊ ၁၄
အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေသောအခြေအနေများ

(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ ၁၅

(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများအကြားအစီအစဉ် ၁၇
ကျသောချိတ်ဆက်မှုများ

(၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၁၇
(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်နှင့် ဘဏ္ဍာငွေလျာထားရေးအစီအစဉ်
(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း
(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ
(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ
(၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ် ၂၃
(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ ၂၅
(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ
(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်း
(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့ အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်များ
(၁၁) စီမံကိန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၂၆
(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း
(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှုအကဲဖြတ်ခြင်း
(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာအကူအညီ
နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်းဇယားများ ၂၉
(၁) လူမှုစီးပွားရေးအခြေအနေ
ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ
ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစား
ဇယား (၃) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား (၄) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်များ
ဇယား (၅) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ
ဇယား (၆) ကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှုအခြေအနေ
ဇယား (၇) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သောအုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ
ဇယား (၈) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေ
ဇယား (၉) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်အုပ်စု
(၂) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ
ဇယား (၁၀) ကျေးရွာတွင်းရှိလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား (၁၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား (၁၂) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု
ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ
ဇယား (၁၄) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း
ဇယား (၁၅) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား (၁၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုတိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား (၁၈) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးကဏ္ဍထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား (၂၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးလုပ်ငန်းများ
ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ
ဇယား (၂၃) ကုန်စည် နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှုအခြေအနေ
ဇယား (၂၄) ငွေကြေးလက်လှမ်းမှီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
ဇယား (၂၅) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့် နှင့် အခက်အခဲများ
ဇယား (၂၆) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေးအစီအမံများ
ဇယား (၂၇) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်ပညာပြိုးစီးမှုနှုန်း
ဇယား (၂၈) ကျောင်းအပ်နှုန်း
ဇယား (၂၉) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေ
ဇယား (၃၀) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ
ဇယား (၃၁) အဖြစ်များသောရောဂါများ
ဇယား (၃၂) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့ နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား (၃၃) သောက်သုံးရေရရှိမှု
ဇယား (၃၄) သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ
ဇယား (၃၅) ကျေးရွာ၏လမ်း၊ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား (၃၆) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
ဇယား (၃၇) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ
ဇယား (၃၈) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား (၃၉) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာအခြေအနေ
ဇယား (၄၀) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
ဇယား (၄၁) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ဝန်ဆောင်မှုအထောက်အကူများအားလက်လှမ်းမီမှု
ဇယား (၄၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ ၆၁

ဇယား (၄၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

ဇယား (၄၄) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဟန့်အတားများနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ ၆၈

နောက်ဆက်တွဲ (၃) ဘိုကလေး(ချင်း)ရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် ၆၄

ဇယား (၄၅) ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်

ကိုးကားစာရင်း ၇၁

အပိုင်း (ခ) ၇၂

စီမံကိန်းဆိုင်ရာအချက်အလက် ပုံစံ

<u>စကားချီး</u>

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၁၅/၁၆ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၁၉/၂၀ ခုနှစ် အထိ (၅)နှစ် ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင်ပါဝင်ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ဖြစ်ပါတယ်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံချက်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သောနည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသော မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါတယ်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါတယ်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများစုနှစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းအဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ် ရေးဆွဲရေးကျွမ်းကျင်သူ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်ဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက် ရရှိနိုင်သောနေရာများမှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင်ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာသိရှိခဲ့ပါသည်။ ယခုရေးဆွဲထားသော အစီအစဉ်ကို ထပ်မံရရှိသည့် ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းလာမည်မှာသေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှု တစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု၊ ပေါ်ပေါက်လာသည့် အခက်အခဲများနှင့် ဦးစားပေးရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို မူဘောင်အတွင်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲ မှုများ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားရပါမည်။ ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ရရှိငြပြည်နယ်အစိုးရ၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်အဆင့်အစိုးရဌာနများ၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍လည်း လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ အားထုတ်မှုအခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် အပိုင်း(၂)ပိုင်းပါရှိပါသည်။ အပိုင်း(က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအဆင့်ဆင့် တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာအချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
ဘိုကလေး(ချင်း)ကျေးရွာ၊ငွမြို့နယ်

ဘိုကလေး(ချင်း)ကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ ဂွမ်မြို့နယ်

အပိုင်း (က)ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

၁။ နိဒါန်း

(က) ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံးကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲအကောင်ထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏ အကူအညီဖြင့်ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင် တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး အတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ်ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကို အလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများ စသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်း အကောင်ထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သော နည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အပုံအပိုးဖြစ်စေသော အချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅)နှစ်တာကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအနေနှင့် ဆောင်ရွက်မည့်နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းများကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သော အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက် လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သူ မှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏ အသုံးဝင်မှုများကိုသိရှိစေရန် မျှော်လင့်ပါသည်။

နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာအဆင့်အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အကူအညီများကို စုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏ စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs) ၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင် အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏ အမှန်တကယ်လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအား ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အရေးရပ်တည်မှုပေးသည့်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်း ပေါင်းစည်း ဆောင်ရွက်မှု ပိုမို ကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ် ညှိနှိုင်းစီစဉ်မှုများ ပြုလာနိုင်ပါမည်။

(ခ) စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်တတ်နိုင်သော ငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ရနိုင်မည့်အကူအညီများကို အခြေခံကာ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများ ချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲ ကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့်ရရှိပြီး အမြင်ရှင်းလင်းမှု ရစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကို အဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများ ရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအား အများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံကိန်းများကို ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သော အရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင်တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

ဘိုကလေး(ချင်း)ကျေးရွာသည်၊ ဘင်္ဂလားပင်လယ်ကမ်းစပ်နှင့်(၅)ကီလိုမီတာ အကွာတွင်ရှိသော ကျေးရွာဖြစ်ပြီး၊ ရခိုင်ပြည်နယ်၏တောင်ဘက်ဖျားတွင် တည်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာ၏နေအိမ်အဆောက်အဦးများသည် ရန်ကုန်-၀ွ-သံတွဲကား လမ်းမကြီး၏ လက်ယာဘက်တွင်ကပ်လျက်ရှိပြီး ကျေးရွာ၏မြောက်ဘက် (၁) မိုင်ခန့်အကွာတွင် ရခိုင်ရိုးမ၏ တောင်စွယ်တောင်တန်းများ ရှိကြပါသည်။ ကျေးရွာသည် ဂွမြို့နှင့်(၄၇)မိုင်၊ သံတွဲမြို့နှင့် (၃၃)မိုင်နှင့် ကျိုက္ခလီမြို့မှ(၈)မိုင်ခန့်အကွာတွင်ရှိပြီး ကား၊ ဆိုင်ကယ်များ အလွယ်တကူသွားလာနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာသည် တစ်နှစ်လျှင် မိုးရေချိန်လက္ခ(၂၁၀)ဝန်းကျင်ရရှိပြီး ရာသီဥတုမှာ ပူအိုက်စိုစွတ်သောရာသီဥတု ဖြစ်ပါသည်။ မြေပြင်အနေအထားမှာ ရခိုင်ရိုးမတောင်စွယ်များမှ ပင်လယ်ကမ်းစပ်သို့ တဖြည်းဖြည်းချင်း ညီညာပြန့်ပြူးစွာ နိမ့်ဆင်းသွားသော အနေအထား ဖြစ်ပါသည်။စိုက်ပျိုးမြေအမျိုးအစားမှာ နုံးတင်မြေနုအများစုဖြစ်သော်လည်း တစ်ချို့နေရာများတွင် သဲများ၊ကျောက်စရစ်များ ရောနှောနေသည်ကို တွေ့နိုင်ပါသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

စိုက်ပျိုးမြေများမှာ မြေဩဇာအထိုက်အလျောက် ကောင်းမွန်သောမြေများ ဖြစ်ကြပါသည်။ ကျေးရွာမြောက်ဘက်ကပ်လျက်ရှိသော ရခိုင်ရိုးမ၏တောင်စွယ်တောင်တန်းများတွင် နေအိမ်အတွက် အသုံးပြုရန် တောသစ်များနှင့် ထင်းလောင်စာများကို ရရှိနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာအနီးတွင် ညီညာပြန့်ပြူးသော ကျေးရွာပိုင်မြေလွတ်မြေရိုင်းများ မရှိခြင်းတို့ကြောင့် စိုက်ပျိုးမြေများ ထပ်မံတိုးချဲ့ရန် မဖြစ်နိုင်ပါ ။ ကျေးရွာဝန်းကျင်တွင် နွေရာသီ၌ စိုက်ပျိုးရေရရှိနိုင်သော ဆည်မြောင်းတာတမံများ မရှိပါ။ ကျွဲ၊ နွား၊ ဆိတ်များအတွက် စားကျက်မြေ သတ်သတ်မှတ်မှတ် မရှိသော်လည်း လယ်ယာမြေများ အနီးအနားတွင်ရှိသော နွယ်၊ မြက်များမှာ တိရိစ္ဆာန်အစာအတွက် လုံလောက်မှုရှိပါသည်။ လမ်း၊ တံတား ဆောက်လုပ်ရေးအတွက် အသုံးပြုရန် သဲကျောက်များကို ကျေးရွာနှင့်ကပ်လျက်ရှိသော ရေချောင်းထဲတွင် အလွယ်တကူ ရရှိနိုင်ပါသည်။ ထို့ပြင် ပင်လယ်ထဲတွင် ငါးအမျိုးမျိုး အပါအဝင် ရေငန်နေသတ္တဝါမျိုးစုံကို တွေ့နိုင်ပါသည်။ သဘာဝပေါက်ပင်များအနေဖြင့် မိုးသစ်တောပေါက်အပင်များ၊ ဒီရေတောသစ်ပင်များ ပေါက်ရောက်လေ့ရှိပါသည်။

(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်လက်များ

ကျေးရွာတွင် မိသားစု(၈၉)စုရှိပြီး လူဦးရေ စုစုပေါင်း (၃၇၈)ဦး ရှိပါသည်။ ပျမ်းမျှတစ်မိသားစုလျှင် (၄)ဦးဝန်းကျင် ရှိပါသည်။ အသက်(၁၅နှစ် မှ ၆၀ နှစ်) အထိ အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေသည် ၆၁.၉%ရှိပြီး (၁၅) နှစ်အောက် လူဦးရေနှင့် အသက်(၆၀)နှစ်အထက် လူဦးရေသည် စုစုပေါင်းလူဦးရေ၏ (၃၈.၁%) ရှိပြီး မှီခိုသူများ ဖြစ်ကြပါသည်။ ချင်းလူမျိုးများ အများဆုံးနေထိုင်ကြပြီး၊ ရခိုင်လူမျိုးနှင့် ဗမာလူမျိုးအနည်းငယ်လည်း နေထိုင်ကြပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း (PRA)ကို အသုံးပြု၍ ကျေးရွာမိသားစုများ၏ ဥစ္စာဓနအဆင့်ခွဲခြားမှုနည်းလမ်းအရ ကျေးရွာလူထုသည်

ယေဘုယျအားဖြင့် ဆင်းရဲသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ အိမ်ထောင်စု(၈၉)စု၏ ၈၀.၈%သည် ဆင်းရဲသည်ဟု ခံယူကြပါသည်။ ၁၉.၂% ခန့်မှာ ချမ်းသာသူများနှင့် အလယ်အလတ် အိမ်ထောင်စုများဖြစ်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ကြပါသည်။ အဆိုပါဆင်းရဲသည်ဟု သတ်မှတ်ထားသောသူများသည် မြေယာမဲ့များနှင့် စိုက်ပျိုးမြေ နှစ်ဧကအောက်ပိုင်ဆိုင်သောသူများ၊ ကျပန်း အလုပ်သမားများ၊ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စုများဖြစ်ကြပါသည်။ ချမ်းသာသော မိသားစုများသည် စိုက်ပျိုးမြေ (၅) ဧကအထက်ပိုင်ဆိုင်သူများ၊ လက်တွန်းထွန်စက်၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပိုင်ဆိုင်သူများ (သို့မဟုတ်) နွားနှစ်ကောင်နှင့်အထက်နှင့် ရွှေသုံးကျပ်သားအထက်ပိုင်ဆိုင်သူများ ဖြစ်ကြသည်။ နွား၊ စိုက်ပျိုးမြေနှင့် ရွှေငွေရတနာပိုင်ဆိုင်မှု အနေအထားသည် စီးပွားရေးအဆင့်အတန်းနှင့် ချမ်းသာ/ ဆင်းရဲ မညီမျှမှု အချက်အလက်များကို ဖော်ပြပါသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု (၈၉)အိမ်ရှိသည့်အနက် (၇၂)အိမ်သည် ဥစ္စာဓန ခွဲခြားမှုပြုလုပ်ရာတွင် ဆင်းရဲနှင့် ဆင်းရဲဆုံး အိမ်ထောင်စုများဖြစ်သော အဆင့်(၃နှင့်၄)များ ဖြစ်ကြပါသည်။ ၄င်း အိမ်ထောင်စုများမှ (၂၁)အိမ်အား လွန်ခဲ့သော(၁)နှစ်က စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှု အနေအထားနှင့် ပတ်သက်၍ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရာတွင် အိမ်ခြေအားလုံးသည် နည်းလမ်းမျိုးစုံသုံး၍ နေ့စဉ်ထမင်းအနပ်ရေ(၃)နပ် ပြည့်မှီအောင်ကြိုးစားပြီးဈေးနှုန်းချိုသာ သောဆန်များကို အဓိကထား စားသောက်ကြပါသည်။ ဝမ်းစာဖူလုံရန်အတွက် အကြွေးတင်ရှိမှုမှာ ငါးသောင်းမှ လေးသိန်းအထိ ရှိပါသည်။ (၂၁)အိမ်အနက် အိမ်ထောင်စု(၁၆) အိမ်သည် တစ်နှစ်လျှင် အများဆုံး (၃) လခန့်အထိ၊ (၂)အိမ်သည် (၅)လခန့်အထိနှင့် (၃)အိမ်သည်(၈) လခန့်အထိသာ ငွေမချေးဘဲ၊ ဆန်မချေးရဘဲ အခြားသူများမှ ရိက္ခာထောက်ပံ့မှုမပါဘဲ ထမင်းကိုနေ့စဉ်ပုံမှန်အတိုင်း စားသုံးနိုင်သောကာလများ ဖြစ်ပါသည်။ ၄င်းတို့သည် တစ်နှစ်ပတ်လုံးဝမ်းစာ ဖူလုံစေရန်အတွက် ဆွေမျိုးသားချင်းများထံတွင် ချေးယူခြင်း၊ ရာသီလိုက်လုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ခြင်း ဈေးဆိုင်များမှ အကြွေးယူခြင်း များပြုလုပ်ရပါသည်။ ဝမ်းစာအခက်ခဲဆုံး ကာလများမှာ နယုန်လမှ တော်သလင်းလ အထိဖြစ်ပါသည်။

အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သော ဆင်းရဲသားမိသားစုများသည် စားနပ်ရိက္ခာ လုံလောက်မှုမရှိခြင်း၊ လူမှုရေးနှင့် ကျန်းမာရေးပြဿနာများ ကြုံတွေ့ရနိုင်ပါသည်။ မြေယာမဲ့ဆင်းရဲသား ကျဘန်းမိသားစုများသည် ပုံမှန်ဝင်ငွေရရှိနိုင်သော အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ နည်းပါးခြင်း၊ စားနပ်ရိက္ခာလုံလောက်မှု မရှိခြင်းနှင့် ကြုံတွေ့ရနိုင်ပါသည်။ အလယ်အလတ်တန်း တောင်သူများနှင့် တောင်သူကြီးများသည် ၎င်းတို့၏လယ်ယာမြေများတွင် လေမုန်တိုင်းကျရောက်ချိန်တွင် မိုးများစွာရွာသွန်းခြင်း၊ လယ်ကွင်းများတွင် သီးနှံပိုးမွှားရောဂါများ ကျရောက်ခြင်းကဲ့သို့သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များကြောင့် သီးနှံအထွက်နှုန်း လျော့ကျစေနိုင်မှုအခြေအနေ မြင့်မားနေပါသည်။ တောင်သူအများစုသည် ဓါတုမြေဩဇာသုံးစွဲလာကြသောကြောင့် မြေဆီလွှာအရည်အသွေးကို အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ ထိခိုက်လာပါသည်။ အချုပ်အားဖြင့် မုန်တိုင်းကျရောက်တတ်ခြင်းနှင့် ဝမ်းစာဖူလုံမှုမရှိခြင်းမှာ ကျေးရွာအတွက် ထိခိုက်လွယ်နိုင် ဆုံးသော အန္တရာယ်များပင်ဖြစ်ပါသည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေး၊အာဟာရနှင့် အဖြစ်များသောရောဂါ

ကျေးရွာရှိ ကလေးငယ်အများစုသည် တာဝန်ကျသားဖွားဆရာမ၏ ဂန်ဆောင်မှုဖြင့် ရောဂါကာကွယ်ဆေးများပြည့်မီအောင် ရရှိကြပါသည်။ ကျေးရွာသူ/သားများအားလုံး ယေဘုယျအားဖြင့် အာဟာရပြည့်ဝသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ အဖြစ်များသောရောဂါများမှာ သာမန်ရောဂါများဖြစ်သော

ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါ ၊ တုတ်ကွေး ၊ ငှက်ဖျား၊ သံကောင်စွဲရောဂါတို့ဖြစ်ပါသည်။ လွန်ခဲ့သော (၅)နှစ်ခန့်က ငှက်ဖျားရောဂါသည် ကျေးရွာတွင်အဖြစ်များပြီး လူသေဆုံးမှုများ ရှိခဲ့သော်လည်း မြို့နယ် ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန၏အစီအစဉ်ဖြင့် (၂၀၁၂)ခုနှစ်မှစ၍ ကျေးရွာအဆင့် ငှက်ဖျား တိုက်ဖျက်ရေး စေတနာ့ဝန်ထမ်းတစ်ဦး မွေးထုတ်ပြီး ငှက်ဖျားတိုက်ဖျက်ရေးလုပ်ငန်းကို စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်ခဲ့သောကြောင့် ငှက်ဖျားရောဂါဖြစ်ပွားမှုသည် တဖြည်းဖြည်းချင်း လျော့ကျသွားပါသည်။

(ငး) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ကျေးရွာစာသင်ကျောင်းကို ၁၉၆၂ခုနှစ်ကတည်းက စတင်၍ ဖွင့်လှစ်သင်ကြားခဲ့သောကြောင့် အသက်(၆၀)ကျော် အဖိုးအဖွား(၈)ဦးမှအပ ကျန်သောကျေးရွာသားများ အားလုံးနီးပါး အခြေခံ အားဖြင့်ရေး နိုင်ဖတ်နိုင်ကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင်(၉)နှစ်အထက် လူဦးရေစုစုပေါင်း၏ (၄၅.၂%) သည် မူလတန်းပညာပြီးဆုံး၍ (၃၈.၇%)သည် အလယ်တန်းပညာပြီးဆုံးပြီး(၁၀.၂%)သည် အထက်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ဘွဲ့ရပြီးသူ (၆) ဦးရှိပါသည်။ ကျေးရွာ၏ အဓိက အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းမှာ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကို အဓိကထားလုပ်ကိုင်ကြပြီး ကျွဲ၊ နွား၊ ဝက်၊ ကြက်၊ ဘဲ စသည့် တိရိစ္ဆာန်များ မွေးမြူသည့်လုပ်ငန်းကိုလည်း တွဲဘက်လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ကျေးရွာရှိ ကျပန်းလုပ်သားအများစုသည် ရာသီပေါ်လုပ်ငန်များဖြစ်သည့် လမ်းခင်းခြင်း၊ တံမြက်စည်းတံခုတ်ခြင်း ၊ တောဖာလာချိုးခြင်း၊ ထင်းခွေခြင်းနှင့် လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်တွင် နေ့စားလုပ်သားအဖြစ် လုပ်ကိုင်ကြသူများလည်း ဖြစ်ကြပါသည်။ ပန်းရံဆရာ(၁)ဦးနှင့် လက်သမား ဆရာ(၁)ဦးတို့ ရှိကြသော်လည်း ပွင့်လင်းရာသီမှသာ ပုံမှန်အလုပ်ရှိသောလုပ်ငန်းများ ဖြစ်ကြပါသည်။ အချုပ်အားဖြင့် ကျေးရွာသားအများစုမှာ မိရိုးဖလာ စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများမှအပ အခြားသော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာရပ်များ တတ်မြောက်မှု အားနဲကြပါသည်။

(စ) ကျားမ ဆက်နွယ်မှု

ဘိုကလေး(ချင်း) ကျေးရွာ၏ လူဦးရေစုစုပေါင်းတွင် အမျိုးသမီးလူဦးရေနှင့် အမျိုးသား လူဦးရေသည် အတူတူဖြစ်ပါသည်။အမျိုးသား အများစုမှာ မြေပြင်ခြင်း၊ လယ်ထွန်ခြင်းနှင့် ပျိုးနှုတ်ခြင်း၊ ထင်း ဝါးများခုတ်ခြင်းစသည့် လုပ်ငန်းများတွင် အဓိကလုပ်ကိုင်ကြပြီး အမျိုးသမီးအများစုမှာ ကောက်စိုက်ခြင်း၊ လမ်းခင်းလုပ်ငန်းတွင် အဌားလိုက်ခြင်းစသည့်ရာသီ အလိုက်ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးမျိုးကို လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ကျေးရွာ၏ အရေးကြီးသော ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ရာတွင် အမျိုးသမီးများ ပူးပေါင်းပါဝင်မှု အားနဲလေ့ရှိပြီး လက်ရှိအခြေအနေတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း များတွင် သက်ကြီးပိုင်းအမျိုးသားများကသာ ဦးဆောင်လေ့ရှိကြပါသည်။ မိခင်နှင့်ကလေး စောင့် ရှောက်ရေးအဖွဲ့မှ ဦးဆောင်၍ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ကာ ငါးနှစ်အောက်ကလေး များ ကျန်းမာရေးအတွက် ကာကွယ်ဆေးများ ပြည့်မီစွာရရှိနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ အချုပ် အားဖြင့်ဆိုရသော် လယ်ယာမြေများထွန်ယက်ခြင်း၊ တံမြက်စည်းတံခုတ်ခြင်း၊ တိရိစ္ဆာန်များမွေးမြူ စောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် မိသားစုဝင်ငွေကဏ္ဍများတွင် အမျိုးသားများက ဦးဆောင်လေ့ရှိပြီး ကောက်စိုက်ခြင်း၊ တံမြက်စည်းရက်လုပ်ခြင်း၊ အိမ်ထောင်ထိန်းသိမ်းခြင်း စသောလုပ်ငန်များတွင် အမျိုးသမီးများကသာ ဦးဆောင်လေ့ရှိကြပါသည်။

(၄) ကဏ္ဍ အသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

ဘိုကလေး(ချင်း)ကျေးရွာ၏ လူမှုစီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် ကမ်းရိုးတန်းဒေသ လူနေမှုဘဝမြှင့်တင်ရေးနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာတန်ဖိုးများ ပြန်လည်ထူထောင်ရေး စီမံကိန်း(MERN Project) မှ (၂၀၁၁)ခုနှစ်တွင်ပံ့ပိုးပေးခဲ့သော ပံ့ပိုးငွေများအား ကျေးရွာကိုယ်စားပြု သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးကော်မတီ VCC မှ ဦးဆောင်ပြီး ကျေးရွာလှည့်ပတ်ရန်ပုံငွေအဖြစ် အသွင်ပြောင်းကာ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ ဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းများအတွက် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် လှည့်ပတ် ရန်ပုံငွေများလည်ပတ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အမြင်ရှင်းလင်းစေရန်နှင့် ရေရှည်တည်တံ့စေရန်အတွက် တစ်နှစ်တစ်ကြိမ် ငွေစာရင်းရှင်းတမ်းများပြုလုပ်ခြင်း ခေါင်းဆောင်ရွေးချယ်ခြင်းများ ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းမှလည်း ဦးဆောင်ကာ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိခြင်း၊ ကျေးရွာလူမှုရေးအဖွဲ့များတွင် လူငယ်အဖွဲ့၊ ဘာသာရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် VCCအဖွဲ့များမှလည်း ကျေးရွာ၏ သာရေး၊ နာရေး လုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်ကူညီဆောင်ရွက်မှုများ ရှိကြပါသည်။ ဘိုကလေးကျေးရွာ(၃)ရွာအတွက် အထက်တန်းကျောင်းခွဲ တစ်ကျောင်းသာရှိသောကြောင့် ပညာရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန် အုပ်စုကျေးရွာသုံးရွာ (ဘိုကလေး ကျောင်းကုန်း၊ ဘိုကလေး ရွာသစ်၊ ဘိုကလေး ချင်းရွာ) ပေါင်း၍ ကျောင်းကော်မတီ တစ်ခုကိုဖွဲ့စည်းပြီးပညာရေးနှင့် ဆိုင်သော ကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ မိခင်နှင့်ကလေး စောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့သည် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ ငါးနှစ်အောက်ကလေးများ ကျန်းမာရေးအတွက် ကာကွယ်ဆေးများ ပြည်မီစွာရရှိနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာတွင် တောင်သူ(၃၀)ဦးရှိ၍ တစ်ဦးလျှင်ပျမ်းမျှလယ်ဧက(၃) ဧကနှုန်းခန့် ပိုင်ဆိုင်ပြီး လယ်ယာမြေစုစုပေါင်း (၉၁) ဧကရှိပါသည်။ တစ်ရွာယာမြေစုစုပေါင်း (၄)ဧကဝန်းကျင်ရှိပြီး မြေပဲ၊ ငရုတ်နှင့် အဓိကထားစိုက်ပျိုးကြပါသည်။ မြေပဲကို မိုးပဲနှင့် ဆောင်းပဲဟူ၍ တစ်နှစ်လျှင် (၂) ကြိမ် စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ မိုးပဲထက် ဆောင်းပဲကို ပို၍ အားထားစိုက်ပျိုးကြပြီး အချို့လယ်မြေများတွင် စပါးရိတ်သိမ်းပြီး ကျန်ရှိသော အစိုဓါတ်ကို အသုံးပြု၍ ဆောင်းပဲကို စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ မြေပဲသည် တစ်ဧကလျှင် (၅၀) တင်းဝန်းကျင် ထွက်ပါသည်။ မိုးနှင့် ဆောင်းရာသီတွင် ချဉ်ပေါင်၊ ခရမ်း၊ ပဲတောင့်ရှည်၊ သခွားစသည့် ဟင်းသီးနှံများကို အိမ်သုံးအဖြစ် စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ စပါးကို မိုးရာသီတွင် တစ်သီးစားအဖြစ် ကုန်းတွင်းလယ်များတွင် စိုက်ပျိုးကြပြီး မိုးရေချိန်လက်မသည် တစ်နှစ်လျှင် ပျမ်းမျှ (၂၁၀)လက်မဝန်းကျင် ရရှိသောကြောင့် ရေလုံလောက်မှုရှိပါသည်။ စပါးအထွက်နှုန်းမှာ (၁)ဧကလျှင် (၄၀)တင်းဝန်းကျင်သာထွက်ရှိသောကြောင့် အကျိုးအမြတ်များစွာ မရဘဲ မိသားစုစားသုံးနိုင်ရန်အတွက် စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ စပါးမျိုးအနေဖြင့် ဒေသတွင်းလူကြိုက်များသည့် စပါးမျိုးများဖြစ်သော ကရင်မ၊ ဆင်းရွှေလီ၊ ရိုးကြီး စပါးမျိုးများကို စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ မိုးတွင်းကာလ၌ မိုးမြေပဲကို ယာမြေများတွင် စိုက်ပျိုးသကဲ့သို့ လယ်မြေများတွင်လည်း ဆောင်းရာသီတွင် ကျန်ရှိသော မြေအစိုဓာတ်ပေါ် မူတည်၍ဆောင်းမြေပဲကို စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ကျေးရွာသူရွာသားများသည်ဥယျာဉ်ခြံ မြေများတွင် အုန်း၊ ကွမ်းသီးပင်၊ ဝါး ၊ ငှက်ပျော နှင့် ကျွန်းပင်များကို တစ်ပိုင်တစ်နိုင် စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ နွားမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းသည် ကျေးရွာသားများအတွက် မိရိုးဖလာလုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး အိမ်ထောင်စု(၁၉) စု နွားကောင်ရေ စုစုပေါင်း(၄၁) ကောင် မွေးမြူထားပါ

သည်။ ထို့ပြင် အိမ်ထောင်စုမှာ(၅)စုမှ ကျွဲကောင်ရေ စုစုပေါင်း (၂၃)ကောင်နှင့် အိမ်ထောင်စု(၂၆)စုမှ ဝက်ကောင်ရေ စုစုပေါင်း(၃၀) ကောင် မွေးမြူကြပါသည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာရှိ ကျပန်းလုပ်သားများသည် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းနှင့် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် အငှားလိုက်ခြင်း၊ ထင်းခုတ်ခြင်း၊ ဝါးခုတ်ခြင်း၊လမ်းခင်းခြင်း၊ မျှစ်ချိုးခြင်း၊ တံမြက်စည်းတံခုတ်ခြင်း၊ တံမြက်စည်းရက်လုပ်ခြင်း စသည့်လုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ သို့သော် တစ်နှစ်ပတ်လုံး ပုံမှန်ဝင်ငွေရသော အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ နည်းပါးကြပါသည်။ ပန်းရံဆရာ(၁)ဦး၊ လက်သမားဆရာ(၁)ဦး၊ အိမ်ဆိုင်(၂)ဆိုင်၊ စက်ားပြောဖုန်းဝန်ဆောင်မှု(၂)အိမ်ရှိပြီး ဘာသာရေးဆရာ (၂)ဦး လည်းရှိကြပါသည်။ ကျေးရွာရှိ လူငယ်လူရွယ်များသည် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပြုနိုင်လောက်သော နည်းပညာများ အားနည်းခြင်း၊ အဆက်အသွယ်များ မရှိခြင်းတို့ကြောင့် ပုံမှန်ဝင်ငွေရသောလုပ်ငန်းများ မလုပ်ကိုင်နိုင်ကြပါ။ ဒေသတွင်း နွားရောင်းဝယ်ခြင်း ဈေးကွက်သည် အခွင့်အလမ်းတစ်ခုအနေဖြင့် ရှိနေသော်လည်း ကျေးရွာသားများအတွက် အရင်းအနှီး၊ ဈေးကွက်ခန့်မှန်းတတ်သော အတွေ့အကြုံမရှိခြင်းစသော အခက်အခဲများစွာ ရှိကြပါသည်။ အချုပ်အားဖြင့် ဆိုရသော် မိရိုးဖလာ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများမှအပ ကျေးရွာတွင် အားကိုးအားထား ပြုရလောက်သော အခြားအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ ရှားပါးကြပါသည်။

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစိမ်ခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာသည်ပင်လယ်နှင့်နီးကပ်လွန်းသောကြောင့် လေပြင်းမုန်တိုင်းအန္တရာယ်များ နှစ်စဉ်နီးပါးကြုံတွေ့နေရသော်လည်း စနစ်ကျသောမုန်တိုင်းဒဏ် ကာကွယ်သည့် အစီအစဉ်များ ချမှတ်မထားပါ။ ကျေးရွာသားများသည် လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်းများစွာကတည်းကစပြီး တောသစ်များ၊ ထင်းများကို ကျေးရွာအတွက် အသုံးပြုရန်နှင့် အချို့ကို ရောင်းချရန်အတွက် ခုတ်ယူခဲ့ကြသော်လည်း သစ်ပင်များပြန်လည် စိုက်ပျိုးမှုအားနည်းခြင်း၊ အဆမတန် ထုတ်လုပ်ခြင်းတို့ကြောင့် ယခုအခါ သစ်တောများ သိသိသာသာ ပြုန်းတီးလာပါသည်။

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

ချေးငွေရရှိမှုနှင့် ဘဏ်ဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍများသည် ကျေးရွာသားများ၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများအတွက် အရေးကြီးပါသည်။ ချေးငွေရရှိမှုနှင့် ဘဏ်ဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍများသည် ယေဘုယျအားဖြင့် ကျေးရွာသားများ၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းများအတွက် အရေးကြီးပါသည်။ ကျေးရွာသားများအတွက် ချေးငွေရရှိနိုင်သောအသင်းအဖွဲ့မှာ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၊ VCC အဖွဲ့နှင့် မိတ်ဆွေ/ဆွေမျိုးများ တို့ဖြစ်ပါသည်။ ရွှေငွေရတနာရှိသူများအတွက် ဂွမြို့နယ်ရှိ ပုဂ္ဂလိကအပေါင်ဆိုင်များတွင် ချေးငွေရရှိနိုင်ပါသည်။ လယ်မြေပိုင်ဆိုင်မှုအထောက်အထားရှိ တောင်သူများအနေဖြင့် ဂွမြို့တွင်ရှိသော မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဘဏ်(MADB) မှ ဘဏ်ချေးငွေရရှိနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာစိုက်ဘဏ်ကော်မတီ၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် MADBဘဏ်မှ လယ်သမား(၂၀)ဦးမှ ချေးငွေများ ချေးယူထားကြပါသည်။ တောင်သူတစ်ဦး လျှင် တစ်ဧကကို (၁၀၀,၀၀၀)ကျပ်နှုန်း ထုတ်ချေးပေးပါသည်။ MADBမှစိုက်စရိတ်ချေးငွေအတိုးနှုန်းကို တစ်နှစ်လျှင် ၄.၈% ထိ လျော့ချ ပေးလိုက်သော်လည်း တောင်သူများ အနေဖြင့် သီးနှံရိတ်သိမ်းပြီးအချိန်အနည်းငယ်ကြာသည်အထိ သီးနှံများသိုလှောင်နိုင်စေရန် ချေးငွေကာလကို ပိုမို၍တိုးမြှင့်ပေးနိုင်ပက ပို၍အကျိုးရှိနိုင်ပါသည်။ ၂၀၁၁ခုနှစ်တွင် ရခိုင်ပြည်နယ် ကမ်းရိုးတန်းဒေသလူနေမှု ဘဝမြှင့်

တင်ရေးနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာတန်ဖိုးများ ပြန်လည်ထူထောင်ရေး စီမံကိန်း(MERN Project) မှ ပံ့ပိုးပေးခဲ့သော ပံ့ပိုးငွေများအား ကျေးရွာကိုယ်စားပြု ကျေးရွာ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးကော်မတီ(VCC) မှ ဦးဆောင်ပြီး ကျေးရွာလှည့်ပတ်ရန်ပုံငွေအဖြစ် အသွင်ပြောင်း၍ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ ဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းများအတွက် ချေးငွေအဖြစ် ထုတ်ချေးပေးပြီး လည်ပတ်ရန်ပုံငွေအဖြစ် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ဘိုကလေးရွာသစ် အထက်တန်းကျောင်းခွဲကို ၁၉၆၂ခုနှစ်ကတည်းကစတင်၍ ဖွင့်လှစ်သင်ကြားခဲ့ပြီး ၄င်းစာသင်ကျောင်းသည် ကျေးရွာနံဘေးမှ ဖြတ်သွားသော ၀- သံတွဲ ကားလမ်းမကြီး တစ်ဖက်ခြမ်းတွင်ရှိပါသည်။ ဘိုကလေးချင်းရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိသောကြောင့် ကျေးရွာမှ ကျောင်းသား/သူများအားလုံး ၄င်းအထက်တန်းကျောင်းခွဲစာသင်ကျောင်းတွင် ပညာသင်ကြားနေကြပါသည်။ ကျောင်းတွင် ဗီရို၊ စာသင်ခုံ၊ စားပွဲစသော သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများ လုံလောက်မှုမရှိပါ။ ကလေးများအတွက်ဘောလုံးကွင်း အဖြစ်ကျောင်းရှေ့တွင်ရှိသော မြေကွက်လပ်ကို အသုံးပြုကြပါသည်။ မူလတန်းပညာရေးတွင် ဆရာ/ဆရာမ(၅)ဦးရှိပြီး မူလတန်းအဆင့်တွင် ကျေးရွာ(၃)ရွာ (ဘိုကလေးကျောင်းကုန်း၊ ဘိုကလေးရွာသစ်၊ ဘိုကလေးချင်းရွာ)မှ ကျောင်းသား/သူစုစုပေါင်း (၁၁၂)ဦး ရှိသောကြောင့် ဆရာ/မအင်အား လုံလောက်မှုရှိပါသည်။ ကျောင်းများစတင် ဖွင့်လှစ်ချိန်တွင် နိုင်ငံတော်မှ ကျောင်းသုံးပုံနှိပ်စာအုပ်များ ပံ့ပိုးပေးထားသည့်အတွက် လုံလောက်မှုရှိပါသည်။

ကျေးရွာသည် ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများအတွက် ကျေးရွာမှနီးစပ်ရာ (၁.၅) ကီလိုမီတာအကွာရှိ ဘိုကလေးကျောင်းကုန်းကျေးရွာ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းသို့ သွားရောက်ကုသမှုရှိပြီး၊ ရောဂါပြင်းထန်ပါက (၁၁)ကီလိုမီတာ ကွာဝေးသောကျိုက္ခလီမြို့ရှိ ပြည်သူ့ဆေးရုံသို့ သွားရောက်ကုသမှုခံယူကြပါသည်။ ဘိုကလေးကျောင်းကုန်းကျေးရွာရှိ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းတွင် သားဖွားဆရာမ(၁)ဦးရှိပြီး ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများအတွက် လိုအပ်လျှင် ကျေးရွာအထိလာရောက်၍ ဆေးကုသမှုပေးပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ယင်လုံအိမ်သာ အသုံးပြုသူအိမ်ခြေ(၂၇)အိမ်ခန့်သာရှိပြီး ကျန်အိမ်ထောင်စုများမှာ တောထိုင်ခြင်းဖြင့်သာ ဖြေရှင်းကြပါသည်။ အိမ်သာကို လုံလောက်စွာ အသုံးမပြုရခြင်းမှာ အမှုအကျင့်ကို မပြောင်းလဲနိုင်ခြင်း၊ ကျန်းမာရေးဗဟုသုတအားနည်းခြင်း၊ အလေ့အထမရှိခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ တာဝန်ကျသားဖွားဆရာမ၏ကြီးကြပ်မှုဖြင့် အိမ်တိုင်းယင်လုံအိမ်သာအသုံးပြုရေးကို ဆောင်ရွက်နေသော်လည်း ကျေးရွာသားများအနေဖြင့် လိုက်နာဆောင်ရွက်မှုအားနဲနေကြပါသည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

ကျေးရွာတွင်းတွင် လူငယ်များအတွက် သီးခြားသတ်မှတ်ထားသော အားကစားကွင်းဟူ၍ မရှိပါ။ လူငယ်များအနေဖြင့် အပန်းဖြေရန်လမ်းဘေးတွင်ပိုက်ကျော်ခြင်းလုံး ကစားခြင်း၊ ဘိုကလေးရွာသစ်စာသင်ကျောင်း အားကစားကွင်းတွင် ဘောလုံးကန်ခြင်းကဲ့သို့သော အားကစားများပြုလုပ်ကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင်းရှိလူငယ်၊ လူရွယ်များသည် ခရစ်စမက်ပွဲတော်များ၊ ဘာသာရေးဆုဆောင်းပွဲများတွင် တက်ကြွစွာပါဝင်ကြပါသည်။ လူငယ်များအတွက် အသိပညာတိုးပွားရေးနှင့် ဆိုင်သော စာကြည့်တိုက်၊ အင်တာနက်စသည်များအား လက်လှမ်းမှီမှု မရှိကြပါ။ အရွယ်ရောက်သော လူငယ်အများစုမှာ မိရိုးဖလာ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကိုသာ ယေဘုယျအားဖြင့် လုပ်ကိုင်နေလေ့ရှိပြီး လူငယ်များဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အခြေအနေကောင်းများနှင့် အလှမ်းကွာဝေးလျက် ရှိနေဆဲဖြစ်ပါသည်။

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦး - လက်လှမ်းမှီ ရယူမှု၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

ကျေးရွာသည် ရန်ကုန်-ဂွ-သံတွဲ ကားလမ်းမကြီးနံဘေးတွင် ကပ်လျက်ရှိပြီး ကျိုန်လီမြို့နှင့်(၈)မိုင် ဝေးကွာ၍ ကတ္တရာလမ်းကိုအသုံးပြုပြီး တစ်နှစ်ပတ်လုံး ကား၊ ဆိုင်ကယ်များ သွားလာနိုင်ပါသည်။ မီးလင်းရေးအတွက် ကျေးရွာတွင် မဟာဓါတ်အားလိုင်း မရရှိသေးသောကြောင့် လျှပ်စက်မီးရရှိရန် အနီးအနားကျေးရွာဖြစ်သော ဘိုကလေး ရွာသစ်မှ ပုဂ္ဂလိကပေးသော မီးစက်မီးကို အိမ်ခြေ(၄၈)အိမ်က အသုံးပြုနေရပါသည်။ မီးချောင်းတစ်ချောင်းကို တစ်လလျှင် (၃၀၀၀) ကျပ်နှင့် တီဗွီကြည့်လျှင် နောက်ထပ် (၃၀၀၀)ကျပ် ထပ်ဆောင်ပေးရပါသည်။ သို့သော်လည်း ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများမှာ လျှပ်စစ်မီးအတွက် ကုန်ကျစရိတ် မတတ်နိုင်သောကြောင့် ဖယောင်းတိုင်မီးများကိုသာ အသုံးပြုနေရပါသည်။ ကျေးရွာသားများသည် နိုင်ငံတော်အစီအစဉ်ဖြင့် ၂၀၁၆- ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် အကောင်အထည်ဖော်မည့် ပင်မမဟာဓါတ်အား လိုင်းမှ လျှပ်စစ်မီးသွယ်တန်းနိုင်ရန် ရည်မှန်းချက် ထားရှိကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အထိုင်ဖုန်းနှင့် လက်ကိုင်ဖုန်းစုစုပေါင်း(၁၅)လုံး ရှိကြပါသည်။ လက်ကိုင်ဖုန်းလိုင်းများ မကောင်းသောကြောင့် အင်တာနာတိုင်နှင့်တွဲ၍ အသုံးပြုကြရပါသည်။ တီဗီ (၁၉)လုံး ရေဒီယို(၂၃)လုံးရှိပြီး လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များကို ၄င်းတီဗီ၊ ရေဒီယိုများမှတဆင့် သိရှိနိုင်ပါသည်။ မြန်မာ့ဆက်သွယ်ရေးကွန်ယက်(MPT) ကုမ္ပဏီ တစ်ခုတည်းသာရှိပြီး အခြားကုမ္ပဏီများအနေဖြင့် လုပ်ငန်းများလည်ပတ်နိုင်ရန် စတင်အကောင်အထည်ဖော်နေကြပါသည်။ လက်ကိုင်ဖုန်းလိုင်းမိသော နေရာ(၃) နေရာ ခန့်သာရှိပြီး ဖုန်းလိုင်းများမကောင်းသောကြောင့် အင်တာနက်ကိုလည်း အသုံးမပြုနိုင်ကြပါ။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ယေဘုယျအားဖြင့် ကျေးရွာသည် လုံခြုံမှုရှိ၍ အေးချမ်းတည်ငြိမ်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် မူခင်းဖြစ်ပွားမှု ကြီးကြီးမားမားမရှိပါ။ ယခုအချိန်အထိ ဘာသာရေး၊ လူမျိုးရေး အဓိကရုဏ်းများဖြစ်ပေါ်ခဲ့ဖူးခြင်း မရှိသေးပါ။ ကျေးရွာဘေးကင်းလုံခြုံမှုအတွက် အဓိကအားဖြင့် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့မှ တာဝန်ယူလေ့ရှိပါသည်။ ထို့ပြင် ကျေးရွာလုံခြုံရေးအတွက်လိုအပ်လျှင် တယ်လီဖုန်းများကို အသုံးပြု၍ ဂွမြို့၊ ကျိုန်လီမြို့ရဲစခန်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။

(ဉ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေများ

ကျေးရွာပိုင် လယ်ယာမြေများသည် မြေဩဇာအသင့်အတင့် ကောင်းမွန်ပြီး မိုးတွင်းကာလတွင် ရေလုံလောက်စွာ ရရှိပါသည်။နွေရာသီ၌ သွင်းရေရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ပြီးတစ်နှစ်လျှင် နှစ်သီးစားစနစ်စိုက်ပျိုးရေး အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ပါက သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်လာနိုင်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးအတွက် ချေးငွေရရှိရန် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၊ ကျေးရွာသဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး ကော်မတီ(VCC) ကော်မီတီနှင့် မိတ်ဆွေ/ဆွေမျိုးများ တို့ဖြစ်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးထုတ်ကုန်များကို ကျိုန်လီမြို့၊ ဂွမြို့နှင့် သံတွဲမြို့များသို့ ရောင်းချနိုင်ရန် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်ပါသည်။ မြေဩဇာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပြီး မိုးရရှိန်လုံလောက်စွာရရှိသောကြောင့် သီးနှံသစ်တော စိုက်ပျိုးရေးစနစ် အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ပါသည်။

ကျေးရွာသည် တစ်နှစ်လျှင် မိုးရေရှိန်လက်မ(၂၁၀)ပန်းကျင်ရရှိပြီး နွယ်မြက်သစ်ပင်များ ကောင်းမွန်စွာ ရှင်သန်ပေါက်ရောက်နိုင်၍ ကျွဲ၊ နွားများအတွက် အစာအဖြစ် အလွယ်တကူရရှိနိုင်ပါသည်။ ဒေသတွင်း နွားစျေးနှုန်းများကောင်းမွန်သောကြောင့် နွားမွေမြူရေးလုပ်ငန်းသည် ကျေးရွာ

အတွက် အကျိုးအမြတ်များသော လုပ်ငန်းတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ နွားများကို ပတ်ဝန်းကျင်ကျေးရွာများ အပြင်ဂွမ်မြို့နှင့် သံတွဲမြို့များသို့ တရားဝင်ရောင်းချနိုင်ပါသည်။

ကျေးရွာသည် ပင်လယ်နှင့် (၅)ကီလိုမီတာသာ ဝေးကွာသောကြောင့် ရေငန်ငါးဖမ်းခြင်း လုပ်ငန်းသည် မြေမဲ့ယာမဲ့နှင့် ကျပန်းလုပ်သားများအတွက် ဝင်ငွေရနိုင်သော အခွင့်အလမ်းဖြစ်ပါသည်။

(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဘိုကလေး(ချင်း) ကျေးရွာပိုင် စိုက်ပျိုးမြေသည် အခြားကျေးရွာမှပိုင်ဆိုင်သော စိုက်ပျိုးမြေများနှင့် တစ်ဆက်တည်းရှိသောကြောင့် ထပ်မံတိုးချဲ့၍မရနိုင်တော့ပါ။ ခေတ်မှီသော စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်များနှင့် အလှမ်းကွာဝေးပြီး မိရိုးဖလာစိုက်ပျိုးရေးနည်းစနစ်များကိုသာ အသုံးပြုနေကြသောကြောင့် ဖျက်ပိုးများနှင့် ရောဂါကျရောက်မှုမှ ကာကွယ်ရန် အခက်အခဲများနှင့် ရင်ဆိုင်ကြရပြီး သီးနှံအထွက်နှုန်းကို ထိခိုက်စေပါသည်။ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၊ ကျေးရွာ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးကော်မတီ(VCC) ကော်မီတီနှင့် မိတ်ဆွေ/ဆွေမျိုးများထံမှ ချေးငွေရရှိနိုင်သော်လည်း စပါးစိုက်တောင်သူများအတွက် လုံလောက်မှုမရှိပါ။ သီးထပ်စိုက်ပျိုးနိုင်ရန်အတွက် မြေအောက်ရေကို အင်ဂျင်ဖြင့်စုပ်တင်အသုံးပြုနိုင်သော်လည်း ငွေအရင်းအနှီးနှင့် နည်းပညာအတွက် စိန်ခေါ်မှုများရှိနိုင်ပါသည်။ ယုံကြည်စိတ်ချရလောက်သော ဈေးကွက်မရှိသောကြောင့် ထုတ်ကုန်သီးနှံများ ထိုက်သင့်သလောက် အကျိုးအမြတ်မရကြပါ။ ထို့ပြင် အစိုးရတွင်လယ်သမားများအား အကာအကွယ်ပေးသော မူဝါဒနှင့်နည်းဥပဒေများ မရှိသေးသောကြောင့် တောင်သူများအနေဖြင့် ကိုယ်ထူကိုယ်ထစနစ်ဖြင့်သာ ရုန်းကန်နေကြရပါသည်။

ကျေးရွာရှိဆင်းရဲသားမိသားစုများအတွက် တိရိစ္ဆာန်များတိုးချဲ့မွေးမြူနိုင်ရန် အားထားရလောက်သော ချေးငွေစနစ်မရှိပါ။ ကျေးရွာသားများသည် မျိုးကောင်းမျိုးသန့်မွေးမြူရေး အသိပညာဗဟုသုတအားနဲခြင်းကြောင့် ဒေသမျိုးများကိုသာ မွေးမြူနေကြရပါသည်။ နွားများကို ပြည်တွင်းဈေးကွက်သို့ ထိုက်သင့်သော ဈေးနှုန်းဖြင့်တရားဝင် ရောင်းချနိုင်သော်လည်း တစ်ခါတစ်ရံတွင် ဈေးကွက်ပျက်တတ်ခြင်း ဈေးနှိမ်၍ဝယ်ယူခြင်းများ ကြုံတွေ့ရပါသည်။ ထို့ပြင် ဆင်းရဲသားမိသားစုများအနေဖြင့် ဈေးနှုန်းမြင့်မားသော နွားမျိုးများ ဝယ်ယူနိုင်ရန် ငွေကြေးအရင်းအနှီး အခက်အခဲများစွာရှိကြပါသည်။

ကျေးရွာမှ(၅)ကီလိုမီတာခန့်ကွာဝေးသော ပင်လယ်ပြင်တွင် ရေသယံဇာတများစွာရှိသော်လည်း အတွေ့အကြုံနှင့် ငွေအရင်းအနှီးမရှိခြင်းတို့ကြောင့် ရေငန်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းကို မဆောင်ရွက်နိုင်ကြပါ။ ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော အသက်အရွယ်များစွာရှိသော်လည်း အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်လောက်သော နည်းပညာများ အားနည်းခြင်း၊ အဆက်အသွယ်များ မရှိခြင်းတို့ကြောင့် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ရှားပါးကြပါသည်။ ဒေသတွင်းနွားရောင်းဝယ်ခြင်းဈေးကွက်သည် အခွင့်အလမ်းတစ်ခုအနေဖြင့် ရှိနေသော်လည်း ကျေးရွာသားများအတွက် အရင်းအနှီးမရှိခြင်း၊ ဈေးကွက်အခြေအနေကို မခန့်မှန်းတတ်ခြင်းကြောင့် အခြားမြို့ရွာများမှ ပွဲစားများမှ တဆင့်ရောင်းချနေကြရပါသည်။

(ဂ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့ ဘိုကလေး(ချင်း)ကျေးရွာ၏ လူနေမှုဆင့်အတန်း မြင့်မားလာစေရန်အတွက် ကျေးရွာလူထုသည် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနနှင့်လက်တွဲပြီး ကျေးရွာတွင်ရှိ

သော အရင်းအမြစ်များနှင့် အခွင့်အလမ်းများပေါ်တွင် အခြေခံကာ၊ ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်ကို ချမှတ်ခဲ့ကြပါသည်။ ကျေးရွာသားများ၏ တစ်ဦးချင်းဝင်ငွေ တိုးတက်ရေး၊ လူငယ်များအပါအဝင် လူသားအရင်းအမြစ်ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် လူမှုအဆောက်အအုံများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတို့အတွက် ရည်ရွယ်၍ ချမှတ်ထားသော ရည်မှန်းချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

(က) ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်

(၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးနှင့် အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ အဆင်ပြေအောင်မြင်စွာ လုပ်ကိုင်နိုင်စေခြင်းအားဖြင့်ဝင်ငွေတိုးတက်လာစေရန်။

(၂) အမျိုးသမီးများနှင့် လူငယ်များအပါအဝင် ကျေးရွာ၏လူသားအရင်းအမြစ်များ ဖွံ့ဖြိုးလာစေပြီး ကျေးလက်အခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများတွင် တက်ကြွစွာဦးဆောင်ပါဝင်၍ ဘက်စုံကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းဖြစ်ထွန်း လာစေရေး။

(၃) ကျေးရွာမီးလင်း၍ကျေးလက်အဆောက်အဦများပြည့်စုံစေပြီးပညာရေးအဆင့်အတန်းမြင့်မားလာကာ သာယာစည်ပင်သည့်ကျေးရွာ ဖြစ်ပေါ်လာစေရေး

ဖော်ပြပါပန်းတိုင်ရောက်ရှိစေရန်အတွက် အောက်ဖော်ပြပါ **ဗျူဟာများ** ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရပါမည်။

- ဒေသနှင့်ကိုက်ညီသောမျိုးကောင်းမျိုးသန့်များနှင့်ခေတ်မှီစိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာများရရှိသုံးစွဲ ၍ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်မည်။
- မွေးမြူရေးနည်းပညာနှင့် ဒေသနှင့်ကိုက်ညီသောမျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ သုံးစွဲ၍ ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်မည်။
- ပုဂ္ဂလိကစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများတွင် ကျွမ်းကျင်ဝန်ထမ်းများအဖြစ် လူငယ်များဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်နိုင်ရန် ကျွမ်းကျင်မှုသင်တန်းများ ထိထိရောက်ရောက် တက်ရောက်နိုင်ရန် အစီအစဉ်များချမှတ်ခြင်း။
- မူကြိုအရွယ် ကလေးငယ်များအတွက် မူကြိုပညာရေးစနစ်တည်ထောင်နိုင်ရန် ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မည်။
- ရွာသူရွာသားများအတွက် အဆင်ပြေစေသည့် ချေးငွေရရှိရေးချိတ်ဆက်ပံ့ပိုးပေးရပါမည်။
- လျှပ်စစ်မီးမရသေးသော အိမ်ထောင်စုများလျှပ်စစ်မီးရရှိစေရန်နှင့် ပင်မလျှပ်စစ်လိုင်းနှင့် ချိတ်ဆက်နိုင်ရေး စီစဉ်ဆောင်ရွက်ရပါမည်။
- အမျိုးသမီးများ မိသားစုတွင်းကိစ္စများနှင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ထိထိရောက်ရောက်ပါဝင်နိုင်သည့် စွမ်းရည်များရလာအောင် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- လူငယ်များအချိန်ကိုအကျိုးရှိစွာအသုံးချ၍လူစွမ်းရည်မြင့်စေသည့်ကျေးလက်လူငယ်သင်တန်းကဲ့သို့သော သင်တန်းများ၊ ကျေးလက်သတင်းအချက်အလက် ကောက်ယူရေးလုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာပါဝင်လာနိုင်ရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ရပါမည်။

- အထက်ဖော်ပြပါ စွမ်းရည်မြှင့်တင်မှု တည်ဆောက်ခဲ့သည့် အမျိုးသမီးများနှင့် လူငယ်ထုတို့ကျေးရွာ ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာဆိုင်ရာအဆောက်အဦများပိုမိုကောင်းမွန်လာစေပြီးကျန်းမာရေး၊ပညာရေး၊သာယာဝပြောရေးတို့တွင်အစုအဖွဲ့ ဖြင့်စံနစ်တကျဆောင်ရွက်သည့် အလေ့အကျင့်ရစေရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ရပါမည်။

(ဂ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ် ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏ မူဝါဒနှင့်လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ဤအခန်းကို ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဖော်ပြပါအဖွဲ့အစည်းများသည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ လိုအပ်ချက်များအား နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့်ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအဆင့် ထိပ်ပိုးမှပေးနိုင်မည့် အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကိုအကြံပြုဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ခဲ့ကြပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက် ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်လုပ်ငန်းအား နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂါတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် ကျေးရွာသားများအနေဖြင့် စွမ်းစွမ်းတမံ ဆောင်ရွက်သွားလိုပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင်အားထုတ်လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်း၊ ပြုပြင်ရေးဆွဲခြင်း၊ နောက်ဆုံးအတည်ပြုထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကိုလည်း သတ်မှတ်ကာလအတိုင်း စနစ်တကျ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန် စိစစ်ဆောင်ရွက်သွားနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများ

ဘိုကလေး(ချင်း)ကျေးရွာသားများ၏ အဓိကလိုအပ်ချက်မှာ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများအတွက် လုံလောက်သော ချေးငွေများ ရရှိရေးဖြစ်ပါသည်။ စပါး စိုက်တောင်သူများအတွက် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်အနေဖြင့် ချေးငွေများ ထုတ်ချေးပေးနေသော်လည်း ထုတ်ချေးပေးသော အချိန်နောက်ကျတတ်ခြင်း၊ ချေးငွေပမာဏ အကန့်အသတ်ရှိနေခြင်း၊သီးနှံများပေါ်ပြီးစတွင် ပြန်လည်ပေဆပ်ကြရခြင်းစသည့် အခက်အခဲများရှိနေဆဲ ဖြစ်ပါသည်။ ဒေသတွင်း ကျွဲ၊နွားဈေးနှုန်းများ ကောင်းမွန်သော်လည်း မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်နိုင်ရန်အတွက် အရင်းအနှီးများ ထုတ်ချေးပေးသော အဖွဲ့အစည်းများမရှိဘဲ၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများတိုးချဲ့ရန် ခက်ခဲမှုများရှိနေကြပါသည်။ ထို့ပြင် ကျေးရွာပိုမိုဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုပေးသော နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ၊ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများလည်းမရှိကြပါ။ ထို့ကြောင့် ကျေးရွာသူ/သားများလိုအပ်သော ချေးငွေများရရှိနိုင်ရန်နှင့် အထူးသဖြင့် ဆင်းရဲသော မိသားစုများအတွက် ငွေကြေးအရင်းအနှီးများ အဆင်ပြေစေရန် စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်များကို ဒေသအလိုက် လိုအပ်ချက်များနှင့်အညီ ပြောင်းလဲပေးစေချင်ပါသည်။

(ဃ) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ

စီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလက(၂၀၁၆ခုနှစ်မှ ၂၀၂၀ခုနှစ်) အထိ(၅)နှစ်သတ်မှတ်ထားပါသည်။ ၄င်း(၅)နှစ်တာကာလအတွင်း တစ်နှစ်ချင်းစီအလိုက် ဆောင်ရွက်မည့် စီမံချက်များကိုလည်း ချမှတ်ထားပြီးဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရာတွင် ကျေးရွာမှ ဆောင်ရွက်နိုင်သော စီမံချက်လုပ်ငန်းများ၊ အစိုးရဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရမည့်လုပ်ငန်းများဟူ၍ ခွဲခြားသတ်မှတ်ကာရေတို၊ရေရှည်ရည်မှန်းချက်များထားရှိပြီး အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သွားကြမည်ဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်း ငါးနှစ်တာကာပြီးဆုံးချိန်တွင် ဖော်ပြပါစီမံချက်လုပ်ငန်းများ ပြီးမြောက်စေရန်အတွက် တစ်နှစ်

ချင်းစီအလိုက်ချမှတ်ထားသော စီမံချက်လုပ်ငန်းများကို အောင်မြင်အောင် ဆောင်ရွက်သွားရန် မဖြစ်မနေ လိုအပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။

(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်နှင့် ဘဏ္ဍာငွေလျာထားရေးအစီအစဉ်

ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း (PRA) ဆွေးနွေးပွဲ ဆောင်ရွက်စဉ်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအတွက် (၅)နှစ်တာစီမံကိန်းကာလအတွင်း ဆောင်ရွက်မည့်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်များကို ဖော်ထုတ်ခြင်း၊ ဦးစားပေးအစီအစဉ် သတ်မှတ်ခြင်း၊ အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလတွက်ချက်ခြင်းများ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပါသည်။ သို့သော် ရန်ပုံငွေရရှိနိုင်မှုအခြေအနေ၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်မှု၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ မူဝါဒများ ပေါ်မူတည်ပြီး ကျေးရွာနှစ်ပတ်လည် ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်များ ထပ်မံ၍ ဖြည့်စွက်ခြင်း၊ နှစ်အလိုက်စီမံချက်အချို့ကို ပြင်ဆင်ရေးဆွဲခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။ အဓိက အချက်မှာ စီမံချက်တိုင်းသည် နောင်(၅)ကြာသောအခါ ရရှိလာမည့် ကျေးရွာရေရှည် ဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်ကို ထိရောက်စွာပံ့ပိုးပေးနိုင်ရေးပင်ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်း

အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်းသည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ ခွဲခြမ်းသုံးသပ်ရာတွင် များစွာအထောက် အကူပြုပါမည်။ Functional classification သည် ဝန်ကြီးဌာန၊ ဦးစီးဌာန များအတွက် ၄င်းတို့နှင့် သက်ဆိုင်သော စီမံကိန်းများကို သိရှိနားလည်ရန် အထောက်အကူပြုပါမည်။ Economic classificationသည် စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အကျိုးရလဒ် ဖြစ်ထွန်းမှုများအား အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရေးအတွက် လိုအပ်ပါသည်။

ကဏ္ဍကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional Classification)

ဆောင်ရွက်မည့်စီမံကိန်းသည်၊ စီမံကိန်းဘတ်ဂျက်သည် (က) မည်သည့် ကဏ္ဍအောက်တွင် (ဥပမာ - စိုက်ပျိုးရေး၊ လျှပ်စစ်ကဏ္ဍ စသည်)၊ (ခ) မည်သည့်ဝန်ကြီးဌာနနှင့်သက်ဆိုင်သည် စသည်ဖြင့် ခွဲခြားသတ်မှတ်နည်းဖြစ်ပါသည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic Classification)

စီမံကိန်းဘတ်ဂျက်အမျိုးအစားသည် မည်သည့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုးအစားဖြစ်သည်ကို ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(၁) သာမန်အသုံးစရိတ် (ဥပမာ)-ကျေးရွာအဆောက်အဦများ ရေရှည်တည်တန့်ရန် အတွက် ပြုပြင်မွမ်းမံခြင်း

(၂) ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ် (ဥပမာ)-ဆောက်လုပ်ရေး ပစ္စည်းများနှင့် ပုံသေဝယ်ယူ၍ ရသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ၊

(၃) စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးစရိတ် (ဥပမာ) - ဆွေးနွေးပွဲ၊ သင်တန်းစသည့် အသုံးစရိတ်

(၄)လူသားချင်းစာနာမှုအသုံးစရိတ် (ဥပမာ)- သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ပွားပြီးနောက် အထောက်အပံ့များ

(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ

ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း (PRA) ဆွေးနွေးပွဲမှ ကျေးရွာတွင် ဆောင်ရွက်သင့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းခေါင်းစဉ်များ ထွက်ရှိလာပါသည်။ ယင်းလုပ်ငန်းများအနက် တက်ရောက်သူ ကျေးရွာသား၏ဥစ္စာဓနအဆင့်အုပ်စု (၄) စု (ချမ်းသာ၊ အသင့်အတင့် ၊ ဆင်းရဲ၊ အလွန်ဆင်းရဲ) ကို ကိုယ်စားပြုသော ကိုယ်စားလှယ် (၁၀) ဦးက ဦးစားပေးရမည့် စီမံချက်များကို အမှတ်ပေးကြပါသည်။ ၄င်းရမှတ်များအပေါ်မူတည်၍ ဦးစားပေးရမည့် စီမံချက်များကို သတ်မှတ်ကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ၄င်းစီမံချက်များကို အမှန်တကယ်လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာအသေးစိတ် လိုအပ်ချက်များ၊ ရန်ပုံငွေရရှိနိုင်မှု အခြေအနေ၊ အစိုးရ၏မူဝါဒများပေါ်မူတည်ပြီး အနည်းငယ် အပြောင်းအလဲရှိနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျေးရွာ၏ (၅) နှစ်တာ ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ကို ပြည့်ပြည့်ဝဝ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန် မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာနများနှင့်အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှပံ့ပိုးမှုများရရှိရန်လိုအပ်ပါသည်။

ကျေးရွာလူထု အစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်သော ဦးစားပေး စီမံချက်လုပ်ငန်းများ

ကဏ္ဍ	စီမံကိန်း	ရမှတ်	ဦးစားပေးအဆင့်	စီမံကိန်းအကြောင်းအရာဖော်ပြချက်
ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု	အမျိုးသမီးများ၊လူငယ်များကျေးရွာဖွံ့ဖြိုး ရေးလုပ်ငန်းများတွင်ထိထိ ရောက်ရောက် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်သော စွမ်းရည်ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း။	၃၀	၈	• ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော် မတီဖွဲ့စည်းခြင်း • ခေါင်းဆောင်မှုအတတ်ပညာနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာအခြေခံသဘောတရား သင်တန်း • ကျားမတန်းတူညီမျှရေးသင်တန်း • ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်အဖွဲ့အစည်းများ နှင့်ချိတ်ဆက်၍နည်းပညာများပူးပေါင်းဆောင်ခြင်း၊ • ကျေးရွာအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ၏ ရံပုံငွေစီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်း
စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေး	ဒေသနှင့်ကိုက်ညီသောမျိုးကောင်း မျိုးသန့် များနှင့်စိုက်ပျိုးရေး နည်းပညာများရယူ၍ စိုက်ပျိုး ရေးကဏ္ဍ မြင့်တင်ခြင်း။	၅၃	၇	• သီးနှံမျိုးကောင်းမျိုးသန့်များရရှိစေရန်ပညာရှင်များနှင့်လက်တွဲဆောင်ရွက်ခြင်း • စိုက်ပျိုးရေးစံပြစိုက် ကွက်များထူထောင် ခြင်း • ချေးငွေနှင့်လယ်ယာ သုံးကိရိယာများ ရရှိနိုင်သည့်နေရာများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေး
	မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းတွင်နည်းပညာနှင့် အရင်းအနှီးပြည့်စုံစေရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၈၉	၃	• တိရိစ္ဆာန်ကာကွယ်ဆေးနှင့် နွားမွေးမြူ ရေးနည်းပညာသင်တန်း • ဒေသခံမွေးမြူရေးသင် တန်းသား မွေးထုတ် ခြင်း • ဦးတည်အုပ်စုများသတ်မှတ်၍ပြည့်မှီအောင် စနစ်တကျကာကွယ်ဆေးထိုးရေး • မွေးမြူရေးအရင်းအနှီးရရှိစေရန် အစိုးရဌာနများနှင့်ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း

ကဏ္ဍ	စီမံကိန်း	ရမှတ်	ဦးစားပေးအဆင့်	စီမံကိန်းအကြောင်းအရာဖော်ပြချက်
ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး	ကျန်းမာရေးတိုးတက်ကောင်မွန်စေရန် အတွက်အစီအမံများဆောင်ရွက်ခြင်း	၅၉	၅	• တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေးအသိအမြင်မြှင့်တင်ခြင်း • ယင်လုံအိမ်သာဆောင်လုပ်ခြင်း • ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင် ရွက်ခြင်း • ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း • နွေရာသီတွင်သောက်သုံးရေ ဖူလုံစေရန် စိမ့်စမ်းရေသွယ်ယူရေးလုပ်ငန်း အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း
မူလတန်းပညာရေး	မူကြိုပညာရေးအကောင်အထည် ဖော်ရေး	၆၅	၄	• ဆရာ/ဆရာမများနှင့် ကျောင်းသားမိဘများကြားတွင်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု မြှင့်တင်ခြင်း • မြို့နယ် ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း • မူကြိုပညာ ရေးစနစ် အကောင်အထည် ဖော်ခြင်း
လူငယ်၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် အားကစား	လူငယ်များအသက်မွေးဝမ်းကျောင်း နည်းပညာကျွမ်းကျင်မှုသင်တန်းများ တက်ရောက်သင်ကြား၍အလုပ်အကိုင် ရရှိရှိစေခြင်း။	၅၅	၆	• လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအစီအစဉ်များ ဆွေးနွေးချမှတ်ခြင်း၊ • နည်းပညာနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်မြင့်တင်ရေးအတွက် ဌာနဆိုင်ရာများ၊ အဖွဲ့အစည်း များနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း • တံမြက်စည်းအချောထည်ပြုလုပ်နည်း သင်တန်း • စက်မှုကျွမ်းကျင်သင်တန်းများ (ဆိုင်ကယ်ပြင်၊ ယဉ်မောင်း စသဖြင့်)
အခြေခံအဆောက်အဦး	ကျေးရွာအခြေခံအဆောက်အဦများဖြစ် သောလမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ တည် ဆောက်မှုများဆောင်ရွက်ခြင်း။	၁၁၄	၁	• ကျေးရွာအခြေခံအ ဆောက်အဦး ကော်မီတီ ဖွဲ့စည်းခြင်း • ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက် ခြင်း • ရွာတွင်းလမ်းအဆင့်မြှင့်တင် ခြင်း၊

ကဏ္ဍ	စီမံကိန်း	ရမှတ်	ဦးစား ပေးအဆင့်	စီမံကိန်းအကြောင်းအရာဖော်ပြချက်
ကျေးရွာမီးလင်း ရေး	ကျေးရွာမီးလင်းရေးဆောင်ရွက်ခြင်း။	၉၃	၂	• (၂၄)နာရီမီးလင်း ရေး ကော်မီတီ ဖွဲ့စည်းခြင်း • ကျေးလက်ဖွင့်ဖြိုးရေး ဦးစီးဌာန နှင့်ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ • အဆင်းရဲဆုံးမိသားစုများအတွက်ရံပုံငွေတစ်ရပ် ထူထောင်ခြင်း • (၂၄)နာရီမီးလင်းရေး အကောင်အထည် ဖော်ခြင်း

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

ကျေးရွာရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ဦးစားပေးစီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် စီမံကိန်းကာလကို PRAတွင်ဆွေးနွေးချက်များပေါ်တွင် အခြေခံ၍ ရေးဆွဲထားပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းကာလကို စီမံချက်လုပ်ငန်းများ ပြီးမြောက်အောင်မြင်စွာ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်မှုပေါ်မူတည်ပြီး နှစ်စဉ်ပြုပြင်ရေးဆွဲမည်ဖြစ်ပြီး လက်ရှိအနေဖြင့်ရေးဆွဲထားသော စီမံကိန်းကာလ အပိုင်းအခြားကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

စဉ်	စီမံချက် (Project)	ဦးစားပေးအဆင့်	၂၀၁၆	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀
၁	အမျိုးသမီးများ၊လူငယ်များကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ထိထိ ရောက်ရောက် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင် သောစွမ်းရည်ရရှိ အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း။	၈					
၂	ဒေသနှင့်ကိုက်ညီသောမျိုးကောင်းမျိုးသန့်များနှင့်စိုက်ပျိုးရေး နည်းပညာ များရယူ၍ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ မြင့်တင်ခြင်း။	၇					
၃	မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းတွင်နည်းပညာနှင့် အရင်းအနှီးပြည့်စုံစေရန်ဆောင်ရွက် ခြင်း	၃					
၄	ကျန်းမာရေးတိုးတက်ကောင်မွန်စေရန်အတွက်အစီအမံများဆောင်ရွက်ခြင်း	၅					
၅	မူကြိုပညာရေး အကောင်အထည် ဖော်ရေး	၄					
၆	လူငယ်များအသက်မွေးဝမ်းကျောင်း နည်းပညာကျွမ်းကျင်မှုသင်တန်းများတက် ရောက်သင်ကြား၍အလုပ်အကိုင်ရရှိ စေခြင်း။	၆					
၇	ကျေးရွာအခြေခံအဆောက်အဦများဖြစ်သောလမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ တည်ဆောက်မှုများဆောင်ရွက်ခြင်း။	၁					
၈	ကျေးရွာမီးလင်းရေးဆောင်ရွက်ခြင်း။	၂					

(၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ရွေးချယ်မှုများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲရာတွင် စီမံကိန်းတွင်ပါဝင်သော အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများကို ဖော်ထုတ်ပြီးဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်းများနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းအရာများကို လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအလိုက် အသေးစိတ်ဖော်ပြထားပါသည်။ ၎င်းထဲတွင် စီမံကိန်း၏ရည်ရွယ်ချက်၊ အကျိုးခံစားသူဦးရေ၊ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့်ပုံစံနှင့် အစီအစဉ်၊ စီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့်ကာလ၊

အခြေခံအဆောက်အဦးကို ပြုပြင်ထိန်းသိန်းမည့် ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေရေးကြေးရေး အစီအစဉ်များ ပါဝင်ပါသည်။

အချို့သော စီမံကိန်းများကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာ အသေးစိတ်အထောက်အပံ့များကို မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ စီမံချက်များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် ဦးစားပေးသတ်မှတ်ရာတွင် ဘတ်ဂျက်၊ ငွေကြေး ရရှိနိုင်မှုအပေါ် အခြေခံပြီး နှစ်စဉ်ပြုပြင်ပြောင်းလဲနိုင်သည်။ ဒေသအတွင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၊ အခြားအရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များနှင့် အစိုးရ ဘတ်ဂျက်များ အပေါ်မူတည်၍ ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲရန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာလူထုမှ ငါးနှစ်တာကာလအတွက် ရေးဆွဲထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် မူဘောင်တွင် နှစ်အလိုက် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်း အစီအစဉ်များအတွက် ပြင်ဆင်ရမည် ဖြစ်သည်။

အောက်ပါ ဇယားတွင် ဖော်ပြထားသော စီမံကိန်းအလိုက် ဘတ်ဂျက်ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်းနမူနာ (indicative) အဖြစ် ကိုးကားရန်ပမာဏသာ ဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက်ပမာဏ တွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ကော်မတီသည် မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများ၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် လုပ်ငန်းရှင်များထံမှ နည်းပညာအကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။

ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများ ကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်း မရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ - လုပ်အား၊ သဲ၊ ကျောက်၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊ အချိန် စသည်)

စီမံချက် ဘတ်ဂျက်

ဘက်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာဗျူဟာအစီအစဉ်

စဉ်	စီမံကိန်း	ရံပုံငွေ ကျပ် (သိန်း)	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ် မှတ်ခြင်း(ကျပ်)			
			သာမန် အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ်		လူသားရင်းစာနာမှုအသုံးစရိတ်
				ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးစရိတ်	
၁	အမျိုးသမီးများ၊လူငယ်များကျေးရွာဖွံ့ဖြိုး ရေးလုပ်ငန်းများတွင်ထိထိရောက်ရောက် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်သောစွမ်းရည် ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း				√	
၂	ဒေသနှင့်ကိုက်ညီသောမျိုးကောင်း မျိုးသန့် များနှင့်စိုက်ပျိုးရေး နည်းပညာများရယူ၍ စိုက်ပျိုး ရေးကဏ္ဍ မြင့်တင်ခြင်း။				√	

စဉ်	စီမံကိန်း	ရံပုံငွေကျပ် (သိန်း)	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ် မှတ်ခြင်း(ကျပ်)			
			သာမန်အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်		လူသားချင်းစာနာမှုအသုံးစရိတ်
				ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးစရိတ်	
၃	မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းတွင်နည်းပညာနှင့် အရင်းအနှီးပြည့်စုံစေရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း			√		
၄	ကျန်းမာရေးတိုးတက်ကောင်မွန်စေရန် အတွက်အစီအမံများဆောင်ရွက်ခြင်း			√		
၅	မူကြိုပညာရေး အကောင်အထည်ဖော်ရေး			√		
၆	လူငယ်များအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာကျွမ်းကျင်မှုသင်တန်းများတက်ရောက်သင်ကြား၍အလုပ်အကိုင်ရရှိရှစေခြင်း။			√		
၇	ကျေးရွာအခြေခံအဆောက်အဦများဖြစ်သောလမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာတည် ဆောက်မှုများဆောင်ရွက်ခြင်း။			√		
၈	ကျေးရွာမီးလင်းရေးဆောင်ရွက်ခြင်း။			√		

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏ တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေး တာဝန်ကိုအဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များ ခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည်ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေးအရည်အသွေး ကောင်းမွန်တိုးတက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာလယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်းအဆင့်မြှင့်ခြင်း လုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(ခ)ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှု တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသောဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်

အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သော အကူအညီများ ရယူဆောင် ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေး သင်ကြားမှု အရည်အသွေး တိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း အထောက် အကူပြုလမ်း အဆင့်မြှင့်တင်ရန် မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဌာနနှင့်ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်း ပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူ အညီများရယူရပါမည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိပ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင်တင်ဒါခေါ်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်း တွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်း အမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါ အဖွဲ့ အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာ အမှန်ပင်လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှု ဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့များ(နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှု အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့ အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်များ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ) ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖေါ်ပြထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီက တာဝန်ပေးထားသော အဖွဲ့၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ် ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသော ကော်မတီ ကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ်ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာအစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေး အစီအစဉ် များထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက်ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်း တို့ဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာ သယ်ယူမည့် ပစ္စည်းများ၏ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သော စည်းကမ်းများသတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာကော်မတီ၊ အဖွဲ့အား တာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေး အတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်း ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်း စသည် ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်းအားစဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်း နှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖေါ်ရာတွင် တိုးတက်မှု အခြေ အနေများအား စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး

အကဲဖြတ်ခြင်း လုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသော နည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်သောနည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများကို ကြီကြပ်စစ်ဆေး သုံးသပ်ရာတွင်ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများ ၊ အိမ်ထောင်စုများတက်ကြွစွာ အတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများတည်ဆောက်ပါမည်။

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း (Monitoring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (physical progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(financial progress) တို့ကို စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၄င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃)လပတ် အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းလုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီ အသီးသီးတို့က မိမိတို့ တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦး သတင်းအချက်အလက်များ (Baseline) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံ သတင်းအချက် အလက်များသည် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာမည့် အညွှန်းကိန်း (indicator)များ ဖြစ်ပါမည်။ (၃)လပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၄င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ(monitoring report) ကို ရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံ တင်ပြပါမည်။ ဆက်လက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုကော်မတီမှ ဦးဆောင်ပါမည်။ (၃)လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(၁) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသောအခက်အခဲအဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သောအဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်စီမံကိန်းများ၊

(၂) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များစုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- (၃)လပတ်ကုန်တွင်ရှိသောငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီးသက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စုဥက္ကဋ္ဌနှင့် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံ

ပေးပို့ပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ ၂ မျက်နှာ ၊ ၃ မျက်နှာခန့်ပါဝင်၍ အောက်ပါအချက်များကိုအဓိကထားဖော်ပြပါမည်။ ၄င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှာမှုများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သော အကူအညီအထောက်အပံ့များ စသည်တို့ ပါဝင်ပါမည်။

(ခ) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလ နှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်တို့ဆောင်ရွက်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာက ဖိတ်ကြား အသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်း ဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့်အဖွဲ့အစည်းများမှာ-

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့
- မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အခြားသက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ
  (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)
- သတင်းမီဒီယာများ
- ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများစသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင်သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များ ရယူနိုင်သော အခွင့်အလမ်းကိုလည်း ရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြန်လည်ပြုပြင်ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

၁။ ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေးဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

၁.၁။ လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား(၁)လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်

အသက်အုပ်စု	ကျား	မ	စုစုပေါင်း	စုစုပေါင်း၏ %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်အရ ခွဲခြားထားပုံ
၁ နှစ်အောက်	၁၀	၄	၁၄	၃.၇%	နို့စို့အရွယ်
၁ နှစ်မှ ၅နှစ်	၆	၁၆	၂၂	၅.၈%	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်
၅ နှစ်မှ ၉နှစ်	၂၂	၁၅	၃၇	၉.၈%	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်
၁၀ နှစ်မှ ၁၄နှစ်	၂၀	၁၉	၃၉	၁၀.၃%	အလယ်တန်းကျောင်းသား အရွယ်
၁၅နှစ်မှ၆၀နှစ်	၁၂၀	၁၁၄	၂၃၄	၆၁.၉%	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်
၆၀နှစ်နှင့်အထက်	၁၁	၂၁	၃၂	၈.၅%	သက်ကြီးရွယ်ကြီး
စုစုပေါင်း	**၁၈၉**	**၁၈၉**	**၃၇၈**	၁၀၀%	
စုစုပေါင်းအိမ်ထောင်စု			၈၉		
ပျမ်းမျှအိမ်ထောင်စုအရွယ်အစား			၄.၃		

ရည်ညွှန်း-ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ **(၆- ၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မိသားစု(၈၉)စုရှိပြီး လူဦးရေ စုစုပေါင်း (၃၇၈)ဦး ရှိပါသည်။ ပျမ်းမျှတစ်မိသားစုလျှင် (၄)ဦးဝန်းကျင် ရှိပါသည်။ အသက်(၁၅နှစ် မှ ၆၀ နှစ်) အထိ အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေသည် ၆၁.၉%ရှိပြီး (၁၅)နှစ်အောက် လူဦးရေနှင့် အသက်(၆၀)နှစ် အထက် လူဦးရေသည်စုစုပေါင်းလူဦးရေ၏ (၃၈.၁%) ရှိပြီး မှီခိုသူများ ဖြစ်ကြပါသည်။

၁.၂။ အလုပ်လုပ်နိုင်သူအင်အား

ဇယား(၂) လုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင် စု	%	တွဲဖက်အ လုပ်အကိုင်	မှတ်ချက်
၁	*စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး)*				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၂၀	၂၂.၅%	၁၂(မွေးမြူရေး)	လယ်၊ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ကိုင်သောအိမ်ထောင်စုများ
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း	၀	၀	၀	
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင်လုပ်အား	၀	၀	၀	
၂	*တိရိစ္ဆာန် မွေးမြူရေး*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂	၂.၂%	၀	ကျွဲ၊နွား(၆)နှင့်အထက်ပိုင်

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		တွဲဖက်အ လုပ်အကိုင်	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင် စု	%		
					ဆိုင်သောအိမ်ထောင်စုများ
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၃	*ငါးဖမ်း လုပ်ငန်း*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင်လုပ်အား	၀	၀	၀	
၄	*သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၅	*ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၆	*လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၇	*ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၂	ပန်းရံ(၁)အိမ်၊လက်သမား(၁)
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၈	*ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		တွဲဖက်အ လုပ်အကိုင်	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင် စု	%		
၉	*ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂	၂.၂%	၂	ဘာသာရေးဆရာ(၂)၊ လယ်သမားစက်ချုပ်(၂)
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၁၀	*လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၇	၇.၉%	၀	အိမ်ဆိုင်(၇)ဆိုင်
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၁၁	*ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၁၂	*ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၁၃	*ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၁၄	*အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်း နှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၁၅	*ပြည်သူဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေး နှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂	၂.၂%	၀	စကားပြောဖုန်း၀န်ဆောင်မှု
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၁	၁.၁%	၀	အုပ်ချုပ်ရေး(၁) အိမ်၊
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		တွဲဖက်အ လုပ်အကိုင်	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင် စု	%		
၁၆	*ပညာရေး*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၁	၁.၁%	၀	ပညာရေး(၁)အိမ်
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၁၇	*ကျန်းမာရေး*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၁	၁.၁%	၀	ကျန်းမာရေး(၁)အိမ်
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၁၈	*လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၁၉	*အခြားကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းရှင်များ(အထက်ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းများမှအပ)*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၅၃	၅၉.၆%	၀	တောင်သူလယ်သမား သားသမီး များသည် လယ်ယာလုပ်ငန်း မရှိ ချိန်တွင် လမ်းခင်းခြင်း၊ တံမြက်စည်းတံ ခုတ်ခြင်း၊မျှစ်ချိုးခြင်း၊ တောဖာလာ ချိုးခြင်း ၊ဝါး ခုတ်ခြင်း၊ ရေချိုငါးဖမ်းလိုက်ခြင်း စသည့် လုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၂၀	*ပြင်ပ အဖွဲ့အစည်းများ နှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
	စုစုပေါင်း	၈၉	၁၀၀%	၁၆	

ရည်ညွှန်း။ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ **(၆- ၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကို လုပ်ကိုင်သူ(၂၀)ဦးရှိပါသည်။ တယ်လီဖုန်းကို အင်တာနာဖြင့်တွဲ၍ စကားပြောဝန်ဆောင်မှုပေးသော အိမ်တောင်စု (၂)စုရှိပါသည်။

ထိုပြင် ကျေးရွာတွင် ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်အများစုနေထိုင်သောကြောင့် တရားဟောသော ဘာသာရေးဆရာအိမ်(၂)အိမ်လည်းရှိပါသည်။ ကျပန်းလုပ်သားအများစုမှာ လမ်းခင်းခြင်း၊ တံမြက်စည်းတံခုတ်ခြင်း၊မျှစ်ချိုးခြင်း၊ တောဖာလာချိုးခြင်း ၊ ဝါးခုတ်ခြင်း၊ ရေချိုငါးဖမ်းလိုက်ခြင်း စသည့် လုပ်ငန်း များ လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

၁.၃။ သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

၁.၃.၁။ စိုက်ပျိုးနိုင်သောမြေဧရိယာ

ဇယား(၃)ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေဧရိယာ (မြေအသုံးချမှု)

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်း အကျဉ်း)	ရေအရင်းအမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ ရေပေးနိုင်သည့်ဧက)
လယ်မြေ	၈၇	သင့်	မရှိ	မိုးရေသောက်
ယာမြေ	၄	သင့်	မရှိ	မိုးရေသောက်
ဥယျာဉ်ခြံမြေ	၆	သင့်	မရှိ	မိုးရေသောက်
သစ်တောမြေ(CF)	၂၅	သင့်		
ပလက်မြေ	၁၁၆	သင့်		
ရွှေပြောင်းတောင်ယာ	၁၂	သင့်		
စုစုပေါင်း	၂၅၀			

ရည်ညွှန်း-ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ **(၆- ၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။စိုက်ပျိုးရေးကိုအဓိကထားလုပ်ကြပြီး လယ်ယာမြေများမှာ မြေဩဇာအထိုက်အလျောက် ကောင်းမွန်သောစိုက်ပျိုးမြေများ ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာပိုင်စိုက်ပျိုးမြေများသည် ၀-သံတွဲကားလမ်းမနှင့်တစ်ခြားကျေးရွာမှ ပိုင်ဆိုင်သောလယ်ယာမြေများကြားတွင် တည်ရှိသောကြောင့် စိုက်ပျိုးမြေများထပ်မံတိုးချဲ့ရန် အခွင့်အလမ်းနည်းပါးပါသည်။ ရခိုင်ရိုးမတောင်တန်း၏ တောင်စွယ်မြေအနိမ့်ပိုင်းနှင့် ပင်လယ်ကြားတွင် တည်ရှိသောကြောင့် မိုးသစ်တောသစ်ပင်များ၊ ဒီရေတောများ၊ သား၊ ငါး တိရိစ္ဆာန်မျိုးစုံကို အထိုက်အလျောက် တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာပိုင်သစ်တောမြေ(၂၅)ဧကရှိပြီး ၂၀၁၁ခုနှစ်တွင် အသိအမှတ်ပြု လက်မှတ်ရရှိခဲ့ပါသည်။

၁.၃.၂။ ဓါတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်များ

ဇယား(၄)ဓါတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်များ

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမှီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/လက်လှမ်းမမှီ)
ကာဗွန်(ဓါတ်ငွေ့/ရေနံ)	မရှိ	လက်လှမ်းမမှီ
ဓါတ်သတ္တု(သဲ၊ကျောက်စရစ်)	သင့်	ကျောက်စရစ်၊သဲများကိုကျေးရွာအနီးရေချောင်းထဲတွင် အလွယ်တကူရရှိနိုင်ပါသည်။

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမှီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/လက်လှမ်းမမှီ)
အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်		
တိရိစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	နည်း(လိပ်၊မြွေ၊ဖွတ်) သင့် (ရေငန်ငါးမျိုးစုံ၊ ဂဏန်း ၊ပုဇွန်၊ ပင်လယ်လိပ်)	လိပ်၊မြွေ၊ဖွတ် များကို ခက်ခဲစွာတွေ့ရ။ ရေငန်ငါးမျိုးစုံ၊ ဂဏန်း၊ပုဇွန်၊ ပင်လယ်လိပ် များကိုလွယ်ကူစွာတွေ့ရ။
အပင်မျိုးစိတ်များ(နွားစာ၊ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)	သင့်	(ငှက်ပျော၊ အုန်း၊ ကွမ်းသီးပင်၊သစ်ခွ၊ ဝါး၊မြို၊နှင့် ဒီရေတောပေါက်ရောက်သည့် အပင်များ(ဥပမာ– လမု၊၊ခရိ)

ရည်ညွှန်း-ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ **(၆- ၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာသည် ပင်လယ်နှင့်အနီးဝန်းကျင်တွင်တည်ရှိသောကြောင့် မိုးသစ်တော သစ်ပင်များ၊ ဒီရေတောများအပြင် လိပ်၊မြွေ၊ဖွတ်များကို တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။ သစ်ပင်များအဖြစ် ငှက်ပျောပင်ဝါးပင်၊ ကညင်ပင်၊သီဟိုဠ်ပင်၊ အုန်း၊ ကွမ်းသီးပင်များကို အလွယ်တကူ တွေ့နိုင်သော်လည်း သစ်ခွကဲ့သို့သောမျိုးစိတ်များကို ရှားပါးစွာတွေ့နိုင်ပါသည်။ ပင်လယ်နှင့် (၄) မိုင်သာကွာဝေးသောကြောင့် ရေငန် မျိုးစိတ်များ ဖြစ်သော ငါးလိပ်ကျောက်၊ ငါးတံခွန်၊ ငါးလိပ်စွန်၊ ငါးထောပတ်၊ ငါးဘုရင်၊ ငါးနီတူး၊ ငါးကွမ်းရှပ်၊ ငါးပါးနီနှင့် ကျောက်ငါးတို့အပြင် ငွေရောင်ပုဇွန်၊ကျောက်ပုဇွန်၊ သံပချုပ်၊ ပင်လယ်လိပ်၊ဂဏန်းနှင့် ကြယ်ငါး တို့ကို အလွယ်တကူ တွေ့ရပါသည်။ ကျေးရွာဝန်းကျင်တွင် မြွေ၊ ဖွတ်၊ပုတ်သင်တို့ကို တခါတရံ တွေ့ရပါသည်။

၁.၄။ ဥစ္စာဓနအဆင့်အနေအထား

ဇယား(၅) ဥစ္စာဓနအဆင့်ခြေအန

အကြောင်းအရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင့်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု
အိမ်အခြေအနေ	• နှစ်ထပ်အိမ် • ပျဉ်ခင်း၊ ပျဉ်ကာ • သွပ်မိုး	• နှစ်ထပ်(သို့) တစ်ထပ်အိမ် • ပျဉ်ခင်း၊ပျဉ်ကာ •သွပ်မိုး(သို့) ခနိမိုး	• တစ်ထပ် • ပျဉ်ခင်း၊ဝါးကာ • ခနိမိုး	• ဝါးခင်း၊ ဝါးကာ • ခနိမိုး
အသက်မွေးမှုကိရိယာ ပိုင်ဆိုင်မှု	• လက်တွန်းထွန်စက်၊ နွား(၂)ကောင်အအထက်	• နွား(၁)ကောင်မှ (၂)ကောင်	• ကြက်၊ ဝက်	• ကြက်၊ ဝက်
လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှု	• (၅)ဧကအထက်	• (၃-၅)ဧကအထိ	• (၁-၂)ဧကအထိ	• မြေယာမဲ့
ရွှေပိုင်ဆိုင်မှု	• (၃)ကျပ်သားအထက်	• (၁-၃)ကျပ်သား	• (၁)ကျပ်သားအောက်	• မရှိ
အခြား	• မော်တော်ဆိုင်ကယ်၊ဖုန်း၊ဗွီဒီယို	• မော်တော်ဆိုင်ကယ်၊ဖုန်း	• ရေဒီယို	• အကြွေးရှိ

အိမ်ထောင်စု	**၄(၄.၆%)**	**၁၃(၁၄.၆%)**	**၅၂ (၅၈.၄%)**	**၂၀ (၂၂.၄%)**

ရည်ညွှန်း-ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ **(၆- ၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း (PRA)ကို အသုံးပြု၍ ကျေးရွာမိသားစုများ၏ ဥစ္စာဓနအဆင့်ခွဲခြားမှုနည်းလမ်းအရ ကျေးရွာလူထုသည် ယေဘုယျအားဖြင့် ဆင်းရဲသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ အိမ်ထောင်စု(၈၉)စု၏ ၈၀.၈% သည် ဆင်းရဲသည်ဟု ခံယူကြပါသည်။ ၁၉.၂%ခန့်မှာ ချမ်းသာသူများနှင့်အလယ်အလတ် အိမ်ထောင်စုများဖြစ်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ကြပါသည်။ အဆိုပါဆင်းရဲသည်ဟု သတ်မှတ်ထားသော သူများသည် မြေယာမဲ့များနှင့် စိုက်ပျိုးမြေ နှစ်ဧကအောက်ပိုင်ဆိုင်သောသူများ၊ ကျပန်း အလုပ်သမားများ၊ အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စုများ ဖြစ်ကြပါသည်။ ချမ်းသာသော မိသားစုများသည် စိုက်ပျိုးမြေ(၅)ဧကအထက်ပိုင်ဆိုင်သူများ၊ လက်တွန်းထွန်စက်၊ မော်တော် ဆိုင်ကယ် ပိုင်ဆိုင်သူများ (သို့မဟုတ်) နွားနှစ်ကောင်နှင့်အထက်နှင့် ရွှေသုံးကျပ်သားအထက် ပိုင်ဆိုင်သူများဖြစ်ကြသည်။ နွား၊ စိုက်ပျိုးမြေနှင့် ရွှေငွေရတနာပိုင်ဆိုင်မှု အနေအထားသည် စီးပွားရေးအဆင့်အတန်းနှင့် ချမ်းသာ/ ဆင်းရဲမညီမျှမှု အချက်အလက်များကို ဖော်ပြပါသည်။

၁.၅။ ထိခိုက်လွယ်မှု

၁.၅.၁။ ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ဇယား(၆)ဘိုကလေးချင်းရွာ ကျေးရွာ၏ဝမ်းစာဖူလုံမှုအခြေအနေ
(အဆင်းရဲဆုံး(၂၁)အိမ်အား ဆန်းစစ်ခြင်း)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု%	မှတ်ချက်
(၃) လအောက်	၁၆	၇၆.၂%	အဆင်းရဲဆုံးအိမ်ထောင်စု(၂၁)အိမ်မှ(၁၆)အိမ်သည် အများဆုံး (၃)လခန့်အထိသာ ငွေမချေးဘဲ၊ ဆန်မချေးရဘဲ အခြားသူများမှရိက္ခာထောက်ပံ့မှုမပါဘဲ ရပ်တည်နိုင် ကြပြီး ကျန်ကာလများ အတွက်ရိက္ခာဖူလုံစေရန် ကျေးရွာ စျေးဆိုင်များမှ အကြွေး ယူရခြင်း၊ ဆွေမျိုးသားချင်းများ ထံမှ ငွေချေးငှား၍ စားသုံးခြင်း၊ နေ့စဉ်ရသော လုပ်အား ခဖြင့် စားနပ်ရိက္ခာအတွက် ဝယ်ယူ စားသုံး ရပါသည်။
(၃)လမှ(၅)လ အထိ	၂	၉.၅%	အဆင်းရဲဆုံးအိမ်ထောင်စု(၂၁)အိမ်မှ(၂)အိမ်သည် အများဆုံး(၅)လခန့်အထိသာ ငွေမချေးဘဲ၊ ဆန်မချေးရဘဲ အခြားသူများမှ ရိက္ခာထောက်ပံ့မှုမပါဘဲ ရပ်တည်နိုင်ကြပြီး ကျန်ကာလများအတွက် ရိက္ခာဖူလုံစေရန်ကျေးရွာ စျေးဆိုင်များမှ အကြွေးယူရခြင်း၊ ဆွေမျိုးသားချင်းများထံမှ ငွေချေး၍စားသုံးခြင်း၊ နေ့စဉ်လုပ်အားဖြင့်း စားနပ်ရိက္ခာအတွက် ဝယ်ယူ စားသုံးခြင်းများပြုလုပ်ရပါ သည်။
(၆)လမှ (၁၂)လ အထိ	၃	၁၄.၃%	အဆင်းရဲဆုံး အိမ်ထောင်စု(၂၁)အိမ်မှ (၃)အိမ်သည် (၆)လ အထက်ထိ ငွေမချေးဘဲ၊ဆန်မချေးရဘဲ အခြားသူများမှ ရိက္ခာထောက်ပံ့မှုမပါဘဲ ရပ်တည်နိုင်ကြပြီး ကျန်ကာလများအတွက် တစ်နှစ်ပတ်လုံး ဝမ်းစာဖူလုံစေရန်ဆွေမျိုးသားချင်းများထံတွင်ဆန်များ ချေးယူခြင်း၊ စျေးဆိုင်များ အကြွေးယူ

ခြင်းနေ့စဉ်ရသော လုပ်အားခဖြင့် စားနပ်ရိက္ခာအတွက် ဝယ်ယူ စားသုံးခြင်းများ ပြုလုပ်ရပါသည်။

ရည်ညွှန်း-ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ **(၆- ၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု (၈၉)အိမ်ရှိသည့်အနက် (၇၂)အိမ်သည် ဥစ္စာဓနခွဲခြားမှုပြုလုပ်ရာတွင် ဆင်းရဲနှင့် အဆင်းရဲဆုံး အိမ်ထောင်စုများဖြစ်သော အဆင့်(၃နှင့်၄)များဖြစ်ကြပါသည်။ ၄င်းအိမ်ထောင်စုများမှ(၂၁) အိမ်အား လွန်ခဲ့သော(၁)နှစ်က စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုအနေအထား နှင့်ပတ်သက်၍ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရာတွင် အိမ်ခြေအားလုံးသည် နည်းလမ်းမျိုးစုံ သုံး၍ နေ့စဉ်ထမင်းအနပ်ရေ ပြည့်မှီအောင် ကြိုးစားပြီး ဈေးနှုန်းချိုသာ သောဆန် များကို အဓိကထား စားသောက်ကြပါသည်။ ဝမ်းစာဖူလုံရန်အတွက် အကြွေးတင်ရှိမှုမှာ ငါးသောင်းမှ လေးသိန်းအထိ ရှိပါသည်။(၂၁)အိမ်အနက် အိမ်ထောင်စု(၁၆) အိမ်သည် တစ်နှစ်လျှင် အများဆုံး (၃)လခန့်အထိ၊ (၂)အိမ်သည်(၅)လခန့် အထိနှင့် (၃)အိမ်သည်(၆)လကျော်ခန့် အထိသာ ငွေမချေးဘဲ၊ ဆန်မချေးရဘဲ အခြားသူများမှရိက္ခာထောက်ပံ့မှုမပါဘဲ ထမင်းကိုနေ့စဉ်ပုံမှန်အတိုင်း စားသုံးနိုင်သော ကာလများဖြစ်ပါသည်။၄င်းတို့သည် တစ်နှစ်ပတ်လုံးဝမ်းစာ ဖူလုံစေရန်အတွက် ဆွေမျိုးသားချင်းများထံတွင် ချေးယူခြင်း၊ ရာသီလိုက်လုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ခြင်း ဈေးဆိုင်များမှ အကြွေးယူခြင်းများ ပြုလုပ်ရပါသည်။ ဝမ်းစာအခက်ခဲဆုံး ကာလများမှာ နယုန်လမှ တော်သလင်းလ အထိဖြစ်ပါသည်။

၁.၅.၂။ ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ ဧယား(၇) ထိခိုက်လွယ်သောလူပုဂ္ဂိုလ်အုပ်စု

အကြောင်းအရာ	ရှင်းလင်းချက်/ဖော်ပြချက်	ကျား	မ	ပေါင်း
သက်ကြီးရွယ်အိုဖခနှစ်နှင့်အထက်	မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိ	၁	၁	၂
မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်	မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိ	၁	၁	၂
		အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်		
အမျိုးသမီးဦးဆောင်အိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများ	၁		
မုဆိုးဖို / တစ်ခုလပ်	ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများ	၁		
ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွား ရောက်နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသူ			

ရည်ညွှန်း-ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ **(၆- ၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။အသက်(၆၀)နှင့်အထက်အဖိုးအဖွား(၂)ဦးအနက် အဖွားမှာ(၇၄)နှစ်ရှိ၍ အိုမင်းနေပြီး၊ အဖိုးတစ်ဦးမှာ မိုင်းထိ၍ခြေထောက်မကောင်းဘဲ ကျေးရွာမှဝိုင်းဝန်းစောင့်ရှောက်ကြပါသည်။ မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များအဖြစ် စိတ်အားနဲသူတစ်ယောက်နှင့် မျက်စိမမြင်သူတစ်ယောက်ရှိပါသည်။ အမျိုးသမီးဖြစ်သူ သေဆုံးသွားသောကြောင့်ဆင်းရဲ၍ မိသားစုဦးရေများသော အိမ်ထောင်စု(၁)စုနှင့် အမျိုးသားဖြစ်သူ အခြားဒေသသို့အလုပ်သွားလုပ်ပြီး ရွာသို့ပြန်မလာသော အမျိုးသမီးဦးဆောင်သောမိသားစု(၁)စုရှိပါသည်။

၁.၅.၃ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား(၈)ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေနေ

စဉ်	ဘေးအန္တရာယ် အမျိုးအစား	အန္တရာယ် ကျရောက်နိုင်ခြေအဆင့်	မှတ်ချက်
	စီးပွားရေး		
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံ ခြင်း	များ	အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း နည်းပါးခြင်းကြောင့် မြေယာမဲ့နှင့် ဆင်းရဲသား တောင်သူများသည် စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှုကို ကြုံတွေ့ရနိုင်ပါ သည်။
	ကျန်းမာရေး		
၂	ဒှက်ဖျား	အနည်းငယ်	လွန်ခဲ့သော(၅)နှစ်ခန့်က ဒှက်ဖျားဖြစ်ပွားလေ့ရှိသော်လည်း မြို့နယ် ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန၏ အစီအစဉ်ဖြင့် ကျေးရွာ ဒှက်ဖျားတိုက်ဖျက်ရေး လုပ်သားမွေးထုတ်ပြီးစနစ်တကျ ဆောင်ရွက်သော ကြောင့် ဒှက်ဖျားရောဂါ ဖြစ်ပွားမှုသည် တဖြည်းဖြည်း လျော့ကျသွား ပါသည်။
၄	ခုခံအားကျဆင်းမှု ရောဂါ	အနည်းငယ်	ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါအန္တရာယ်ကူးစက်နိုင်ခြေများသော ပတ်ဝန်းကျင်တွင် အလုပ်လုပ်ခြင်း မဟုတ်သောကြောင့် ကူးစက်မှု ခံရနိုင်ခြေနည်းပြီးကာကွယ်သောနည်းလမ်းများ အကြောင်း ကောင်း စွာသိခြင်း
၅	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျော	အသင့်အတင့်	ရွာတွင်ယင်လုံအိမ်သာသုံးစွဲသူနည်းပါးသောကြောင့်ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျော ရောဂါ ဖြစ်ပွားနိုင်
	လူမှုရေး		
	ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝဘေးအန္တရာယ်		
၆	လေပြင်းမုန်တိုင်နှင့် မိုးများလွန်း ခြင်း	မြင့်မား	ပင်လယ်နှင့်နီးလွန်းသောကြောင့်ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်တွင်ဖြစ် ပေါ်လေ့ရှိသော မုန်တိုင်းနှင့် ဆက်စပ်အန္တရာယ်များ ကြုံတွေ့ရနိုင်ပါသည်၊
၇	မီးဘေး	အနည်းငယ်	နွေရာသီတွင်အန္တရာယ်ရှိနိုင်ပါသည်။
၈	မြေဆီလွှာ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း	အသင့် အတင့်	တောတောင်များတွင် သစ်ပင်ကြီးများ မရှိသည့်အတွက် စိုက်ပျိုး လယ်မြေများတွင် တောင်ကျနှုံးများ၊ ကျောက်စရစ်ခဲများ ကျရောက်မှုရှိပြီးမြေဆီလွှာများ ပျက်စီးမှုများ ရှိပါသည်။

ရည်ညွှန်း-ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ **(၆- ၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ဆင်းရဲသောမိသားစုအများစုသည် မြေယာ၊ပုံမှန်ဝင်ငွေနှင့် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း နည်းပါးခြင်းကြောင့် စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှုကို ကြုံတွေ့ရနိုင်ပါသည်။ အလယ်အလတ်တန်းတောင်သူများနှင့်တောင်သူကြီးများသည် ၎င်းတို့၏ လယ်ယာမြေများတွင် လေမုန်တိုင်းကျရောက်ချိန် မိုးများစွာရွာသွန်းခြင်းကြောင့် သီးနှံအထွက်နှုန်း လျော့ကျစေနိုင်မှု အခြေအနေမြင့်မားနေပါသည်။ ထို့ပြင် တောတောင်များတွင် သစ်ပင်ကြီးများမရှိသည့်အတွက် လယ်မြေများတွင် တောင်ကျနှုံးများ၊ ကျောက်စရစ် ခဲများ ကျရောက်မှုရှိပြီး မြေဆီလွှာ အရည်အသွေးကို

အတိုင်းအတာ တစ်ခုအထိ ထိခိုက်လာပါသည်။ အချုပ်အားဖြင့် လေမုန်တိုင်းကျရောက်တတ်ခြင်း၊ နှင့်ဝမ်းစာမဖူလုံမှုမှာ ကျေးရွာအတွက် ထိခိုက်လွယ်နိုင်ဆုံးသော အန္တရာယ်များပင်ဖြစ်ပါသည်။

၁.၅.၄။ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်အုပ်စု

ဇယား(၉) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့် အုပ်စု

စဉ်	အဖွဲ့	အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြေ အဆင့်	မှတ်ချက်
၁	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော ဆင်းရဲသားအဖွဲ့	မြင့်များ	စားနပ်ရိက္ခာ လုံလောက်မှုမရှိခြင်း နှင့် ကျန်းမာရေး၊ လူမှုရေးပြဿနာများ ကြုံတွေ့ရနိုင်
၂	မြေယာမဲ့ ဆင်းရဲသားကျဘန်းမိသားစုများ	အသင့်အတင့်	ရာသီအလိုက် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများသာ အားထားနေရသဖြင့် ပုံမှန်ဝင်ငွေရနိုင်သောအလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများနည်းပါးခြင်း၊ စားနပ်ရိက္ခာလုံလောက်မှု မရှိခြင်းနှင့် ကြုံတွေ့ ရနိုင်
၃	ဆင်းရဲသားတောင်သူများအဖွဲ့	အသင့်အတင့်	မိုးရေချိန်များလွန်းခြင်း၊ သီးနှံနှင့် တိရစ္ဆာန်ရောဂါ၊ စားနပ်ရိက္ခာလုံလောက်မှုမရှိခြင်းနှင့် ကြုံတွေ့ ရနိုင်

ရည်ညွှန်း-ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ **(ဖြ- ၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သော ဆင်းရဲသာမိသားစုများသည် စားနပ်ရိက္ခာလုံလောက်မှုမရှိခြင်း၊ လူမှုရေးနှင့် ကျန်းမာရေးပြဿနာများ ကြုံတွေ့ရနိုင်ပါသည်။ မြေယာမဲ့ဆင်းရဲသားကျဘန်း မိသားစုများသည့်ပုံမှန်ဝင်ငွေရနိုင်သော အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများနည်းပါးခြင်း၊ စားနပ်ရိက္ခာ လုံလောက်မှုမရှိခြင်းနှင့် ကြုံတွေ့ရနိုင်ပါသည်။ ဆင်းရဲသားတောင်သူများသည် မိုးရေချိန်များ လွန်းခြင်း၊ သီးနှံနှင့် တိရိစ္ဆာန်ရောဂါ၊ စားနပ်ရိက္ခာ လုံလောက်မှုမရှိခြင်းစသည့် အန္တရာယ်နှင့်ကြုံတွေ့နိုင်ပါသည်။

၂. ကဏ္ဍ အသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ

၂.၁။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများအခြေအနေ

၂.၁.၁။ ကျေးရွာတွင်းရှိလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား(၁၀) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ ကျား	မ	ပေါင်း	အဓိကဆောင်ရွက်သော လုပ်ငန်း	စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ပုဂ္ဂိုလ်
၁	ကျေးရွာသဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးအသင်း	၁၈၉	၁၈၉	၃၇၈	လူမှုစီးပွားရေးကဏ္ဍ	ပြင်ပမှ ဖွဲ့စည်းပေး CLEARR Project(LNGO)
၂	ငှက်ဖျားတိုက်ဖျက်ရေး	-	၃	၃	ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ	ပြင်ပမှဖွဲ့စည်းပေး
၃	အမျိုးသမီးရေးရာ	-	၄	၄	အမျိုးသမီးကဏ္ဍ	ကျေးရွာသားများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			အဓိကဆောင်ရွက်သော လုပ်ငန်း	စတင်ဖွဲ့စည်း သည့်ပုဂ္ဂိုလ်
		ကျား	မ	ပေါင်း		
၄	မိခင်နှင့်ခလေး	-	၃	၃	မိခင်နှင့်ကလေး ကျန်းမာရေး	ပြင်ပမှဖွဲ့စည်းပေး
၅	လူငယ်အဖွဲ့	၁၅	၁၅	၃၀	လူမှုရေး	ကျေးရွာသားများ
၆	ပညာရေးအထောက် အကူပြုကော်မတီ	၄	–	၄	ပညာရေးအခန်းကဏ္ဍ	ကျေးရွာသားများ

ရည်ညွှန်း-ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ **(၆- ၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လူထုအခြေပြုအဖွဲ့(၃)ဖွဲ့ကို ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင်ဖွဲ့စည်းပြီး ကျေးရွာလူထု အကျိုးပြုလူမှုရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ပါသည်။ ကျေးရွာလူမှု စီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု လုပ်ငန်းအများအတွက်ကမ်းရိုးတန်းဒေသ လူနေမှုဘဝမြှင့်တင်ရေးနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ တန်ဖိုးများ ပြန်လည်ထူထောင်ရေး စီမံကိန်း(MERN Project) မှ (၂၀၁၁)ခုနှစ်တွင် ပံ့ပိုးပေးခဲ့သော ပံ့ပိုးငွေများအား ကျေးရွာကိုယ်စားပြု သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးကော်မတီVCC မှ ဦးဆောင်ပြီး ကျေးရွာ လှည့်ပတ်ရန်ပုံငွေအဖြစ် အသွင်ပြောင်းပြီး စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ ဝင်ငွေတိုး လုပ်ငန်းများအတွက် ချေးငွေအဖြစ်လည်ပတ်စေကာ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လျှက်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင်းတွင် လှည့်ပတ်ရန်ပုံငွေများ လည်ပတ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အမြင်ရှင်းလင်းစေရန်နှင့် ရေရှည်တည်တံ့နိုင်ရန် တစ်နှစ်တစ်ကြိမ် ငွေစာရင်းရှင်းတမ်းများပြုလုပ် ခြင်းခေါင်းဆောင်ရွေးချယ်ခြင်းများပြုလုပ်ကြပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းမှလည်း ဦးဆောင်ကာ ဆောင်ရွက်လျှက်ရှိခြင်း၊ လူမှုရေး အဖွဲ့များတွင် လူငယ်အဖွဲ့၊ ဘာသာရေးအဖွဲ့အစည်း များနှင့် VCCအဖွဲ့များ မှလည်း ကျေးရွာ၏ သာရေး၊ နာရေး လုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်ကူညီဆောင်ရွက်မှုများ ရှိကြပါသည်။ ပညာရေးကဏ္ဍအတွက် အုပ်စု ကျေးရွာသုံးရွာ(ဘိုကလေး ကျောင်းကုန်း၊ ဘိုကလေး ရွာသစ်၊ ဘိုကလေးချင်းရွာ)ပေါင်း၍ ကျောင်းကော်မတီ တစ်ခုကိုဖွဲ့စည်းပြီးပညာရေးနှင့် ဆိုင်သော ကိစ္စရပ်များကို ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ မိခင်နှင့်ကလေး စောင့်ရှောက်ရေး အဖွဲ့သည် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ ငါးနှစ်အောက် ကလေးများကျန်းမာရေးအတွက် ကာကွယ်ဆေးများ ပြည့်မီစွာ ထိုးနှံနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။

၂.၁.၂။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ
ဧယား(၁၁)ဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အပံ့များအတွက် ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ အခြေအနေ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်
၁			

ရည်ညွှန်း-ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ **(၆- ၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်ဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အပံ့များအတွက် မည်သည့်ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများမရှိပါ။

၂.၂။ စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှုအခြေအနေ

၂.၂.၁။ သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

၂.၂.၁.၁။ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား(၁၂) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

စဉ်	မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုပမာဏ	အိမ်ခြေ	စုစုပေါင်းအိမ်ထောင်စု %
၁	မြေမဲ့ယာမဲ့	၆၉	၇၇.၅%
၂	၀-၂. ၅ ဧကအောက် (၁ ဟတ်တာ)	၁	၁.၁%
၃	၂.၅-၅ ဧကကြား(၁-၂ ဟတ်တာ)	၁၂	၁၃.၅%
၄	(၅-၁၂.၅) ဧကအထက်(၂-၅ ဟတ်တာ)	၇	၇.၉%
၅	(၁၂.၅) ဧက အထက် (၅ ဟတ်တာအထက်)	-	-
	စုစုပေါင်း	၈၉	၁၀၀%

ရည်ညွှန်း-ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ **(၆- ၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာအိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ ၇၇.၅%သည် မြေယာမဲ့များဖြစ်သည်ဟု ဖော်ပြထားပြီးဆင်းရဲချမ်းသာအဆင့်ခွဲခြားမှု နည်းလမ်တွင်လည်းယေဘုယျအားဖြင့် ဆင်းရဲသည်ဟု ဖော်ပြထားပါသည်။ ကျေးရွာလူဦးရေ၏ ၁.၁%သည် မြေယာ(၂.၅)ဧက အောက်ပိုင်ဆိုင်သူများနှင့် ၁၃.၅%သည် မြေယာ(၂.၅)ဧကနှင့် (၅)ဧကနှင့်ကြားပိုင်ဆိုင်သူများ ဖြစ်ကြပြီး ၇.၉%သည် မြေယာ(၅)ဧကနှင့်(၁၂.၅)ဧက ကြားပိုင်ဆိုင်သူများဖြစ်ကြပါသည်။ ကျေးရွာ၏ မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု အနေဖြင့် ထပ်မံတိုးချဲ့၍ မရတော့ သောကြောင့် ကျေးရွာလူထုသည် ဆင်းရဲမှု၊ ထိခိုက်သက်ရောက် လွယ်မှုများမှ လွတ်မြောက်စေရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးအပြင် အခြားအသက်မွေးဝမ်း ကျောင်းလုပ်ငန်းများကိုလည်း ရှာဖွေဖော်ထုတ်လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

၂.၂.၁.၂။ အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက ရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

ဇယား(၁၃)အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက ရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

စဉ်	အရင်းအမြစ်	အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ဧက	ရရှိနိုင်မှု (တန်စပတ်လုံး/ရာသီအလိုက်)
၁	ဆည်	မရှိ		
၂	ရေလွှဲဆည်	မရှိ		
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း	မရှိ		
၄	ဆည်မြောင်း	မရှိ		
၅	အဝီစိတွင်း	မရှိ		
၆	လက်ငင် ရေတွင်း	မရှိ		
၇	စိမ့်စမ်းရေ	မရှိ		

ရည်ညွှန်း-ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ **(ဖ- ၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေရှိနိုင်သော ရေအရင်းအမြစ်များမရှိပါ။

၂.၂.၁.၃။ အဓိကသီးနှံများနှင့်အထွက်နှုန်း
ဇယား(၁၄)အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	ဧက	ယူနစ်	သီးနှံထွက်မှု			သီးနှံစိုက်ပျိုးသည့်ကာလ	သွင်းအားစုလိုအပ်ချက် (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
			အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ				
စပါး	၈၇	တင်း	၄၀	၄၅	၄၀	ဝါဆို - သီတင်းကျွတ်	အလယ်အလတ်	အလယ်အလတ်	မိုးရေသောက်
မြေပဲ	၂	တင်း	၄၅	၅၅	၅၀	ဝါဆို-တော်သလင်း သီတင်းကျွတ်-ပြဿို	အလယ်အလတ်	နိမ့်	အရင်းအနှီးများလွန်း
ငရုတ်	၂	ပိဿာ	၁၄၀၀	၁၆၀၀	၁၅၀၀	သီတင်းကျွတ်-ပြဿို	အလယ်အလတ်	အလယ်အလတ်	မိသားစုစားသုံးရန်
ကွမ်းရွက်	၁	အည္ဇန်	၁၅၀၀၀	၂၀၀၀၀	၁၇၀၀၀	တန္ခစ်ပတ်လုံး	အလယ်အလတ်	မြင့်	

ရည်ညွှန်း-ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ **(ဖ- ၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင်တောင်သူ(၂၀)ဦးရှိ၍ တစ်ဦးလျှင်ပျမ်းမျှလယ်ဧက(၃) ဧကနှုန်းခန့် ပိုင်ဆိုင်ပြီး လယ်ယာမြေစုစုပေါင်း (၉၁) ဧကရှိပါသည်။ ယာမြေစုစုပေါင်း (၄)ဧက ဝန်ကျင်ရှိပြီး မြေပဲ၊ ငရုတ်နှင့် အဓိကထားစိုက်ပျိုးကြပါသည်။မြေပဲကို မိုးပဲနှင့် ဆောင်းပဲဟူ၍ တစ်နှစ်လျှင် (၂)ကြိမ် စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ မိုးပဲထက် ဆောင်းပဲကို ပို၍ အားထားစိုက်ပျိုးကြပြီး အချို့လယ်မြေများတွင် စပါးရိတ်သိမ်းပြီး ကျန်ရှိသော အစိုဓါတ်ကို အသုံးပြု၍ ဆောင်းပဲကို စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ မြေပဲသည် တစ်ဧကလျှင် (၅၀) တင်းဝန်းကျင် ထွက်ပါသည်။ မိုးနှင့်ဆောင်းရာသီတွင် ချဉ်ပေါင်၊ ခရမ်း၊ ပဲတောင့်ရှည်၊ သခွားစသည့် ဟင်းသီးနှံများကို အိမ်သုံးအဖြစ် စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ စပါးကို မိုးရာသီတွင် တစ်သီးစားအဖြစ် ကုန်းတွင်းလယ်များတွင် စိုက်ပျိုးကြပြီး မိုးရေချိန်လက်မသည် တစ်နှစ်လျှင် ပျမ်းမျှ (၁၀၀)လက်မဝန်းကျင်ရရှိသောကြောင့် စိုက်ပျိုး ရေလုံလောက်မှုရှိပါသည်။ စပါးအထွက် နှုန်းမှာ (၁)ဧကလျှင် (၄၀)တင်းဝန်းကျင်သာထွက်ရှိသောကြောင့် အကျိုးအမြတ်များစွာမရဘဲ မိသားစုစားသုံးနိုင်ရန်အတွက် စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ စပါးမျိုးအနေဖြင့် ဒေသတွင်း

လူကြိုက်များသော စပါးမျိုးများဖြစ်သော ကရင်မ၊ ဆင်းရွှေလီ၊ ရိုးကြီး၊ တို့ကို စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ကျေးရွာသူရွာသားများသည်ဥယျာဉ်ခြံ မြေများတွင် အုန်း၊ ကွမ်းသီးပင်၊ ဝါး၊ ငှက်ပျောနှင့် ကျွန်းပင်များကို တစ်ပိုင်တစ်နိုင် စိုက်ပျိုးကြပါသည်။

၂.၂.၁.၄။ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား(၁၅) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

(လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာပိုင်ဆိုင်သောအိမ်ထောင်စုများ)

စက်အမျိုးအစား	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	ရာပိုင်ဆိုင်မှု	မှတ်ချက်/ အခြေအနေ
လက်တွန်းထွန်စက်	၁		

ရည်ညွှန်း-ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ **(၆- ၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် လယ်ယာလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုရန်အတွက်၊ လက်တွန်းထွန်စက် (၁)စီး၊ နွားလှည်း(၂၃)ကောင်၊ ကျွဲ(၄၁)ကောင်ပိုင်ဆိုင်ကြပါသည်။ နွား၊ ကျွဲများမရှိသောသူများမှာ အခြားရွာမှ ငှားရမ်းအသုံးပြုလေ့ရှိပြီး အခြားစိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာ များအား လက်လှမ်းမီမှု မရှိကြပါ။ကျွဲ၊နွား ငှားရမ်းအသုံးခအဖြစ် နွားထီးတစ်စုံလျှင် မိုးတွင်းတစ်ရာသီစာ စပါးတင်းရေ (၄၀ - ၅၀)တင်းအထိ ပေးရပါသည်။ လက်တွန်းထွန် စက်ငှားရမ်းထွန်ယက်ပါက တစ်ဧက လျှင် မြေတစ်လွှာကို (၁၂၀၀၀) ကျပ်ပေးရပါသည်။

၂.၂.၁.၅။ သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား(၁၆)သီးနှံထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေနိုင်သည့်အခွင့်အလမ်းများ

စဉ်	အခွင့်အလမ်း	ရှိ/ မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
၁	စိုက်ပျိုးမြေ (မြေဩဇာ အတင့်အသင့် ကောင်း)	ရှိ	တစ်ဧကလျှင် စပါးတင်း(၄၀)ခန့်ထွက်ရှိပါသည်။ ဒေသနှင့်ကိုက်ညီသော နည်းပညာနှင့်မျိုးကောင်းမျိုးသန့် ရရှိ ပါကပိုမိုအကျိုးဖြစ်ထွန်းနိုင်ပါသည်။
၂	ချေးငွေရရှိမှု	ရှိ	မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ တစ်လလျှင်အတိုးနှုန်း (၄၂) ပြားနှုန်းဖြင့် ၄၀၀၊ ကျေးရွာတွင်းရှိ VCC ကော်မတီမှ တစ်လလျှင် (၃) ကျပ်အတိုးနှုန်းဖြင့် ချေးငွေများရရှိနိုင်၊
၃	သွင်းအားစုလက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	သံတွဲမြို့၊ ဂွမြို့တွင်အလွယ်တကူဝယ်ယူအသုံးပြုနိုင်
၄	စိုက်ပျိုးရေးထုတ်ကုန်နှင့်ကုန်စည်ရောင်းဝယ်မှု	ရှိ	သံတွဲမြို့၊ ဂွမြို့နှင့် သံတွဲမြို့များသို့ အလွယ်တကူရောင်းချနိုင်ပါသည်။
၅	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး	ရှိ	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်၍အလွယ်တကူ ဈေးကွက်သို့ ရောင်းချနိုင်

ရည်ညွှန်း-ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ **(ဖ- ၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် လယ်ယာမြေများသည် မြေဩဇာအသင့်အတင့် ကောင်းမွန်ပြီး မိုးတွင်းကာလတွင် ရေလုံလောက်စွာ ရရှိပါသည်။ထုတ်ကုန် ပိုမိုထွက်ရှိစေရန်အတွက် တစ်နှစ်လျှင် နှစ်သီးစား စိုက်ပျိုးရေးပြုလုပ်နိုင်ရန် နွေရာသီ၌ သွင်းရေလိုအပ်ပါသည်။ မြေအောက်ရေ အလွယ်တကူ တူးဖော်နိုင်သော်လည်း ရေကို စုပ်တင်ရန်အတွက် အင်ဂျင်စက် ဝယ်ရခြင်း၊ စက်သုံးဆီ အတွက် ငွေကုန်ကြေးကျများခြင်းစသော အခက်အခဲများရှိနိုင်ပါသည်။ ချေးငွေအတွက် ဂွမ်မြို့မြန်မာ့ လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်နှင့် ကျေးရွာတွင်းရှိ VCC ကော်မတီထံမှ ချေးယူရရှိနိုင်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးထုတ်ကုန်များကို ကျိုက္ခလီမြို့၊ ဂွမ်မြို့နှင့် သံတွဲမြို့များသို့ ရောင်းချနိုင်ရန် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်ပါသည်။ သီးနှံနှစ်သီးစားစနစ်ဖြင့် ဈေးကွက်ဝင်သီးနှံများ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်ရန် လိုအပ်ခြင်းမှာ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အလားအလာကောင်းများ ဖြစ်ပါသည်။

၂.၂.၁.၆။ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဧယား(၁၇)သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

စဉ်	ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
၁	မြေယာအသုံးချနိုင်မှု	စိုက်ပျိုးမြေ ထပ်မံတိုးချဲ့၍မဖြစ်နိုင်ခြင်း
၂	ငွေကြေးအရင်းအနှီးလက်လှမ်းမီမှု	တောင်သူများအတွက် အမှန်တကယ်လိုအပ်သလောက် ချေးငွေမရရှိနိုင်
၃	သွင်းအားစုတတ်နိုင်မှု	လိုအပ်သောသွင်းအားစုများကိုလိုအပ်သလောက်အချိန်မီ မြှုပ်နှံရန် တောင်သူများတွင် ငွေကြေးအရင်းအနှီးမရှိ
၄	စိုက်ပျိုးရေရရှိမှု	နွေရာသီရေသွင်းစိုက်ပျိုးရေးစနစ်အတွက်အရင်းအမြစ်ရှားပါး
၅	ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကျရောက်မှု	စပါးတွင်ကျရောက်တတ်ပြီး တောင်သူများတွင် သီးနှံကာကွယ်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော အသိပညာ နည်းပါးခြင်း
၆	နည်းပညာရရှိနိုင်မှု	သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာနမှ ခေတ်မီနည်းပညာများရရှိရန်ခက်ခဲ
၇	ဈေးနှုန်းမတည်ငြိမ်မှု၊ငွေကြေးဖောင်းပွမှုနှင့်ဈေးကွက်မငြိမ်သက်မှု	သီးနှံဈေးကွက်အတက်အကျဖြစ်ခြင်း၊စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်များ ပြည်မကိုတင်ပို့ရန်အကုန်အကျများလွန်းခြင်း
၈	အစိုးရမူဝါဒနှင့် ပံ့ပိုးပေးမှု	လယ်သမားများအား အကာအကွယ်ပေးသောမူဝါဒ အစိုးရတွင် မရှိသေးခြင်း(ဥပမာ-သဘာဝဘေးကြောင့်သီးနှံများပျက်စီးဆုံးရှုံးချိန်တွင် အစိုးရထံမှ အကူအညီမရရှိခြင်း)

ရည်ညွှန်း-ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ **(ဖ- ၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာပိုင်စိုက်ပျိုးမြေသည် အခြားကျေးရွာမှပိုင်ဆိုင်သော စိုက်ပျိုးမြေများနှင့် တစ်ဆက်တည်းရှိသောကြောင့် ထပ်မံတိုးချဲ့၍မရနိုင်တော့ပါ။ခေတ်မီသော စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်များနှင့် အလှမ်းကွာဝေးပြီး မိရိုးဖလာ စိုက်ပျိုးရေး နည်းစနစ်များကိုသာ အသုံးပြုစိုက်ပျိုးနေခြင်းကြောင့်သီးနှံအထွက်နှုန်း မကောင်းပါ။ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၊ ကျေးရွာတွင်းရှိ VCC ကော်မတီများမှ ချေးငွေရရှိနိုင်သော်လည်း တောင်သူများအတွက် လုံလောက်သော ငွေပမာဏ

မဟုတ်ပါ။ နွေရာသီတွင် သီးထပ်စိုက်ပျိုး နိုင်ရန်အတွက် ရေအရင်းအမြစ်မရှိသောကြောင့် တစ်သီးစားစနစ်ကိုသာ ကျင့်သုံးကြရပါသည်။ နည်းပညာနှင့်ပတ်သက်၍ ဗဟုသုတနည်းပါးသော ကြောင့် သီးနှံဖျက်ပိုးများနှင့် ရောဂါကျရောက်မှုမှ ကာကွယ်ရန် အခက်အခဲများနှင့် ရင်ဆိုင်ကြရပါသည်။ ယုံကြည်စိတ်ချရလောက်သော ဈေးကွက်မရှိသောကြောင့် ထုတ်ကုန်သီးနှံများ ထိုက်သင့်သလောက် အကျိုးအမြတ်မရကြပါ။ ထို့ပြင် အစိုးရတွင်လယ်သမားများအား အကာ အကွယ်ပေးသော မူဝါဒနှင့် နည်းဥပဒေများ မရှိသေးသောကြောင့် တောင်သူများအနေဖြင့် ကိုယ်ထူကိုယ်ထစနစ်ဖြင့်သာ ရုန်းကန်နေကြရပါသည်။

၂.၂.၂။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

၂.၂.၂.၁။ မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား(၁၈) မွေးမြူရေးပိုင်ဆိုင်မှုနှင့်ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း(အိမ်ထောင်စု)

မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
မွေးမြူရေး		
နွား	၁၉	(၁၉)အိမ်ထောင်စုမှ (၄၁)ကောင်မွေးမြူထားပါသည်။
ကျွဲ	၅	(၂၃)ကောင်မွေးမြူထားရှိပါသည်။
ဝက်	၂၆	(၃၀)ကောင်မွေးမြူထားရှိပါသည်။
ကြက်	၅၆	(၂၃၇)ကောင်မွေးမြူထားပါသည်။

ရည်ညွှန်း-ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ **(၆- ၈၊ သြဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။နွားပိုင်ဆိုသည့် အိမ်ထောင်စုမှာ(၁၉)ရှိပါသည်။ နွားမွေးမြူရေးသည် ကျေးရွာသားများအတွက် မိရိုးဖလာလုပ်ငန်းဖြစ်သော်ပြီး လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်တွင်ခိုင်းစေရန်နှင့် ရောင်းချ နိုင်အတွက် မွေးမြူကြပါသည်။ ကြက်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို (၅၆)အိမ်မှမွေးမြူထားပြီး မိသားစု စားသုံးရန်နှင့် အိမ်တွင်းအသုံးစရိတ်အတွက်မွေးမြူကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

၂.၂.၂.၂။ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား(၁၉)မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေနိုင်သည့် အခွင့်အလမ်းများ

စဉ်	အခွင့်အလမ်းများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
၁	တိရိစ္ဆာန်အစားအစာ	တိရိစ္ဆာန်များအတွက် ကောက်ရိုးနှင့် ရွာအနီးအနားတွင် ပေါက်ရောက်သော နွယ်မြတ်ပင်များပေါများစွာရှိခြင်းကြောင့် အစားအစာ ဖူလုံမှုရှိခြင်း၊
၂	သွင်းအားစုဈေးကွက်	တိရိစ္ဆာန်အတွက် လိုအပ်သောဆေး/အစာများကိုဂွမြို့တွင် မရရှိနိုင်သော်လည်း ရွာနှင့် (၃၃)မိုင်ခန့် ဝေးသောသံတွဲမြို့ Myanmar CP Livestock Co.Ltd တွင် ရရှိနိုင်ခြင်း
၃	ဝန်ဆောင်မှုဆိုင်ရာဈေးကွက်	ဂွမြို့နယ် တိမွေး/ကုဋီးစီးဌာန၊
၄	ထုတ်ကုန်ဈေးကွက်	ပွဲစားထံအလွယ်တကူ ရောင်းချနိုင်ခြင်း(သို့) ဂွမြို့သို့ သွားရောက်

စဉ်	အခွင့်အလမ်းများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
		ရောင်းချနိုင်ခြင်း
၅	ချေးငွေရရှိနိုင်မှု	VCC ကော်မတီရန်ပုံငွေ
၆	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး	ကျေးရွာဘေးမှနေ့စဉ်ပုံမှန်မော်တော်ဆိုင်ကယ်နှင့် ကားများပြေးဆွဲနေသဖြင့် ဈေးကွက်သို့ အချိန်မှီတင်ပို့နိုင်

ရည်ညွှန်း-ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ **(၆- ၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာသည်တစ်နှစ်လျှင် မိုးရေချိန်လက်မ (၂၁၀)ဝန်းကျင်ရရှိပြီး နွယ်မြက်သစ်ပင်များ ကောင်းမွန်စွာရှင်သန်ပေါက်ရောက်နိုင်၍ နွားများအတွက် အစာအဖြစ် အလွယ်တကူ ရရှိနိုင်ပါသည်။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းတွင် နွားမွေမြူရေးလုပ်ငန်းတစ်ခုသည် ကျေးရွာအတွက် ဝင်ငွေတိုးတက်နိုင်မည့် အကျိုးအမြတ်များသော လုပ်ငန်းတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ ဒေသတွင်း နွားဈေးနှုန်းသည် အရွယ်အစားနှင့် မျိုးကောင်းမျိုးသန့်ပေါ်မူတည်၍ ဈေးကောင်းရရှိနိုင်ပြီး အထီးသည်အမထက် ဈေးပိုရပါသည်။နွားကို ပတ်ဝန်းကျင်ကျေးရွာများအပြင်ဂမြို့နှင့် သံတွဲမြို့များသို့ တရားဝင်ရောင်းချနိုင်ပါသည်။

၂.၂.၂.၃။ မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား(၂၀)မွေးမြူရေး နှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာ နှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

စဉ်	အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာ များ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
၁	နည်းပညာ အားနည်းခြင်း	စီးပွားဖြစ်တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူရေး၊ စီမံခန့်ခွဲမှုစသည့် နည်းပညာနှင့် ဗဟုသုတ တို့ အားနည်းခြင်း
၂	မျိုးကောင်းမျိုးသန့်	မျိုးကောင်းမျိုးသန့်နွားများကို ဝယ်ယူမွေးမြူနိုင်ရန် အရင်းအနှီးများခြင်း၊ ၄င်းမျိုး ကောင်း နွားများသည် ဒေသရေမြေရာသီနှင့်မကိုက်ညီဟု အထင်ရှိနေကြခြင်း
၃	ရောဂါများကျရောက်တတ် ခြင်း	တိရိစ္ဆာန်အသိပညာနည်းပါးခြင်းနှင့်ကာကွယ်ဆေးပြည့်မီစွာထိုးနှံလေ့မရှိခြင်း
၄	ချေးငွေ	တိရိစ္ဆာန်တိုးတက်မွေးမြူရန်အတွက်လိုအပ်သောချေးငွေဝန်ဆောင်မှုများ လက်လှမ်းမမီခြင်း

ရည်ညွှန်း-ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ **(၆- ၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်ဆင်းရဲသားမိသားစုများအတွက် တိရိစ္ဆာန်များမွေးမြူနိုင်ရန် လုံလောက်သော ချေးငွေစနစ်မရှိပါ။ ကျေးရွာသားများသည် မျိုးကောင်းမျိုးသန့်မွေးမြူရေး အသိပညာဗဟုသုတနှင့် ငွေအရင်းအနှီးအားနည်းခြင်းကြောင့်ဒေသမျိုးများကိုသာ မွေးမြူနေကြပါသည်။ တစ်ခါတစ်ရံရောဂါဆိုးဆိုးရွားရွား ကျရောက်ချိန်တွင် ကာကွယ်ကုသသော နည်းပညာများ အလှမ်းကွာဝေးခြင်းနှင့် မိမိတို့ဘာသာ ဆေးမီးတိုများဖြင့်ကုသခြင်း၊ မြို့နယ်တိမွေးကုဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သော အတွေ့အကြုံ အားနည်းခြင်း တို့ကြောင့် တိရိစ္ဆာန်များ မလိုအပ်ဘဲ

ဆုံးရှုံးမှုများနှင့် ကြုံတွေ့ရင်ဆိုင် နေရပါသည်။ နွားများကို ပြည်တွင်းဈေးကွက်သို့ ထိုက်သင့်သော ဈေးနှုန်းဖြင့်တရားဝင်ရောင်းချ နိုင်သော်လည်း တစ်ခါတစ်ရံတွင် ဈေးကွက်ပျက်ခြင်း ဈေးနှိမ်၍ ဂယ်ယူခြင်းများ ကြုံတွေ့ရပါသည်။ဆင်းရဲသား မိသားစုများ အနေဖြင့် ဈေးနှုန်းမြင့်မားသော နွားမျိုးများ ဂယ်ယူနိုင်ရန် ငွေကြေးအခက်အခဲများစွာ ရှိကြပါသည်။

၂.၂.၃။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

၂.၂.၃.၁။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား(၂၁)စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းနှင့်ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်းအရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမားအရေအတွက်	မိသားစုဝင်လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်)နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	-	-	-	
၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း				
၃	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့နှင့် ရေပေးဝေရေး				
၄	ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း			၂	(နိမ့်)ပန်းရံ+လက်သမား
၅	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး				
၆	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊သင်တန်းပေးသူ)	၂	-	၂	(လတ်)ဘာသာရေးဆရာ၊ (နိမ့်)စက်ချုပ်
၇	လက်လီ-လက်ကားရောင်းဝယ်ရေး	၇		၇	(လတ်)အိမ်ဆိုင်များ
၈	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း	-	-	-	
၉	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး				
၁၀	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း (ဘဏ်၊ ငွေချေးခြင်းလုပ်ငန်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း)	၂	-	၂	(မြင့်)စကားပြောဖန်းဝန်ဆောင်မှု
၁၁	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ်ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ	-	-	-	

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းနှင့်ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်းအရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမားအရေအတွက်	မိသားစုဝင်လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်)နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁၂	ပြည်သူဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ(အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)	၁	-	-	(လတ်)အုပ်ချုပ်ရေး
၁၃	ပညာရေး	၁	-	-	(လတ်)မူလတန်းပညာရေး
၁၄	ကျန်းမာရေး	၁	-	-	ကျန်းမာရေး
၁၅	လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ	-	-	-	
၁၆	အခြားကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းရှင်များ(အထက်ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းများမှအပ)	၅၃	၅၃	၃၀	(နိမ့်) တောင်သူလယ်သမားသားသမီး များသည် လယ်ယာလုပ်ငန်းမရှိချိန်တွင် လမ်းခင်းခြင်း၊တံမြက်စည်းတံခုတ်ခြင်း၊ မျှစ်ချိုးခြင်း၊တောဖာလာချိုးခြင်း၊ဝါးခုတ်ခြင်း၊ရေချိုငါးဖမ်းလိုက်ခြင်းစသည့် လုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်
၁၇	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင်လုပ်ကိုင်သူများ				
	စုစုပေါင်းအသက်မွေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူဦးရေ	၆၇	၅၃	၃၃	

ရည်ညွှန်း-ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ **(၆- ၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာရှိကျပန်းလုပ်သားများသည် လယ်ယာ လုပ်ငန်းမရှိချိန်တွင် လမ်းခင်းရာတွင် အငှားလိုက်ခြင်း၊ တံမြက်စည်းတံခုတ်ခြင်း၊ မျှစ်ချိုးခြင်း၊ တောဖာလာချိုးခြင်း၊ ဝါးခုတ်ခြင်း၊ ရေချိုငါးဖမ်းလိုက်ခြင်းစသည့် လုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ သို့သော် ကျေးရွာသားအများစုတွင် တစ်နှစ်ပတ်လုံးပုံမှန်ဝင်ငွေရသော အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ နည်းပါးကြပါသည်။

စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးမှုလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၂)စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ၊ ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

အခွင့်အလမ်းများ	ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ
ကျေးရွာသည်ပင်လယ်နှင့်(၄)မိုင်ခန့်ကွာတွင်တည်ရှိသောကြောင့် ရေငန်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းများလုပ်နိုင်အလုပ်ကြမ်းလုပ်သားများကျေး	အရင်းအနှီးမရှိခြင်း၊ အတွေ့အကြုံမရှိခြင်း၊ နည်းပညာအားနဲခြင်း၊ ဘာသာရေးအရ မလုပ်လိုခြင်း၊ပင်လယ်သို့စက်လှေဖြင့်သွားရောက်ရန် ရေချောင်းလမ်း မကောင်းခြင်း၊ ကျပန်းလုပ်ငန်းများအဖြစ်လမ်းခင်းခြင်း၊စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်

ရွာတွင်ပေါများစွာရှိနေခြင်း	လုပ်ကိုင်နိုင်သော်လည်း တစ်နှစ်ပတ်လုံး ပုံမှန်ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းရှားပါးခြင်း။
တံဖျက်စည်းတံခုတ်ခြင်းရက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းအားတိုးချဲ့လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်း	အရင်းအနှီးနဲပါးခြင်း၊ဈေးကွက်အတွေ့အကြုံမရှိခြင်း၊အဆက်အသွယ်မရှိခြင်း

ရည်ညွှန်း-ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ **(၆- ၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရေငန်ငါးဖမ်းခြင်းလုပ်ငန်းသည် မြေမဲ့ယာမဲ့နှင့် ကျပန်းလုပ်သားများ အတွက်ဝင်ငွေရနိုင်သော လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီးကျေးရွာနှင့်(၅)မိုင်ခန့်ကွာသော ပင်လယ်ပြင်တွင် ရေသယံဇာတများစွာရှိပါသည်။ သို့သော်ကျေးရွာသားအများစုတွင် အရင်းအနှီးမရှိခြင်း၊ အတွေ့အကြုံမရှိခြင်း၊ နည်းပညာအားနဲခြင်း၊ ဘာသာရေးအရ မလုပ်လိုခြင်း၊ ပင်လယ်သို့စက်လှေဖြင့် သွားရောက်ရန် ရေချောင်းလမ်း မကောင်းခြင်းတို့ကြောင့် ရေငန်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းကို အကောင်အထည် မဖော်နိုင်ကြပါ။ ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော အသက်အရွယ်များစွာရှိသော်လည်း ၄င်းတို့တွင် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပြုနိုင်လောက်သော နည်းပညာများ အားနည်းခြင်း၊ အဆက်အသွယ်များမရှိခြင်းတို့ကြောင့် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း လုပ်ငန်းများမလုပ်ကိုင်နိုင်ကြပါ။ တံမြက်စည်းတံခုတ်ခြင်း လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းအား တိုးချဲ့လုပ်ကိုင်နိုင်သော်လည်း အရင်းအနှီးနဲပါးခြင်း၊ တံမြက်စည်းတံများ ရှားပါးလာခြင်းတို့ကြောင့် ကျေးရွာသားများမလုပ်ကိုင်နိုင်ကြပါ။

၂.၃။ ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဧယား(၂၃)ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှု အခြေအနေ

စဉ်	ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
၁	ကျေးရွာမှအကွာအဝေး (ကီလိုမီတာ)	ကျိုင်္ကလီမြို့ဈေးသို့ (၁၁)ကီလိုမီတာ	သံတွဲမြို့ဈေးသို့ (၆၁)ကီလိုမီတာ
၂	သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလမ်းကြောင်း	လိုင်းကား၊မော်တော်ဆိုင်ကယ်	လိုင်းကား၊ မော်တော် ဆိုင်ကယ်
၃	ရရှိနိုင်သောကုန်ပစ္စည်းနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ	အမယ်မျိုးစုံ(အစားအစာ၊အဝတ်အစား၊ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်း၊ လျှပ်စစ်ပစ္စည်း၊သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးပစ္စည်း၊	အမယ်မျိုးစုံ(အစားအစာ၊ အဝတ်အစား၊ ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်း၊ လျှပ်စစ်ပစ္စည်း၊သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးပစ္စည်း၊လက်တွန်း ထွန်စက်၊ တိရိစ္ဆာန်အစာနှင့်ဟော်တယ်များ
၄	ဈေးအဆောက်အဦးနှင့်ဝန်ဆောင်မှု	ဈေးအဆောက်အဦးအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပါသည်။ ပုံမှန်ဈေးဖြစ်ပြီး ဝန်ဆောင်မှု အသင့်သင့်ရှိပါသည်။၊	ဈေးအဆောက်အဦးအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပါသည်။ခရိုင်မြို့ဖြစ်သောကြောင့်ဈေးအဆောက်အဦးကောင်းမွန်ပြီးဝန်ဆောင်မှုအသင့်သင့်ရှိပါသည်။

ရည်ညွှန်း-ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ **(၆- ၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျိုန်ကလီမြို့ဈေးသို့ (၁၁)ကီလိုမီတာဝေးကွာသော်လည်း တစ်နှစ်ပတ်လုံး ကျောက်ခင်းလမ်းကို အသုံးပြု၍ ကား၊ ဆိုင်ကယ်များဖြင့် သွားရောက် နိုင်ပါသည်။ ကျိုန်ကလီမြို့တွင် အိမ်ဆိုင်များနေ့စဉ်ဖွင့်လှစ်ခြင်း မြို့မဈေးရှိခြင်းတို့ကြောင့် ကုန်စည်များအလွယ်တကူရောင်းချနိုင်ပါသည်။ မြို့ပေါ်တွင် ဆန်ပွဲရုံများ၊ စားသောက်ဆိုင်များ၊ ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်း အရောင်းဆိုင်များ ၊ ဆက်သွယ်ရေး ပစ္စည်းဆေးဆိုင်များကို အလွယ်တကူ လက်လှမ်းမှီနိုင်ပါသည်။ မြို့ပေါ်တွင် တည်းခို ခန်း(၂)ခု ရှိသော်လည်း ဟိုတယ်များ၊ လယ်ယာသုံး စက်ပစ္စည်း(ဥပမာ– လက်တွန်းထွန်စက်) အရောင်းဆိုင်များနှင့် အထူးကုဆေးခန်းများ မရှိကြပါ။ သံတွဲမြို့ဈေးသည့် (၆၁)ကီလိုမီတာ ကွာဝေးပြီး ခရိုင်မြို့ဖြစ်သောကြောင့် ဈေးအဆောက်အဦးကောင်းမွန်၍ ဝန်ဆောင်မှု အသင့်သင့်ရှိပါသည်။ မြို့ပေါ်တွင် ဆန်ပွဲရုံများ၊ စားသောက်ဆိုင်များ၊ ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်း အရောင်းဆိုင်များ ၊ ဆက်သွယ်ရေးပစ္စည်းဆေးဆိုင်၊ လယ်ယာသုံးပစ္စည်းများ၊ တိရိစ္ဆာန်အစာနှင့် တည်းခိုခန်းများစွာ ရှိကြပါသည်။ သံတွဲမြို့နှင့် (၅)ကီလိုမီတာအကွာတွင် ငပလီဟော်တယ်ခဲ့ ရှိပါသည်။

၂.၄။ ငွေကြေးလက်လှမ်းမှီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား(၂၄)**ငွေကြေးလက်လှမ်းမှီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း**

စဉ်	ချေးငွေ/အကြွေးရနိုင်သောနေရာ	ငွေကြေးအထောက်အပံ့	ပြန်လည်ပေးဆပ်မည့်ကာလ	အတိုးနှုန်း (တစ်နှစ်)	အပေါင်ခံပစ္စည်း	လက်လှမ်းမီမှုအနေအထား
၁	မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်	ချေးငွေ	၆လ	တစ်နှစ် ၄.၈%	မလို	ပုံသေစည်းမျဉ်း
၂	VCC	လှည့်ပတ်ရံပုံငွေ	အများဆုံး(၁၂)လအထိ	တစ်နှစ် ၃၆%	မလို	အဖွဲ့ဝင်များအားလုံးသဘောတူသောစည်းမျဉ်း
၄	အပေါင်ဆိုင်	ချေးငွေ	တိကျသောကာလ	တစ်နှစ် ၃၆%	လိုအပ်	ပုံသေစည်းမျဉ်း
၅	မိတ်ဆွေနှင့် ဆွေမျိုးများ	ချေးငွေ	တိကျသောကာလ	တစ်နှစ် (၆၀-၁၂၀)%	မလို	လိုသလောက်မရနိုင်

ရည်ညွှန်း-ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်ခြင်းမှရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ **(၆- ၈၊ သြဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ချေးငွေရရှိမှုနှင့် ဘဏ်ဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍများသည် ကျေးရွာသားများ၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများအတွက် အရေးကြီးပါသည်။ ကျေးရွာသားများအတွက် ချေးငွေရရှိနိုင်သောအသင်းအဖွဲ့မှာ မြန်မာ့ လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၊ VCC အဖွဲ့နှင့် မိတ်ဆွေ/ဆွေမျိုးများတို့ဖြစ်ပါသည်။ ရွှေငွေရတနာရှိသူများအတွက် ဂွမြို့နယ်ရှိ ပုဂ္ဂလိက အပေါင်ဆိုင်များတွင် ချေးငွေရရှိနိုင်ပါသည်။ လယ်မြေပိုင်ဆိုင်မှုအထောက်အထားရှိ တောင်သူများအနေဖြင့် ဂွမြို့ တွင်ရှိသော မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်(MADB)မှ ဘဏ်ချေးငွေရရှိနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာစိုက်ဘဏ်ကော်မတီ၏ဦးဆောင်မှုဖြင့်MADBဘဏ်မှ လယ်သမား(၂၀)ဦးအား တစ်ဧကလျှင် (၁၀၀,၀၀၀)

ကျပ်နှုန်း ထုတ်ချေးပေးပါသည်။ MADBမှစိုက်စရိတ်ချေးငွေကို တစ်နှစ်အတိုးနှုန်းကို ၄.၈%အထိလျော့ချပေးလိုက်သော်လည်းစိုက်စရိတ် ချေးငွေစည်းမျဉ်းများအရ တောင်သူများအနေဖြင့် သီးနှံရိတ်သိမ်းပြီး အချိန်အနည်းငယ်အထိ သိုလှောင်ရောင်းချနိုင်စေရန် ချေးငွေကာလကို တိုးမြှင့်ပေးနိုင်ပါက ပို၍အကျိုးရှိနိုင်ပါသည်။ ၂၀၁၁ခုနှစ်တွင် ကမ်းရိုးတန်းဒေသ လူနေမှုဘဝမြှင့်တင်ရေးနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာတန်ဖိုးများ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးစီမံကိန်း(MERN Project) မှ ပံ့ပိုးပေးခဲ့သော ပံ့ပိုးငွေများအား ကျေးရွာကိုယ်စားပြု ကျေးရွာသဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးကော်မတီ VCCမှ ဦးဆောင်ပြီး ကျေးရွာလှည့်ပတ်ရန်ပုံငွေအဖြစ် အသွင်ပြောင်း၍စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ ဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းများအတွက် ချေးငွေအဖြစ် ထုတ်ချေးပေးကာ လည်ပတ်ရန်ပုံငွေအဖြစ် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လျှက် ရှိပါသည်။

၂.၅။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချခြင်းအပါအဝင် ပါတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

၂.၅.၁။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၅) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အန္တရာယ်ရှိမှု	ဖြေရှင်းချက်/ရှင်းလင်းချက်
	သဘာဝသယံဇာတများစီမံခန့်ခွဲခြင်း		
၁	မြေဆီသြဇာ	အသင့်အတင့်	ဓါတုမြေဩဇာများအသုံးပြုခြင်း၊မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်းသည့် အလေ့အထများ မရှိသေးပါ
၂	သီးနှံဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါနှိမ်နင်းသောအလေ့အကျင့်များ	အသင့်အတင့်	ဘက်စုံသီးနှံဖျက်ပိုး ကာကွယ်နှိမ်နင်းသော နည်းစနစ်များနှင့် အကျွမ်းတဝင် မရှိခြင်း
	ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းကြောင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များ		
၃	သစ်တောများပြုန်းတီးလာခြင်း	မြင့်	ထင်းအပါအဝင် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ အလွန်အကျွံထုတ်ယူအသုံးပြုခြင်း
၄	မိုးသည်းထန်စွာရွာသွန်းခြင်း	အသင့်အတင့်	မိုးများသည်းထန်စွာဆက်တိုက် ရွာသွန်းခြင်းကြောင့် သီးနှံများပျက်စီးမှုရှိတတ်ပါသည်။

ရည်ညွှန်း-ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ **(၆- ၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့်ပတ်သက်၍ အောက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းအရာ (၄)မျိုးကို ကျေးရွာအတွင်းတွေ့ကြုံနေရပါသည်-

(၁) မြေဆီပျက်စီးလာခြင်း- တောင်သူအများစုသည် သဘာဝမြေဩဇာအစား ဓါတုပစ္စည်းများကို အသုံးပြုလာခြင်း၊ သီးနှံတစ်မျိုးတည်းကိုသာနှစ်ရှည်လများစွာ စိုက်ပျိုးခြင်းတို့ကြောင့် မြေဆီလွှာကို အတိုင်းအတာတခုအထိ ထိခိုက်နိုင်ပါသည်။

(၂) သစ်တောများပြုန်းတီးလာခြင်း-ကျေးရွာအနီးတွင်ထင်းစိုက်ခင်းများမရှိခြင်းနှင့် ရွာနှင့်အဝေးရှိ သစ်တောမှသစ်၊ ဝါးအပါအဝင် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ အလွန်အကျွံထုတ်ယူအသုံးပြုခြင်းကြောင့် သစ်တောများ ပြုန်းတီးလာပါသည်။

(၃) သီးနှံဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါနှိမ်နင်းသော အလေ့အကျင့်များ– စိုက်ပျိုးသီးနှံများတွင် ရောဂါနှင့်ပိုးမွှားကျရောက်လာပါကခါတုပိုးသတ်ဆေးများကိုမဆင်မခြင်သုံးစွဲခြင်းတို့ကြောင့်ဆေးယဉ်ပါး ပိုးမွှားနှင့်ရောဂါများကို နှိမ်နင်းနိုင်ရန်နည်းပညာများ အားနည်းပြီးတစ်ချို့နှစ်များတွင် သီးနှံများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးကြရပါသည်။

(၄) မိုးသည်းထန်စွာရွာသွန်းခြင်း - ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်၌ မုန်တိုင်းများဖြစ်ပေါ်ချိန်တွင် မိုးများသည်းထန်စွာ အဆက်မပြတ်ရွာသွန်းခြင်းကြောင့် တစ်ခါတစ်ရံ သီးနှံများပျက်စီးဆုံးရှုံးလေ့ရှိကြပါသည်။

၂.၅.၂။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချခြင်း

ဇယား(၂၆)သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချခြင်း

အမျိုးအစား	**အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြေ (နည်း/လတ်/များ)**	**ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်**	**လက်ရှိဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေး အလေ့အကျင့်များ**
ရေလွှမ်းမိုးခြင်း	အလယ်အလတ်	မိုးရေချိန်လက္ခဏာများချိန်တွင်လယ်ကွင်းများတွင်ရေမြှုပ်ခြင်းများတွေ့ရ	လယ်ကွင်းများဘေးတွင်ရေထုတ်မြောင်းများကိုကောင်းစွာဖောက်လုပ်ထားခြင်း
မုန်တိုင်း	မြင့်	နှစ်စဉ်နီးပါးကြုံတွေ့နေရ	ပင်လယ်နှင့်နီးကပ်လွန်းသောကြောင့်လေပြင်းမုန်တိုင်းအန္တရာယ်များ နှစ်စဉ်နီးပါးကြုံတွေ့နေရသော်လည်း စနစ်ကျသောမုန်တိုင်းဒဏ်ကာကွယ်သည့်အစီအစဉ်များချမှတ်မထားပါ
တိရိစ္ဆာန်ရောဂါဖြစ်ပွါးမှု	အလယ်အလတ်	ဒေါင့်တန်းရောဂါနှင့်ခွါနာလျှာနာရောများရံဖန်ရံခါကျရောက်မှုရှိပါသည်။	ရံဖန်ရံခါကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်းနှင့်တစ်ခါတစ်ရံတိမ်းကုနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း
လူရောဂါဖြစ်ပွါးမှု	နည်း	သာမန်နာစေးချောင်းဆိုး၊ တုတ်ကွေး၊ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော ရောဂါ၊ငှက်ဖျားရောဂါမှအပကျန်းမာရေးပြဿနာကြီးကြီးမားမားမရှိပါ။	သားဖွားဆရာမမှ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်း၊ဆေးစိမ်ခြင်ထောင်များ အသုံးပြုခြင်းနှင့်ကျန်းမာရေးကော်မတီမှ ကြိုးကြပ်ပေးခြင်း

ရည်ညွှန်း-ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်ခြင်းမှရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ **(ဖြ- ၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ပင်လယ်နှင့်နီးကပ်လွန်းသောကြောင့်လေပြင်းမုန်တိုင်းအန္တရာယ်များနှစ်စဉ် နီးပါးကြုံတွေ့နေရသော်လည်း စနစ်ကျသောမုန်တိုင်းဒဏ် ကာကွယ်သည့် အစီအစဉ်များချမှတ်မထားပါ။ တိရိစ္ဆာန်များတွင် ဒေါင့်တန်းရောဂါနှင့်ခွါနာလျှာနာရောများရံဖန်ရံခါ ကျရောက်မှု

ရှိပါသည်။ ပျက်စီးဆုံရှုံးမှုလျော့နည်းစေရန် တစ်ခါတစ်ရံကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်းနှင့် အခါအားလျော်စွာ တိမ်မွေးကုနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်၍ ဆေးကုသခြင်းများပြုလုပ်ကြပါသည်။

၂.၆။ ပညာရေး

၂.၆.၁။ ပညာတတ်မြောက်မှု

ဇယား(၂၇) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်း နှင့် တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးစီးမှုနှုန်း

ပညာရေး	ကျား	မ	ပေါင်း	ဧနှစ်နှင့်အထက်၊ ကျောင်းနေလူဦးရေ၏ %
လုံးဝကျောင်းမနေသူများ	၃	၅	၈	၂.၆%
ဘာသာရေးအခြေပြုပညာရေး	၀	၀	၀	-
မူလတန်းပညာရေးမပြီးဆုံးမီကျောင်းထွက်သူများ	၄	၀	၄	၁.၃%
မူလတန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူများ	၇၁	၆၇	၁၃၈	၄၅.၂%
အလယ်တန်းပညာရေးပြီး ဆုံးသူများ	၅၇	၆၁	၁၁၈	၃၈.၇%
အထက်တန်းပညာရေးပြီး ဆုံးသူများ	၁၂	၁၉	၃၁	၁၀.၂ %
တက္ကသိုလ်ပညာပြီးဆုံးသူများ	၄	၂	၆	၂%
ဧနှစ်အထက်လူဦးရေပေါင်း	***၁၅၁***	***၁၅၄***	***၃၀၅***	၁၀၀%

ရည်ညွှန်း-ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ **(၆- ၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ဘိုကလေးရွာသစ်ကျေးရွာ စာသင်ကျောင်းကို ၁၉၆၂ခုနှစ်ကတည်းကစတင်၍ ဖွင့်လှစ်သင်ကြားခဲ့သောကြောင့် အသက်(၆၀)ကျော် အဖိုးအဖွား(၈)ဦးမှအပ ကျန်သော ကျေးရွာသားများ အားလုံးနီးပါး အခြေခံအားဖြင့် ရေးနိုင်ဖတ်နိုင်ကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင်(၉)နှစ် အထက် လူဦးရေ စုစုပေါင်း၏ (၄၅.၂%)သည် မူလတန်းပညာပြီးဆုံး၍ (၃၈.၇%)သည် အလယ်တန်းပညာပြီးဆုံးပြီး(၁၀.၂%)သည် အထက်တန်းပညာရေးပြီးဆုံး ကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ဘွဲ့ရပြီးသူ(၆) ဦးရှိပါသည်။

ကျောင်းအပ်နှုန်း

ဇယား (၂၈) ကျောင်းအပ်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ် လူဦးရေ၏ %
မူလတန်း(၅-၉နှစ်)	၅၆	၅၇	၁၁၂	၃၃၀.၄% (အ.ထ.က(ခွဲ)ကျောင်းဖြစ်သောကြောင့် ကျေးရွာ(၃)ရွာစလုံးမှ ကျောင်းသားများလာရောက်ကျောင်းတက်)
အလယ်တန်း (၁၀-၁၄နှစ်)	၂၄	၁၃	၃၇	၉၄.၈%
အထက်တန်း (၁၅-၁၆နှစ်ကြား)	၁	၄	၅	
တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား၊သူ	၁	၁	၂	

ရည်ညွှန်း-ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ **(၆- ၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဘိုကလေးချင်ရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိသောကြောင့် ကျေးရွာရှိ (၅-၉) နှစ်ကြား မူလတန်းကျောင်းနေအရွယ်ကလေး(၃၇)ဦးသည် ကျေးရွာနှင့်ကပ်လျက်ရှိသော ဘိုကလေး ရွာသစ် အထက်တန်းကျောင်းခွဲတွင် သွားရောက်ကျောင်းတတ်ကြပြီး ၄င်းအ.ထ.က(ခွဲ) စာသင် ကျောင်းတွင် ကျေးရွာ(၃)ရွာ (ဘိုကလေး ကျောင်းကုန်း၊ ဘိုကလေးရွာသစ်၊ ဘိုကလေး ချင်းရွာ)မှ မူလတန်း ကျောင်းသား/သူ စုစုပေါင်း (၁၁၂)ဦးအထိရှိပါသည်။ထို့ပြင်ဘိုကလေးချင်း ကျေးရွာမှ အထက်တန်း ကျောင်းသား/သူ (၅)ဦးနှင့် အလယ်တန်း ကျောင်းသား/သူ (၃၇)ဦးသည်လည်း ၄င်းဘိုကလေးရွာသစ် အထက်တန်းကျောင်းခွဲတွင် ပညာသင်ကြားနေကြပါသည်။

၂.၆.၂။ စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့် လက်လှမ်းမှီမှု

ဇယား(၂၉) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့် လက်လှမ်းမှီမှု

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း	အလယ်တန်းကျောင်း
ရွာမှအကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ)	ဘိုကလေးရွာသစ် အထက်တန်းကျောင်းခွဲ	ဘိုကလေးရွာသစ် အထက်တန်းကျောင်းခွဲ
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	လမ်းလျှောက်၊	လမ်းလျှောက်၊
စာသင်ကျောင်းအရွယ်အစား(အလျား၊ အနံ၊အမြင့်)	၅၀ပေ×၂၄ပေ×အမြင့် ၂၀ပေ နှစ်ထပ် ကျောင်း(မူလတန်းဆောင်)	-အလျား ပေ၉၀ အနံပေ၃၀၊ အမြင့် ၁၈ပေ နှစ်ထပ်ကျောင်း (အလယ်တန်းဆောင်)
အမိုး၊နံရံ၊အခင်း အရည်အသွေး	သွပ်မိုး၊ ပျဉ်ကာ၊ ပျဉ်ခင်း	သွပ်မိုး၊ အုတ်ကာ ၊အုတ်ခင်း
ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ(လုံလောက်မှုရှိ/မရှိ)	လုံလောက်မှုရှိ	လုံလောက်မှုရှိ
ကျောင်းဆရာဦးရေ	**ကျား** **မ** **ပေါင်း**	**ကျား** **မ** **ပေါင်း**
	- ၅ ၅	၂ ၄ ၆

ရည်ညွှန်း-ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ **(၆- ၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဘိုကလေးရွာသစ် အထက်တန်းကျောင်းခွဲသည် ရွာနံဘေးမှ ဖြတ်သွားသော ၀- သံတွဲ ကားလမ်းမကြီး တစ်ဖက်ခြမ်းတွင်ရှိပြီးကျေးရွာမှကျောင်းသား/သူ များအားလုံး ၄င်းစာသင်ကျောင်းတွင် ပညာသင်ကြားနေကြပါသည်။

၂.၆.၃။ ပညာရေးအခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

ဇယား(၃၀) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	ဆရာ/မ လုံလောက်မှုရှိ။
တပည့် ဆရာအချိုး	၂၂:၁(မူလတန်းပညာရေး)
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	-
မသန်စွမ်းသူများအတွက်ပညာရေး	မည်သည့်အစီအစဉ်မှ မရှိသေးပါ။

အထူးအစီအစဉ်	
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာ	နိုင်ငံတော်မှကျောင်းသုံးပုံနှိပ်များ၏အလုံအလောက်ပံ့ပိုးပေးထားသည့်အတွက် လုံလောက်မှုရှိပါသည်။
အလယ်တန်းပညာရေးနှင့် ဆင်းရဲသောကျောင်းသားမိဘများ	တစ်ချို့ဆင်းရဲသော ကျောင်းသားမိဘများသည် စားဝတ်နေရေးမပြည်လည်မှုကြောင့်၄င်းတို့၏သားသမီးများကိုမူလတန်း ပညာရေးပြီးဆုံးချိန်တွင် ဆက်လက်ပညာသင်ကြားနိုင်ရန် မတတ်နိုင်ကြပါ။
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	ပညာရေးကော်မတီကို(၄)ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားပါသည်။ ပညာရေးကော်မတီသည်ကျောင်းနေအရွယ် ကလေးများအားလုံး အချိန်မှီကျောင်းအပ်နှံရေး၊ကျောင်းအားကစားပွဲများကို အောင်မြင်စွာကျင်းပနိုင်ရန် ဦးဆောင်၍ ဆောင်ရွက်ပါသည်။

ရည်ညွှန်း-ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ **(ဖ- ၈၊ သြဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လက်ရှိစာသင်ကျောင်းတွင် ဆရာ/ဆရာမ(၅)ဦးရှိပြီး မူလတန်းအဆင့် ကျောင်းသား/သူ (၁၁၂)ဦး ရှိသောကြောင့် ဆရာမများလုံလောက်မှုရှိပါသည်။ ကျောင်းများစတင်ဖွင့်လှစ်ချိန်တွင် နိုင်ငံတော်မှ ကျောင်းသုံးပုံနှိပ်စာအုပ်များ ပံ့ပိုးပေးထားသည့်အတွက် လုံလောက်မှုရှိပါသည်။ ကျေးရွာစာသင်ကျောင်းတွင် မသန်စွမ်းသူများအတွက်အထူး ပညာရေး အစီအဉ်များမရှိသေးပါ။

၂.၇။ ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

၂.၇.၁။ အဖြစ်များသောရောဂါများ

ဇယား(၃၁)အဖြစ်များသောရောဂါ

၁. ဝမ်းလျှောရောဂါ	၂.တုတ်ကွေး	၃. ငှက်ဖျား	၄.သံကောင်စွဲရောဂါ
၅.	၆.	၇.	၈.

ရည်ညွှန်း-ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ **(ဖ- ၈၊ သြဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာရှိကလေးငယ်အများစုသည် ကာကွယ်ဆေးကိုသားဖွားဆရာမ၏ဂန်ဆာင်မှုဖြင့် ပြည့်မီအောင်ရရှိကြပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်းရှိလူအားလုံး ယေဘူယျအားဖြင့် အာဟာရပြည့်ဝသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ အဖြစ်များသောရောဂါများအနေဖြင့် သာမန်ရောဂါများဖြစ်သော နှာစေးချောင်းဆိုး ၊ တုတ်ကွေး ၊ ငှက်ဖျားရောဂါတို့ဖြစ်ပါသည်။ လွန်ခဲ့သော(၅)နှစ်ခန့်က ငှက်ဖျားရောဂါသည် ကျေးရွာတွင်အဖြစ်များပြီး လူသေဆုံးမှုများခဲ့သော်လည်း မြို့နယ်ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန၏ အစီအစဉ်ဖြင့် ကျေးရွာငှက်ဖျားတိုက်ရေးလုပ်သားမွေးထုတ်ပြီးစနစ်တကျဆောင်ရွက်သောကြောင့် ငှက်ဖျားရောဂါဖြစ်ပွားမှုသည်တဖြည်းဖြည်းလျော့ကျသွားပါသည်။ ငှက်ဖျားရောဂါခံစားရသည်ဟု သံသယဝင်ပါက သွေးဖောက်စစ်ဆေးခြင်း၊ ရောဂါပိုးတွေ့ရှိပါက ဆေးရုံသို့ စေလွှတ်ခြင်း၊ဆေးစိမ်ခြင်ထောင်များအသုံးပြုရေး၏အစီအစဉ်နှင့်ငှက်ဖျားရောဂါနှင့်ပတ်သက်သောဗဟုသုတများ ဖြန့်ေငှက်ဖျား ရောဂါ ခံစားရသည်ဟု သံသယဝင်ပါက သွေးဖောက် စစ်ဆေးခြင်း၊ ရောဂါပိုးတွေ့ရှိပါက ဆေးရုံသို့ စေလွှတ်ခြင်း၊ ဆေးစိမ်ခြင်ထောင်များ အသုံးပြုရေး အစီအစဉ်နှင့် ငှက်ဖျားရောဂါနှင့် ပတ်သက်သောဗဟုသုတများ ဖြန့်ဝေပေးမှုများရှိခြင်းကြောင့် ယခုအခါတွင်

ငှက်ဖျားရောဂါ ဖြစ်ပွားမှုမှာ သိသိသာသာ ကျဆင်းသွားပြီး (၂၀၁၅)ခုနှစ် ရောဂါဖြစ်ပွားသူ (၃)ဦးသာ တွေ့ရှိရပါသည်။

ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ (ဆေးရုံ/ဆေးခန်းများ)

ဇယား(၃.၂) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာ အဝေး (ကီလို)	အခန်း/ကုတင် (လုံလောက်မှုရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ် သက်သောအသုံး အဆောင်ပစ္စည်းများ (လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
ကျေးလက် ကျန်းမာရေး ဌာန	ကျောင်းကုန်းရွာ (၁.၅)ကီလို မီတာ	လုံလောက်မှုမရှိ	သားဖွားဆရာမ (၁)ဦး	လုံလောက်မှုမရှိ	
ဆေးရုံ	မြို့နယ်ဆေးရုံ (၁၁)ကီလို မီတာ	လုံလောက်မှုရှိ	ဆရာဝန်..... သူနာပြု..... ကျန်းမာ ရေး လုပ်သား	လုံလောက်မှုမရှိ	
ဆေးဆိုင်	ကျိုန်ကလီမြို့ (၁၁)ကီလို မီတာ ကျိုန်ကလီမြို့	လုံလောက်မှုရှိ			

ရည်ညွှန်း-ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ **(၆- ၈၊ သြဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာသည် ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု(၂)ခုပေါ်တွင် မှီခိုနေကြပါသည်- ကျေးရွာမှနီးစပ်ရာ(၁.၅)ကီလိုမီတာအကွာရှိ ဘိုကလေး(ကျောင်းကုန်း)ရွာ ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဆေးပေးခန်းသို့ သွားရောက်ကုသမှုရှိပြီး၊ ရောဂါပြင်းထန်ပါက (၁၁)ကီလို မီတာကွာဝေးသော ကျိုန်ကလီမြို့ရှိ ပြည်သူ့ဆေးရုံသို့သွားရောက်ကုသမှု ခံယူကြပါသည်။ ဘိုကလေး (ကျောင်းကုန်း)ရှိ ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းတွင် သားဖွားဆရာမ(၁)ဦးရှိပြီး သွားရောက်ခေါ်ယူပါက ကျေးရွာသို့ လာရောက်ဆေးကုသပါသည်။

၂.၇.၂။ ရေနှင့်သန့်ရှင်းရေး

ဇယား(၃၃)သောက်သုံးရေရရှိမှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေ အတွက်	အကောင်း/ အဆိုး	လက်ရှိ/လုံလောက်မှု			အခြား
			နွေ	မိုး	ဆောင်း	
ရေတွင်း	၇	ကောင်း	✓ (၂)	✓ (၇)	✓ (၇)	ရေတွင်း(၇) တွင်းအနက်(၂) တွင်းသာလျှင်နွေရာသီ အတွက်သုံးရေရရှိပါသည်။
အဝိစိတွင်း						
အဝိစိတွင်း၊စက်						

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေအတွက်	အကောင်း/အဆိုး	လက်ရှိ/လုံလောက်မှု			အခြား
			နွေ	မိုး	ဆောင်း	
တွင်းကန်ချောင်းမိုးရေသိုလှောင်ကန်စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်းခြင်း	၁		√	√	√	

ရည်ညွှန်း-ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ **(၆- ၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ရေတွင်းစုစုပေါင်း (၇)တွင်းရှိပါသည်။(၂) တွင်းသာလျှင် တစ်နှစ်ပတ်လုံး ရေရှိပါသည်။ နွေရာသီတွင်သောက်သုံးရေ ဖူလုံရန်အတွက် ရွာနှင့်(၁)မိုင်ခန့် ဝေးသော စိမ့်စမ်းရေမှ သန့်ရှင်းသော သောက်ရေရှိရေးအတွက် မြို့နယ်ကျေးလက်ဦးစီးဌာနသို့ ၂၀၁၅-၂၀၁၆ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် တင်ပြတောင်းခံထားဆဲဖြစ်ပါသည်။ ၄င်းစီမံကိန်းကို အောင်မြင်စွာ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်မည်ဆိုပါက နွေရာသီရေရှားပါးမှုကို ကျော်လွှားနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

၂.၇.၃။ သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

ဧယား(၃၄)သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေ အတွက်)

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာအမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု	ရှင်းလင်းချက်
ယင်လုံအိမ်သာ	၂၇	
ကျင်းအိမ်သာ	-	
တောထိုင်	၆၂	
စုစုပေါင်း	**၈၉**	

ရည်ညွှန်း-ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ **(၆- ၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်ယင်လုံအိမ်သာအသုံးပြုသူ (၂၇) အိမ်သာရှိပါသည်။ (၆၂) အိမ်မှာ တောထိုင်ခြင်းဖြင့်သာ ဖြေရှင်းကြပါသည်။ အချို့သော မိသားစုများသည် အိမ်သာတစ်လုံးကိုသာ စုပေါင်းအသုံးပြုကြပြီး အချို့သော မိသားစုများမှာ တောထိုင်ခြင်းဖြင့်သာ ဖြေရှင်းကြပါသည်။ အိမ်သာကို လုံလောက်စွာ အသုံးမပြုရခြင်းမှာ ကျန်းမာရေးအသိပညာများ နည်းပါးခြင်းနှင့်အမှု အကျင့်မပြောင်းလဲနိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ တာဝန်ကျသားဖွားဆရာမ၏ ကြီးကြပ်မှုဖြင့် အိမ်တိုင်းယင်လုံအိမ်သာ အသုံးပြုရေးကို ဆောင်ရွက်နေသော်လည်း ကျေးရွာသားများအနေဖြင့် လိုက်နာဆောင်ရွက်မှု အားနည်းနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

၂.၈။ လမ်းတံတားအခြေအနေ

၂.၈.၁။ ကျေးရွာတွင်လမ်းတံတားတည်ရှိမှု

ဇယား(၃၅)ကျေးရွာများတွင်လမ်းတံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

လမ်းတံတား အမျိုးအစား	အမျိုး အ စား (၁၊၂၊၃)	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့သော နှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု		လမ်းအရှည် (ကီလိုမီတာ)
				ပွင့်လင်း ရာသီ	တစ်နှစ် ပါတ်လုံး	
၀ွ-သံတွဲ ကားလမ်း	၁	ကောင်း	လွန်ခဲ့သော နှစ်(၅၀)ခန့်က		∨	၀ွ-သံတွဲ ကားလမ်းမ သည်ကျေးရွာ ဘေးမှဖြတ် သန်းသွား

• ၁၊ မြေသားလမ်း ၂၊ ကတ္တရာ ၃၊ ကျောက်ခင်းလမ်း

လမ်းတံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား	ကောင်း/ ဆိုး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	အသုံးပြုနိုင်သည့်ရာသီ	
				ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်လုံး
ဆိပ်ခံတံတား					
တံတား					
ကြိုးတံတား					
ရေပြွန်					

ရည်ညွှန်း-ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ **(၆- ၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာသည် ရန်ကုန်-၀ွ-သံတွဲကားလမ်းမကြီးနံဘေးတွင် တည်ရှိပြီး တစ်နှစ်ပတ်လုံး ကား၊ဆိုင်ကယ်များ သွားလာနိုင်ပါသည်။

၂.၈.၂။ ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား(၃၆) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ)	ယာဉ် အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု	
			ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပါတ်လုံး
မြစ်ကြောင်း	မရှိ			
ပင်လယ်ရေကြောင်း	မရှိ			

၁ “ လှေ၊သမ္ဘာန် ၂ - မော်တော် ၃ - သင်္ဘော

ရည်ညွှန်း-ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ **(၆- ၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ရန်ကုန်၊ဂွမြို့နှင့်သံတွဲမြို့များသို့ရောက်ရှိရန် ကုန်းလမ်းခရီးကိုသာ အသုံးပြုကြပါသည်။

၂.၈.၃။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား(၃၇) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	စက်လှေ	လှေ၊ သမ္ဘာန်	ဆိုင်ကယ် (စက်ဘီး)	မော်တော် ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာကျီ	ကား	မြင်းလှည်း
အရေအတွက်			၁၉	၂၈	–		

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ **(၂၆-၂၈ ၊ ဇူလိုင်လ ၊ ၂၀၁၅)**

ရည်ညွှန်း-ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ **(၆- ၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)**

၂.၉။ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား(၃၈)လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

အရင်းအမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ် (ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိ၊မရှိ
မဟာဓါတ်အားလိုင်းဆိုလာစနစ်	၆	သင့်	
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	၄၈	သင့်	ဘိုကလေးရွာသစ်မှအင်ဂျင်လျှပ်စစ်မီးကိုသွယ်တန်း
လေစွမ်းအင်			
ဇီဝလောင်စာ			

ရည်ညွှန်း-ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ **(၆- ၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လက်ရှိတွင် မဟာဓါတ်အားလိုင်းမရရှိသေးသောကြောင့် လျှပ်စက်မီးရရှိရန် အနီးအနားကျေးရွာဖြစ်သော ဘိုကလေးရွာသစ်မှ ပုဂ္ဂလိကပေးသော မီးစက်မှမီးကို အိမ်ခြေ(၄၈)အိမ် အသုံးပြုနေရပါသည်။ မီးချောင်းတစ်ချောင်းကို တစ်လလျှင် (၃၀၀၀)ကျပ်နှင့် တီဗွီကြည့်လျှင် နောက်ထပ် (၆၀၀၀)ကျပ် ထပ်ဆောင်ပေးရပါသည်။ သို့သော်လည်း ကျန်အိမ်ထောင်စုများမှာ မီးအတွက် ကုန်ကျစရိတ် မတတ်နိုင်သောကြောင့် ဖယောင်းတိုင်မီးများကိုသာ အသုံးပြုနေရပါသည်။ အခြားကျေးရွာမှ မီးယူသည့် အိမ်များဖြစ်သည့်အတွက် မီးစက်ပျက်ခြင်း၊ မိုးရွာသွန်းမှုများသည့် အချိန်များတွင် မီးမလာသည့် ရက်များလည်းရှိပါသည်။ သို့သော် မီးလာသည့်ရက်များမမှန်သော်လည်း တစ်လကုန်ပြီးတိုင်း တစ်လခကို အပြည့် ပေးချေရပါသည်။

၂.၁၀။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ

ဇယား(၃၉) ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	အင်တာနက်	သတင်းစာနှင့်ဂျာနယ်	အခြား
အရေအတွက်	၁၅	၂၃	၁၉	–	–	–

ရည်ညွှန်း-ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ **(ဖ- ၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် အထိုင်ဖုန်းနှင့်လက်ကိုင်ဖုန်း စုစုပေါင်း(၁၅)လုံးရှိကြပါသည်။ MPT ဆက်သွယ်ရေးကုမ္ပဏီတစ်ခုတည်းသာရှိပြီး အခြားကုမ္ပဏီများမရှိကြပါ။ လက်ကိုင်ဖုန်းလိုင်းမိသော နေရာ(၂)နေရာခန့်သာရှိပြီး တယ်လီဖုန်းလိုင်းများ မကောင်းသောကြောင့် အင်တာနက်တိုင်နှင့်တွဲ၍ အသုံးပြုကြရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် တီဗီ (၁၉)လုံး ရေဒီယို (၂၃) လုံးရှိပါသည်။

၂.၁၁။ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား(၄၀) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေ

လုပ်ငန်း	ရှိ/ မရှိ	ဝန်ဆောင်မှု
အပန်းဖြေနိုင်သည့်နေရာများအား လက်လှမ်းမှီမှု	မရှိ	ကျေးရွာတွင်းတွင် လူငယ်များအတွက် သီးခြားသတ်မှတ်ထားသော အားကစားကွင်းမရှိပါ။ လူငယ်များအနေဖြင့် အပန်းဖြေရန်လမ်းဘေးတွင်ပိုက်ကျော်ခြင်းလုံး ကစားခြင်းများပြုလုပ်ကြပါသည်။
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	လူမှုရေးပွဲများတွင် ဝန်ဆောင်မှုများပေးခြင်း
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	ကထိန်ပွဲ၊ဝါဆိုသင်္ကန်းကပ်လှူပူဇော်ပွဲများတွင်ဝန်ဆောင်မှုများပေးခြင်း
အားကစားပစ္စည်းများအားလက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	ကျောင်ဝန်းပိုင်အားကစားကွင်း၊အားကစားပြိုင်ပွဲ စသည်တို့တွင်ပါဝင်
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများတွင် လူငယ်အုပ်စုတစ်ခုအဖြစ်ပါဝင်ခြင်း၊ စေတနာအကျိုးဆောင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခြင်း
ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းရေး	ရှိ	သင်္ကြန်ပွဲ၊ညောင်ရေသွန်းပွဲတော်များတွင်တတ်ကြွစွာပါဝင်လေ့ရှိခြင်း
စာကြည့်တိုက်၊ အင်တာနက် စသည်များအား လက်လှမ်းမှီမှု	မရှိ	စာကြည့်တိုက်မရှိပါ။ အင်တာနက် လက်လှမ်းမမှီပါ။

ရည်ညွှန်း-ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ **(ဖ- ၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်းတွင် လူငယ်များအတွက် သီးခြားသတ်မှတ်ထားသော အားကစားကွင်းမရှိပါ။လူငယ်များအနေဖြင့် အပန်းဖြေရန်လမ်းဘေးတွင်ပိုက်ကျော်ခြင်းလုံး ကစားခြင်းများပြုလုပ်ကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင်းရှိလူငယ်၊ လူရွယ်များသည် ခရစ်စမက်ပွဲတော်များ၊

ဘာသာရေးဆုဆောင်းပွဲများတွင် တက်ကြွစွာပါဝင်ကြပါသည်။ လူငယ်များအတွက် အသိပညာတိုးပွါးရေးနှင့်ဆိုင်သော စာကြည့်တိုက်၊ အင်တာနက်စသည်များအား လက်လှမ်းမှီမှု မရှိကြပါ။

၂.၁၂။ ကျေးရွာဘေးကင်းလုံခြုံမှုအခြေအနေ

၂.၁၂.၁။ လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအားလက်လှမ်းမှီမှု

ဇယား(၄၁) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု၊ အထောက်အကူများအားလက်လှမ်းမှီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှိ/မရှိ	ရှင်းလင်းချက်
ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အဦးများအား လက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	• MPT ဆက်သွယ်ရေး ဖြင့် CDMA ဖုံးများအသုံးပြုနိုင်ပါသည်။
အာမခံလုပ်ငန်းများအားလက်လှမ်းမှီမှု	မရှိ	
လူထုအခြေပြုသဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေးအစီအစဉ်	မရှိ	• တိကျသေချာသောအစီအစဉ်မရှိသေးပါ။
ရဲစခန်းများအား လက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	• ကျိုင်္ကလိမြို့ရဲစခန်းနှင့်(၁၁)ကီလိုမီတာအကွာတွင် အကူအညီ ရရှိနိုင်။

ရည်ညွှန်း-ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းချက်အလက်များ **(၆- ၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာဘေးကင်းလုံခြုံမှုအတွက် အဓိကအားဖြင့် ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့မှတာဝန်ယူလေ့ရှိပါသည်။ ထို့ပြင်စီဒီအမ်အဖုန်းများကို အသုံးပြု၍ ကျိုင်္ကလိမြို့ရဲစခန်းနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။

၂.၁၂.၂။ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု
ဇယား(၄၂)မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
ပြင်းထန်/မထန်	မရှိ	မရှိ	မရှိ	မရှိ

ရည်ညွှန်း-ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်ခြင်းမှရရှိသော သတင်း အချက်အလက်များ **(၆- ၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုကြီးကြီးမားမားမရှိပါ။ကျေးရွာတစ်ရွာလုံးတွင် ဘာသာရေး၊ လူမျိုးရေး အထိကရုဏ်းများ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ဖူးခြင်းမရှိသေးချေ။ ယေဘူယျအားဖြင့် ကျေးရွာသည် လုံခြုံမှုရှိ၍ အေးချမ်းတည်ငြိမ်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

၃။ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့် အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား(၄၃)ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေများ၊

စဉ်	ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်အထောက်ပံ့ ဖြစ်စေမည့်အချက်များ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁	**နိုင်ငံတော်၏ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်**	• ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာနသည် ကျေးလက် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို အားသွန်ခွန်စိုက်ဆောင်ရွက်နေခြင်း
၂	**စိုက်ပျိုးရေး(သီးနှံ)**	• မိုးရေချိန်ကောင်းမွန်စွာရရှိပါသည်။ • မြေဆီလွှာအသင့်အတင့်ကောင်း မွန်ပါသည်။ • လယ်ယာသုံး စက်ကိရိယာပစ္စည်းများ အလွယ်တကူ ဝယ်ယူရရှိ နိုင်ပါသည်။ • TV နှင့် ရေဒီယိုများမှ စျေးကွက် အခြေအနေသိရှိနိုင်ပါသည်။ • လုပ်သားအင်အားလုံလောက်မှုရှိပါသည်၊
၃	**မွေးမြူရေး**	• ကျွဲ၊နွား၊ ဝက်၊ များ ရောင်းချရန် စျေးကွက် ကောင်းမွန်ပါသည် • ကျွဲ၊နွား၊ဝက်၊ဆိတ်၊ကြက်များကိုကျွမ်းကျင်စွာမွေးမြူနိုင်ပါ သည်။ • ကျွဲ၊နွားအစာများ ပေါများစွာရရှိနိုင်ပါသည်။
၄	**စိုက်ပျိုး၊မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြား လုပ်ငန်း များ**	• ကျေးရွာသည်ပင်လယ်နှင့် (၃)မိုင်ခန့်အကွာ တွင်တည်ရှိသော ကြောင့် ရေငန်ငါးဖမ်း လုပ်ငန်းများလုပ်နိုင်၊ • တံမြက်စည်းအချောထည်လုပ်ငန်းအားချဲ့ထွင်နိုင်၊
၅	**လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု**	• ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးသည် ကျေးလက်မီးလင်းရေး အတွက် အကောင် အထည် ဖော်ဆောင် ရွက်နေခြင်း၊ • (၂၄)နာရီလျှပ်စစ်မီး၊အအထောက်အကူပြုပစ္စည်းများ ပံ့ပိုးမှုရရှိ စေရန် ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာနအပါအဝင် လူမှုရေးအဖွဲ့ အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်၊

ဇယား (၄၄) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိုေနှာင့်နှေးစေသော အဟန့်အတားများ

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁။ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု	
• ကျေးရွာအတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့ အစည်းများတွင် စီမံခန့်ခွဲ	• အရေးကြီး သောဆုံးဖြတ်ချက်များချမှတ်ရာတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ပူးပေါင်း ပါဝင်မှုအားနည်း နေခြင်း၊ • ကျေးရွာတွင်လူထုအခြေပြုအဖွဲ့များစွာရှိသော်လည်း

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
မှုဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည်များ	သီးခြားစီရပ်တည် နေခြင်း • လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ ဖွဲ့စည်းရာတွင် အမျိုးသမီးများပါဝင်မှု အားနည်းနေခြင်း၊ • ကျေးရွာအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများတွင် ရံပုံငွေစီမံခန့်ခွဲမှု အားနည်းခြင်း
၂။ စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ) • စပါးသီးနှံအထွက်နှုန်း	• စိုက်ပျိုးရေးနည်းအရင်းအနှီးအားနဲခြင်း • သီးထပ်စိုက်ပျိုးရန်အတွက် နွေရာသီတွင်စိုက်ပျိုးရေ မရနိုင်ခြင်း • စိုက်ပျိုးမြေ ထပ်မံချဲ့ထွင်ရန် မဖြစ်နိုင်ခြင်း • ရံဖန်ရံခါ သီးနှံရောဂါများကျရောက်တတ်ခြင်း • အထွက်နှုန်းကောင်းသော သီးနှံမျိုးများ လက်လှမ်းမမီခြင်း
၃။ မွေးမြူရေး • တိရိစ္ဆာန် ကူးစက်ရောဂါများ	• ကူးစက်ရောဂါကာကွယ်ဆေးများ ပုံမှန်မထိုးခြင်း • ရောဂါဖြစ်ပွားလျှင် ဆေးမီးတိုများဖြင့်သာ ကုသခြင်း • ရောဂါဖြစ်ပွားလျှင် ဆေးမီးတိုများဖြင့်သာ ကုသခြင်း • မွေးမြူရေးနှင့်ပတ်သက်သောသီးခြားအစုအဖွဲ့များမရှိ ခြင်း၊ • မွေးမြူရေးနည်းပညာနှင့်အရင်းအနှီးအားနဲခြင်း
၄။ ပညာရေး • ကျေးရွာပညာရေးအဆင့် အတန်း	• ကလေးငယ်များအတွက်မူကြိုကျောင်းအပါအဝင်ကျေးရွာပိုင်စာသင်ကျောင်းမရှိသေးခြင်း • တစ်ချို့မိသားစုများ ဆင်းရဲလွန်းသောကြောင့် သားသမီးများကို အလယ် တန်း ပညာ ဆက်လက်သင်ကြားစေရန် မတတ်နိုင်ခြင်း • ဆရာ/ဆရာမများနှင့် ကျောင်းသားမိဘများကြားတွင် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှုအားနည်းခြင်း
၅။ကျန်းမာရေး၊ သောက်သုံးရေ • ယင်လုံအိမ်သာ အသုံးပြု ခြင်းနှင့် နွေရာသီသုံးရေ	• တစ်ချို့အိမ်ထောင်စုများတစ်ကိုယ်ရေ သန့်ရှင်းရေးနှင့် ဆိုင်သောအမူအကျင့်များ မပြောင်းလဲသေးခြင်း • အိမ်ထောင်စုအများစုယင်လုံအိမ်သာစနစ် ကျင့်သုံးသည့်အလေ့အကျင့် မရှိခြင်း • နွေရာသီတွင်ကျေးရွာအတွင်းရှိရေတွင်းအများစု ရေခန်းခြောက်လေ့ရှိခြင်း၊
၆။ လူငယ်၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် အားကစား • လူငယ်များနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ	• လူငယ်များတွင်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာများအားနဲခြင်း၊ • ကျေးရွာတွင် စီးပွားဖြစ် ထုတ်ကုန်ထုတ်လုပ်သော လုပ်ငန်းရှင် မရှိ၍ အခြားသူများအား အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများမဖန်တီးပေးနိုင်ခြင်း • ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ရန် အရင်းအနှီး၊ ကျွမ်ကျင်မှုနှင့် အတွေ့အကြုံလိုအပ်ခြင်း • တံမြက်စည်းကုန်ကြမ်းများတဖြည်းဖြည်းရှားပါးလာခြင်း

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
	• ကုန်ကြမ်းအား ဈေးကွက်ဝင်တံမြက်စည်းအချောထည်ပြုလုပ်နိုင်ရန် နည်း ပညာနှင့်ငွေအရင်းအနှီးလိုအပ်ခြင်း
၇။ လမ်းတံတား	
• ကျေးရွာတွင်းရှိမြေသားလမ်းများ	•ကျေးရွာအတွင်းရှိလမ်းများသွားမိုးတွင်းကာလတွင်ရွံ့ဗွက်ထူပြီးသွား လာရ ခက်ခဲခြင်း • မကြာခဏ ပြုပြင်သော်လည်း မြေသားလမ်းဖြစ်သောကြောင့် တာရှည် မခံဘဲ ပျက်စီးတတ်ခြင်း
၈။ လျှပ်မီးလင်းရေး	
• (၂၄)နာရီအချိန်ပြည့် လျှပ်စစ်မီးမသုံးစွဲ နိုင်ခြင်း	• ပင်မဓါတ်အားလိုင်းမှ လျှပ်စစ်မီးသွယ်တန်းရန် ငွေကုန်ကြေးကျ များလွန်းခြင်း • မီးစက်ဖြင့်လျှပ်စစ်ဓါတ် အားဖြန့်ဖြူးရသည့်အ တွက်(၂၄)နာရီ အချိန်ပြည့် လျှပ်စစ်မီးမပေးနိုင်ခြင်း • အဆင်းရဲဆုံးမိသားစုများအနေဖြင့် မီးသွယ်တန်းရန် ငွေကြေး မတတ်နိုင်ခြင်း • မီးစက်မကြာခဏ ပျက်တတ်ခြင်း

၅။ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်းအထိ)
ဇယား(၄၆)ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်းအထိ)

ပြဿနာ	ဖြစ်ရသည့်အကြောင်းအရင်း	အထောက်အကူဖြစ်စေသည့်အချက်	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းနိုင်မည့် နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်	မှတ်ချက်
<u>စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်</u>						
• မျိုးသမီးများ၊လူငယ်များကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ထိထိ ရောက်ရောက် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်သောစွမ်းရည်အားနည်းနေခြင်း၊	• ကျေးရွာ၏ အရေးကြီးသောဆုံးဖြတ်ချက်များချမှတ်ရာတွင် အမျိုးသမီးများ အပါအဝင် ကျေးရွာသားများအားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်လေ့မရှိခြင်း • ငွေကြေးစီမံခန့်ခွဲမှု နည်းပညာအားနည်း ခြင်း၊ • ကျေးရွာသူ/သားများအနေဖြင့် လက်ရှိဦးဆောင်နေသူများကိုသာ အားကိုးလွန်းခြင်း • ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်ဌာဆိုင်ရာများနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်သောအလေ့အကျင့်မရှိခြင်း	• အဓိုးရမှကျေးလက်ဖွံ့ ဖြိုးရေးဦးစီးဌာနကဦးဆောင်၍ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများကိုအရှိန် အဟုန်ဖြင့်ဆောင်ရွက်နေ ခြင်း • ကျေးရွာတွင်ဖွံ့ဖြိုးရေးကိုစိတ်ပါဝင်စားမှုနှင့်တတ်ကြွမှုရှိသော လူငယ်များရှိနေခြင်း • နယ်မြေအေးချမ်းသာယာမှုရှိခြင်း၊	• လက်ရှိကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် အသက် ကြီးပိုင်းများကလွှမ်းမိုးလေ့ရှိခြင်း • လူငယ်များအပေါ်တွင် ယုံကြည်စွာတာဝန်ပေးသောအတွေ့အကြုံမရှိခြင်း၊ • ဌာနဆိုင်ရာများတွင် ကျေးရွာ အဆင့်အဖွဲ့အစည်းများခိုင်မာတောင့်တင်းရေး အတွက်နည်းပညာများ အားနည်းနေသေးခြင်း၊	• ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီဖွဲ့စည်းခြင်း နှင့် စွမ်းဆောင်ရည် မြင့်မားရေးအစီအစဉ်များ • ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးရေးအ တွက် နည်းပညာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအစီအစဉ်များချမှတ်ဆောင်ရွက် နိုင်ခြင်း	• ကျေးရွာအတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများတွင် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာစွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအစီအစဉ် – ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီဖွဲ့စည်းခြင်း – လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများဖွဲ့စည်းရာတွင် မျိုးသမီးများပူးပေါင်းပါဝင်စေခြင်း – ခေါင်းဆောင်မှုအတတ်ပညာနှင့် ငွေကြေးစီမံခန့်ခွဲမှုသင်တန်း – အဖွဲ့စည်းဆိုင်ရာနည်းဥပဒေများနှင့်လုပ်နည်းလုပ်ထုံးများ – ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်၍နည်းပညာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအစီအစဉ်များ	• ကျေးလက်ဦးစီးဌာန

ပြဿနာ	ဖြစ်ရသည့်အကြောင်းအရင်း	အထောက်အကူဖြစ်စေသည့်အချက်	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းနိုင်မည့် နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်	မှတ်ချက်
<u>စိုက်ပျိုးရေး</u> • ဒေသနှင့်ကိုက်ညီသောမျိုးကောင်းမျိုးသန့်များနှင့် စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာများအားနည်းခြင်း။	• သီးနှံအချိန်မှီစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရန်ရင်းနှီးငွေမလုံလောက်ခြင်း၊ • သီးနှံတွင်ရံဖန်ရံခါ ရောဂါများကျရောက်တတ်၍ ပျက်ဆီးမှု ရှိခြင်း • မိရိုးဖလာ ဒေသမျိုးကိုသာ စိုက်ပျိုးနေရခြင်း၊ • ဈေးကွက်မတည်ငြိမ်ခြင်း၊ • ဒေသရာသီဥတုနှင့် ကိုက်ညီသောမျိုး ကောင်းမျိုးသန့်များ ရရှိရန်လက်လှမ်းမမီခြင်း၊	• ချေးငွေနှင့် နည်းပညာရရှိရေးအတွက် အစိုးရဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း • အစိုးရတွင် ကျေးရွာများသို့ မြစိမ်းရောင် ကဲ့ သို့သော လှည့်ပတ်ရန်ပုံငွေထူထောင်ပေးသော အစီအစဉ်များရှိ ခြင်း • ကျေးရွာသားများအနေ ဖြင့် အထွက်နှုန်း ကောင်း သော သီးနှံမျိုး များစိုက် ပျိုးရန်စိတ်အားထက် သန်ခြင်း • မိုးရေချိန်လက္ခာလုံလောက်စွာရရှိခြင်း	• အစိုးရမှလယ်သမားများအား ချေးငွေထုတ်ချေးရာတွင် ပမာဏအကန့်အသတ်ဖြင့်သာ ထုတ်ချေးပေးနိုင်ခြင်း • စိုက်ပျိုးရေးပညာရှင်များနှင့် တောင်သူများ ကြားတွင် ပွင့်လင်းမြင်သာစွာချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သော အလေ့အကျင့်မရှိသေးခြင်း • ခိုင်မာသောဈေးကွက်မတည်တောက်နိုင်သေးခြင်း၊	• ဌာနဆိုင်ရာများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်၍ ချေး ငွေနှင့် နည်းပညာ ရရှိရေးအတွက် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း • ဈေးကွက်ခိုင်မာစေရန်ပြည်တွင်းပြည် ပတင်ပို့နိုင်ရေးအစီအစဉ်များချမှတ်ဆောင်ရွက်ခြင်း • စိုက်ပျိုးရေးပညာရှင် များနှင့် ရင်းနှီးပွင့်လင်းစွာတိုင်ပင် ဆွေးနွေးခြင်းအစီအစဉ်၊	• ဒေသနှင့်ကိုက်ညီ သောမျိုးကောင်းမျိုးသန့်များနှင့် စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာများမြှင့်တင်ခြင်း။ – အထွက်နှုန်းကောင်း သောသီးနှံမျိုးများ နှင့်နည်းပညာများရရှိ စေရန် စိုက်ပျိုးရေး ပညာရှင်များနှင့် လက်တွဲဆောင်ရွက်ခြင်း – စိုက်ပျိုးရေးစံပြစိုက်ကွက်များထူထောင်ခြင်း – ချေးငွေရရှိနိုင် သည့် နေရာများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေးအစီအစဉ်များ	
<u>မွေးမြူရေး</u> • မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းတွင်နည်းပညာနှင့် အရင်းအနှီးအားနည်းခြင်း	• ကျွဲ၊နွားများတွင်ကူးစက်ရောဂါများရံဖန်ရံခါကျရောက်တတ်ပြီး ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများခြင်း • ကျေရွာသားများအား တိရိစ္ဆာန်များကိုကာကွယ်ဆေးပြည့်မှီအောင်ထိုးနှံရန်စနစ်	• ဒေသတွင်းနွားဈေးနှုန်းများကောင်းမွန်နေခြင်း • ကျေးရွာသားအချို့သည် တိရိစ္ဆာန်ကာကွယ်ဆေးများထိုးနှံရန်ဆန္ဒပြင်းပြခြင်း • ကျေးရွာသားများအနေဖြင့်ခေတ်မီတိရိစ္ဆာန် မွေးမြူရေးနည်းပညာများရယူရန်	• ကာကွယ်ဆေးများအား အာနိသင်မပျယ်စေဘဲသိလှောင်ရာတွင်အပူချိန်အကန့်အသတ်များရှိနေခြင်း • မြို့နယ်မွေးမြူရေးဌါနတွင်ဝန်ထမ်းများစွာမရှိခြင်း • အစိုးရတွင်မြို့နယ်အတွင်းရှိကျေးရွာအားလုံးသို့လိုအပ်	• ကျေရွာသားများအားစနစ်တကျအမြင်ဖွင့် ခြင်းနှင့် ဒေသခံမွေးမြူရေးသင်တန်းသားမွေးထုတ်ခြင်း • တိမွေးကုဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ ကာကွယ်ဆေး များစနစ်တကျပုံမှန် ထိုးနှံခြင်း • မွေးမြူရေးချေးငွေရှိ	• ကျေရွာသားများတွင်မွေးမြူရေး နည်းပညာနှင့်အရင်းအနှီးများပြည့်စုံစေခြင်း – ကျေရွာသားများအား မွေးမြူရေးနည်းနှင့်ပတ်သတ်၍စနစ်တကျ အမြင်ဖွင့်သင်တန်းများပေးခြင်း – ဒေသခံမွေးမြူရေးလုပ်	

ပြဿနာ	ဖြစ်ရသည့်အကြောင်းအရင်း	အထောက်အကူဖြစ်စေသည့်အချက်	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းနိုင်မည့် နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်	မှတ်ချက်
	တကျစည်းရုံးမှုမရှိခြင်း • မွေးမြူရေးချေးငွေရရှိရန်အတွက်အစိုးရဌာနများနှင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအားနဲခြင်း	စိတ်အားထက်သန်မှုရှိခြင်း • အစိုးရတွင် ကျေးရွာများသို့ မြစိမ်းရောင် ကဲ့သို့သော လှည့်ပတ်ရန်ပုံ ငွေထူထောင်ပေးသော အစီအစဉ်များရှိ ခြင်း	ချက်များအားလုံးပံ့ပိုးရန် ဘတ်ဂျက် အခက်အခဲရှိခြင်း	ရန်ဌာနဆိုင်ရာများအပါအဝင် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	သားများပြုစုပျိုးထောင်မွေးထုတ်ခြင်း – မွေးမြူရေးချေးငွေရှိရန်ဌာနဆိုင်ရာများအပါအဝင်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	
<u>စိုက်ပျိုး၊မွေးမြူရေးမဟုတ်သောအခြားသောလုပ်ငန်းများ</u> • မြေယာမဲ့မိသားစုများအတွက်ပုံမှန်ဝင်ငွေရသောအလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ နည်းပါးခြင်း	• အသေးစားလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်နိုင်ရန် အရင်းအနှီးမလုံလောက် ခြင်း • ကြီးမားသောအလုပ်အကိုင်ဈေးကွက်နှင့်အလှမ်း ကွာဝေးခြင်း • ကျေးရွာသားများ၏ အဓိကလိုအပ်ချက်ကို အောက်ခြေအထိဖော်ထုတ်၍ပံပိုးပေးသောအဖွဲ့အစည်းများမရှိသေးခြင်း • ကျေးရွာသားများတွင် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပြုနိုင်လောက်သော နည်းပညာအားနဲခြင်း	• ကျေးရွာတွင်ခေတ်ပညာတတ်ကျွမ်းသောလူငယ်များရှိခြင်း၊ • ကျေးရွာနှင့် (၁)မိုင်ခန့် ဝေးကွာသောသစ်တောတွင်တံပျက်စည်းကုန်ကြမ်းများစွာရှိခြင်း • ကျေးလက်ဖွံ့ ဖြိုးရေးဦးစီးဌာနမှ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို အောက်ခြေအထိကွင်းဆင်းကာအရှိန်အဟုန်ဖြင့်ဆောင်ရွက်နေခြင်း	• တံမြက်စည်းကုန်ကြမ်းများကိုဈေးကွက်ဝင်သည့်အထိကုန်ချောပြုလုပ်နိုင်ရန်ကျေးရွာသားများတွင် နည်းပညာနှင့်ငွေအရင်းအနှီးမရှိခြင်း၊ • စွန့်ဦးတီထွင်လုပ်ကိုင်လိုသူများအတွက် အထောက်အပံ့ပေးသောအဖွဲ့အစည်းများမရှိခြင်း	• ကျေးရွာသားများအတွက် ချေးငွေရရှိနိုင်သောနေရာများနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း • အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၊လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	• မြေယာမဲ့မိသားစုများအတွက်ပုံမှန်ဝင်ငွေရသောအလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများမြှင့်တင်ရေးအစီအစဉ် – လူငယ်လူရွယ်များနှင့် ကျပန်းလုပ်သားများအတွက်ချေးငွေရရှိနိုင်သောနေရာများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း – တံမြက်စည်းအချောထည်ပြုလုပ်နည်းသင်တန်း – စက်မှုကျွမ်းကျင်သင်တန်းများ (ဆိုင်ကယ်ပြင်၊ ယဉ်မောင်းစသဖြင့်)	

ပြဿနာ	ဖြစ်ရသည့်အကြောင်းအရင်း	အထောက်အကူဖြစ်စေသည့်အချက်	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းနိုင်မည့် နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်	မှတ်ချက်
ပညာရေး • ကလေးငယ်များအတွက်မူကြိုပညာရေးမရှိခြင်း	• ကျေးရွာမှကျောင်းသား/သူများအား လုံးအခြားကျေးရွာမှစာသင်ကျောင်းတွင်သွားရောက်၍ပညာသင်ကြားရခြင်း • ကျေးရွာတွင်မူကြိုကလေးငယ်များအတွက် သီးခြားကျောင်းဆောင်မရှိခြင်း	• အစိုးရပညာရေးဌာနမှ ကျေးရွာစာသင်ကျောင်းများကိုပံ့ပိုးပေးသော အစီအစဉ်များရှိနေခြင်း • ပညာရေးကော်မတီဖွဲ့စည်းပြီးဖြစ်ခြင်း၊ • မူကြိုကလေးငယ်များအတွက် ကျေးရွာဘုရားကျောင်းတွင် ကလေးသူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေခြင်း	• ပညာရေးဌာနသည် မြို့နယအတွင်း၊ကျေးရွာအား လုံးရှိကျောင်းများအား လုံးသို့လိုအပ်ချက်များပံ့ပိုးရန်အခက်အခဲရှိနိုင် ခြင်း • ကိုယ်ထူကိုယ်ထရန်ပုံငွေဖြင့် မူကြိုကျောင်းဆောင်ဆောက်လုပ်အခက်အခဲရှိနိုင်ခြင်း	• အစိုးရပညာရေးဌာနှင့်ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက် ခြင်း၊ • ကျောင်းကော်မတီမှဦးဆောင်၍ ပညာရေးရန်ပုံငွေတိုးပွားရေးအစီအစဉ်များချမှတ်ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း	• မူကြိုပညာသင်ကျောင်းအကောင်အထည်ဖော်ရေး – အစိုးရပညာရေးဌာနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ – မူကြိုကျောင်းအကောင်အထည်ဖော်ခြင်း	

ပြဿနာ	ဖြစ်ရသည့်အကြောင်းအရင်း	အထောက်အကူဖြစ်စေသည့်အချက်	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းနိုင်မည့် နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်	မှတ်ချက်
<u>ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ</u>						
ကျန်းမာရေးတိုးတက်ေ ောင်မွန်စေရန်အတွက် အစီအမံများဆောင်ရွက်ခြင်း	• အချို့အိမ်များတွင် ယင်လုံ အိမ်သာမသုံးသောအလေ့ အကျင့် မရှိခြင်း • နွေရာသီတွင် သုံးရေမလုံလောက်ခြင်း • ကျန်းမာရေး အသိ ပညာ နည်းပါးခြင်း • ကျေးရွာတွင်သောက်ရေတွင်းစုစုပေါင်း(၁၈) တွင်းရှိသော်လည်း နွေရာသီတွင်ရေတွင်း (၂) တွင်းသာလျှင် သောက် ရေရရှိခြင်း • မြေအောက်ရေတဖြည်းဖြည်းခန်းခြောက်လာခြင်း	• မြို့နယ် ကျန်းမာရေး ဌာနသည် အိမ်တိုင်း ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲရေစီမံချက်များချမှတ် ဆောင်ရွက်နေ ခြင်း • ကျေးလက်ဖွံ့ ဖြိုးရေးဦစီးဌါနမှကျေးရွာဖွံ့ ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ကို အောက်ခြေအထိ ကွင်း ဆင်းကာအရှိန်အဟုန် ဖြင့်ဆောင်ရွက်နေခြင်း • ကျေးရွာနှင့်(၁)မိုင်ခန့်အကွာေ ောင်စောင်းတွင် တစ်နှစ်ပတ်လုံးရေရရှိ နိုင်သောအရင်းအမြစ် ရှိခြင်း • ကျေးလက်ဦးစီးဌာနမှ သောက်သုံးရေဖူလုံရေး နှင့်ပတ်သက်၍ ဆောင်ရွက် ပေးနေခြင်း	• ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ မြှင့်တင်ရန် သီးခြား ဦးဆောင်အဖွဲ့ အစည်း မရှိသေးခြင်း • တစ်ကိုယ်ရေ သန့်ရှင်းရေးနှင့် ဆိုင် သောအမူအကျင့်များ ပြောင်းလဲရန်ခက် ခဲခြင်း • တစ်ချို့အိမ်များသည် ဆင်းရဲ လွန်းသော ကြောင့်တစ်ကိုယ် ရေ သန့်ရှင်းရေးကိုဂရုမစိုက် နိုင်ခြင်း • တောင်စောင်းမှကျေးရွာအထိ စိမ့်စမ်းရေသွယ်ယူရန်ကျေး ရွာတွင်ကိုယ်ထူကိုယ်ထရန်ပုံ ငွေအလုံအလောက်မရှိ ခြင်း • ကျေးလက်ဦးစီးဌာနတွင် စီမံ ကိန်းကျေးရွာတိုင်း၏လိုအပ် ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းနိုင် ရန်ဘားဂျက်အခက်အခဲရှိ ခြင်း၊	• ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့် ရှင်းရေးအမြင်ဖွင့်သင်တန်း များရယူခြင်း • အိမ်တိုင်းယင်လုံအိမ် သာအသုံးပြုရန် ကြီးကြပ် ဆောင်ရွက်ရေး အဖွဲ့ ဖွဲ့ စည်းဆောင်ရွက်ခြင်း • ကျေးရွာသောက်သုံးရေဖူလုံရေး ကော်မီတီဖွဲ့ စည်းခြင်း • ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	• အိမ်တိုင်းယင်လုံအိမ် သာအသုံးပြုရေးအစီအစဉ်၊ – ယင်လုံအိမ်သာ ဆောက်လုပ် အသုံးပြုရန် ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်း – ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်း ရေးအမြင်ဖွင့်သင်တန်းများ ပေးခြင်း – ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းမှစနစ် တကျ ကြီးကြပ် စစ်ဆေးရေး အစီအစဉ်များ – ကျေးရွာသောက်သုံးရေဖူလုံ ရေးကော်မီတီဖွဲ့ စည်းခြင်း – ကျေးလက်ဦးစီးဌာန နှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင် ရွက်ခြင်း – တောင်စောင်းမှကျေးရွာ အထိစိမ့်စမ်းရေသွယ်ယူ ရေးလုပ်ငန်းအကောင် အထည်ဖော်ခြင်း	ကျေးလက်ဦးစီးဌာန

ပြဿနာ	ဖြစ်ရသည့်အကြောင်းအရင်း	အထောက်အကူဖြစ်စေသည့်အချက်	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းနိုင်မည့် နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်	မှတ်ချက်
<u>ကျေးရွာအတွင်းရှိ အခြေခံအဆောက်အဦး</u>						
• **ကျေးရွာရှိလမ်းတံတားများမ ကောင်းခြင်း**	• ကျေးရွာတွင်းရှိလမ်းများတွင်မိုးတွင်းကာလတွင်ရွံ့ထကာသွားလာရခက်ခဲခြင်း • မြေသားလမ်းဖြစ်၍ တစ်ချို့နေရာများတွင် မိုးရေတိုက်စားမှုကြောင့် မကြာခဏ ပျက်စီးခြင်း၊	• ကျေးလက်ဦးစီးဌာနမှ ကျေးရွာလမ်း၊တံတားများ ပံ့ပိုးသည့် အစီ အစဉ်များ ရှိခြင်း၊ • လမ်းများကျောက်ခင်းလမ်းခင်းရာတွင်အသုံးပြုနိုင်ရန်ကျေးရွာအနီးရေချောင်းတွင် သဲကျောက်များစွာရှိခြင်း	• ကျေးလက်ဦးစီးဌာနမှကျေးရွာ တွင်းရှိလမ်းများ အဆင့်မြှင့် တင်တည်ဆောက်ရန် ဘားဂျက်အကန့်အသတ် ရှိခြင်း၊ • ကျေးရွာတွင် ကိုယ်ထူကိုယ်ထ ရန်ပုံငွေမရှိခြင်း	• ကျေးရွာအခြေခံအဆောက်အဦးကော်မီတီဖွဲ့စည်းခြင်း • ကျေးရွာအတွင်းလမ်းများအဆင့်မြှင့်တင်ရေးအတွက်ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	• **ကျေးရွာရှိလမ်းတံတားများအဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း:** – ကျေးရွာအခြေခံအဆောက်အဦးကော်မီတီ ဖွဲ့စည်းခြင်း – ကျေးလက်ဦးစီးဌာန နှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း – ကျေးရွာအတွင်းလမ်းများကျောက်ချောလမ်းခင်း၍ အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း	• ကျေးလက်ဦးစီးဌာန
<u>လူငယ်၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် အားကစား</u>						
• လူငယ်များအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာကျွမ်းကျင်မှုအားနည်း၍ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်များရှားပါးခြင်း။	လူငယ်များအတွက် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာများရရှိစေရန် အထောက်အပံ့ကောင်းများ မရှိခြင်း • လူငယ်များအင်တာနက်လူမှုကွန်ယက်များနှင့်အလှမ်းကွာဝေးခြင်း	• ကျေးရွာတွင်လူငယ်များသည် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုအနေဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင် လေ့ရှိခြင်း • ကျေးရွာတွင်လူငယ်အရေအတွက်များစွာရှိခြင်း။	• ကျေးရွာတွင်လူငယ်များ၏ဗဟု သုတဖွင့်ဖြိုးရေးအတွက် တိကျသော အစီအစဉ်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ • ဌာနဆိုင်ရာ၊အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်မှုအားနည်းခြင်း	• လူငယ်များအတွက် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်အစီအစဉ်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခြင်း • အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း၊	• လူငယ်များအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာကျွမ်းကျင်မှုသင်တန်းများတက်ရောက်သင်ကြား၍အလုပ်အကိုင်ရရှိရှိစေခြင်း။ – ဌာနဆိုင်ရာများနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း၊ – လူငယ်များအတွက်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများရယူခြင်း၊	

ပြဿနာ	ဖြစ်ရသည့်အကြောင်းအရင်း	အထောက်အကူဖြစ်စေသည့်အချက်	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းနိုင်မည့် နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်	မှတ်ချက်
<u>ကျေးရွာလျှပ်မီးလင်းရေး</u> • လျှပ်စစ်မီးမသုံးစွဲနိုင်ခြင်း	• အခြားရွာမှမီးစက်ဖြင့် လျှပ်စစ်ဓါတ်ကိုသွယ်ယူအသုံးပြုသောလုပ်ငန်းမှာရေတိုအတွက် သာရည်ရွယ်ချက်ထားခြင်း၊ • မီးစက်ဖြင့်လျှပ်စစ်ဓါတ်အားဖြန့်ဖြူးရသည့် အတွက် (၂၄)နာရီ အချိန်ပြည့် မီးပေးနိုင်ရန်အကန့်အသတ်များစွာရှိခြင်း	• ကျေးလက်ဦးစီးဌာနမှ စီမံကိန်းကျေးရွာများ မီးလင်းရေးဆောင်ရွက်နေသည့်အစီအစဉ်များ ရှိခြင်း၊ • လျှပ်စစ်မီးဖြန့်ဖြူးရေး နှင့် ပတ်သတ်၍အတွေ့အကြုံများရှိခြင်း • အိမ်ခြေ(၄၈) အိမ်သည် မီးကြိုးများ၊မီးချောင်းများဝယ်ယူ ပြီးဖြစ်ခြင်း	• ပင်မဓာတ်အားလိုင်းမှကိုယ်ထူကိုယ်ထလျှပ်စစ်မီးလင်း ရေးဆောင်ရွက်ရန်အကုန်အကျ များလွန်းခြင်း၊ • ကျေးလက်ဦးစီးဌာန မှ စီမံကိန်းကျေးရွာများအား လုံးမီးလင်းရေးဆောင်ရွက်ရန်ဘားဂျက်များစွာ လိုခြင်း၊	• ကျေးရွာမီးလင်းရေး ကော်မီတီဖွဲ့စည်းခြင်း • ကျေးလက်ဖွင့်ဖြိုး ရေးဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း၊ • ကျေးရွာမှထည့်ဝင်ရမည့် ပစ္စည်း၊ငွေကြေးများအတွက် အစီအစဉ်များချမှတ်ဆောင်ရွက်ခြင်း	• (၂၄)နာရီ အချိန်ပြည့် လျှပ်စစ်မီးရရှိရေးအစီအစဉ် – ကျေးရွာမီးလင်းရေး ကော်မတီ ဖွဲ့စည်းခြင်း – ကျေးလက်ဖွင့်ဖြိုးရေး ဦးစီးဌာန နှင့်ချိတ် ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ – (၂၄)နာရီမီးလင်းရေး အကောင်အထည် ဖော်ခြင်း	• ကျေးလက်ဦးစီးဌာန

ကိုးကားစာရင်း

၁။ မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း လမ်းညွှန်စာအုပ်၊ ၂၀၁၅၊ မေ၊

၂။ ဂွမြို့နယ်၊ ဘိုကလေး(ချင်း)ကျေးရွာတွင် ၂၀၁၅ ဩဂုတ်လတွင် ကျင်းပခဲ့သော ကျေးရွာ အခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှ မှတ်စုများ၊

၃။ ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ ကျေးရွာဆိုင်ရာ ရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်၊

အပိုင်း (ခ) စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်

စီမံချက်အဆိုပြုလွှာ (သို့) စီမံကိန်းအကြောင်းအရာ (Project profile)

ကျေးရွာ - ကျေးရွာအုပ်စု - မြို့နယ် - တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ် -
စီမံကိန်းအမည် -
စီမံကိန်းဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ကြောင်း ရှင်းလင်းဖော်ပြချက် (သို့) လက်ရှိအခြေအနေ
စီမံကိန်းရည်ရွယ်ချက်(လက်ရှိအခြေအနေအား ပိုကောင်းအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ဆန္ဒဖော်ပြရန်)
မျှော်မှန်းအကျိုးရလဒ် (လက်ငင်းရည်ရွယ်ချက် ရောက်ရှိပြီးနောက် ထပ်ဆင့်ရရှိလာမည့် အကျိုးကျေးဇူး များ)
စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်ဖော်ပြခြင်း (ဘာလုပ်မည်၊ ဘယ်လောက် ပမာဏလုပ်ရမည်)
စီမံကိန်း ကုန်ကျစရိတ်ထည့်ဝင်မှု

ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ် (ကျပ်)	ထည့်ဝင်မည့် အစီအစဉ်
• .....(ငွေသား) • .....(ငွေသား) • .....(ပစ္စည်း/လုပ်အား) •	• ကျေးလက်ဦးစီး • ကျေးရွာ • ကျေးရွာ •

အကျိုးခံစားသူဦးရေ	**လူဦးရေ**			**ဆင်းရဲချမ်းသာမှု အဆင့်အတန်း (အိမ်ခြေ)**				
	ကျား	**မ**	**ပေါင်း**	၁	၂	၃	၄	**ပေါင်း**
ကျေးရွာအဆင့်								
အကျိုးခံစားမည့် ဦးရေ								
မှတ်ချက်။ ချောင်လည်အဆင့် –၁၊ အလယ်အလတ်အဆင့် – ၂၊ ဆင်းရဲ – ၃၊ အလွန်ဆင်းရဲ – ၄								

စီမံချက် အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

(၁) တာဝန်ယူအကောင်အထည်ဖော်မည့် အဖွဲ့အစည်း(များ)၊ အကောင်ထည်ဖော်မည့်စနစ် (ကော်မတီကိုယ်တိုင်၊ ကန်ထရိုက်ငှား)
(၂) စီမံကိန်းစတင်မည့် အချိန် ခန့်မှန်း
(၃) စီမံကိန်းပြီးစီးမည့်အချိန်
(၄) ကျေးရွာထည့်ဝင်မှု ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်
(၅) လုပ်ငန်းလည်ပတ်ရေး၊ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးတို့အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ